

**ШИНЭ ҮЕ СУРГУУЛЬ
АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР
ГАРЫН АВЛАГА 2021-2023**

*“Маргааш үхэх юм шиг амьдарч, үүрд амьдрах юм шиг суралц.”
Махатма Ганди*

АйБи хөтөлбөрийн эрхэм зорилго

АйБи хөтөлбөр нь хүн төрөлхтний өв уламжлал, ёс заншил, хэл соёлыг хүндлэн дээдэлж, сонирхон судалдаг, эх дэлхийн энх тайвныг эрхэмлэдэг, мэдлэг чадвартай, илүү сайхан ертөнцийг бүтээж чадах шинэ залуу үеийг бэлдэхийг эрхэм зорилгоо болгодог. Бид олон улсын байгууллага, засгийн газруудтай хамтран ажиллаж, олон улсын жишигт нийцсэн боловсролын хөтөлбөр боловсруулж, шударга, бодитоор шалгах үнэлгээний аргачлалыг улам бүр хөгжүүлсээр байна. Энэхүү хөтөлбөрөөр суралцаж буй хүүхэд бүр идэвхтэй, хүсэл тэмүүлэлтэй, хүн бүрийн онцлог зан чанарыг ойлгон хүндэтгэдэг, насан туршдаа сурч боловсрох чадвартай иргэн болон төлөвшдөг.

Шинэ Үе сургуулийн эрхэм зорилго

Бид Шинэ Үеийнхнийг:

Халамжтай

Хариуцлагатай

Хүнлэг

Хичээнгүй

Эрүүл чийрэг

Эрдэм боловсролтой

Эх хэл өв уламжлалаа хайрлан хамгаалдаг

Энэ дэлхийн улс үндэстэн бүрийн ёс заншил ахуй соёлыг хүндлэн дээдэлдэг иргэн болгон төлөвшүүлнэ.

АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч

Нэр: Т.Ханджав

Утас: (+976) 9111 7811

Имэйл: khandjav@shineue.edu.mn

Хаяг: СБД, 1-р хороо, Юнескогийн гудамж 12, Шинэ Үе сургууль, АйБи Оффис

АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагчийн туслах

Нэр: Б.Молор-Эрдэнэ

Утас: (+976) 8870 0938

Имэйл: boldbaatar.m@shineue.edu.mn

Хаяг: СБД, 1-р хороо, Юнескогийн гудамж 12, Шинэ Үе сургууль, АйБи Оффис

“Ай Би” хөтөлбөрт суралцагчийн эзэмших 10 шинж чанар

Эх дэлхийгээ энх тайван байлгаж, одоо байгаагаас нь илүү сайхан ертөнцийг бий болгохын тулд хүнлэг чанараа танин мэдэж, энэ дэлхий ертөнцийг хамгаалах хамтын үүргээ ухамсарлан ойлгох чадвартай олон улсын сэтгэлгээтэй хүмүүс болгон хөгжүүлэхэд “Ай Би” хөтөлбөрийн эрхэм зорилго оршино.

“Ай Би ” хөтөлбөрт суралцагчийн эзэмших 10 шинж чанар:

ЭРЭЛХИЙЛЭГЧ Өөрсдийн сонирхсон зүйлсээ лавлан асуух, судлан шинжлэх чадвартай, аливаа зүйлд тэмүүлэлтэй, үргэлж суралцаж, хөгжих чадвартай иргэн болон төлөвшдөг.

МЭДЛЭГТЭЙ Тэд бүс нутагтаа болон олон улсад тулгамдсан асуудлын ойлголт, санаануудыг нээн олж чаддаг. Үүний үр дүнд тэрхүү ойлголт, санаа, асуудлынхаа талаар өргөн болоод тэнцвэртэй ойлголттой болж, гүн гүнзгий мэдлэг олж авч чаддаг. Олон талын мэдлэгтэй, түүнийгээ амьдралд хэрэглэх чадвартай иргэн болж төлөвшдөг.

ХЭРСҮҮ Нарийн төвөгтэй асуудлуудад дүн шинжилгээ хийж, үндэслэлтэй шийдвэр гаргахдаа шүүмжлэлт бүтээлч сэтгэлгээний чадварыг ашигладаг. Энэ нь тэднийг илүү хэрсүү ухаантай болгон хөгжүүлдэг.

ХАРИЛЦАГЧ Бусадтай илүү нээлттэй өөртөө итгэлтэй харилцаж, бусдыг ойлгож, анхааралтай сонсож тэдэнтэй хамтран ажиллах чадвартай иргэн болон төлөвшдөг.

ЗАРЧИМЧ Аливаа зүйлд зарчимч, шударга ханддаг, ёс зүйтэй, хууль дүрмийг чанд сахидаг, хүмүүсийн нэр төр ба эрхийг хүндэтгэж, өөрсдийн үйлдэл, тэдгээрийн үр дагавруудад хариуцлага хүлээж чаддаг иргэн болж төлөвшдөг.

НИЙТЭЧ Өөрсдийн соёл, бусдын үнэт зүйлс, уламжлалыг хүндэлж, бодитойгоор үнэлэн дүгнэдэг, юмсыг олон талаас харах чадвартай, туршлагаасаа суралцаж өсөн дэвжихэд бэлэн байдаг иргэдийг бэлддэг.

ХАЛАМЖТАЙ Өөрсдийгөө бусдын оронд тавьж, бусдыг энэрч, хүндэтгэдэг, бусдын амьдрал болон хүрээлэн буй орчинд эерэг өөрчлөлт авч ирж чаддаг иргэн болон төлөвшдөг.

ШИЙДЭМГИЙ Аливаа тодорхойгүй зүйлд шийдэмгий хандаж, шинэ шинэлэг санааг судлахын тулд бие даан болон хамтран ажиллах чадвартай, сорилт бэрхшээл, өөрчлөлтийн өмнө бэлэн зогсож чаддаг, хөрвөх чадвар сайтай иргэн болон төлөвшдөг.

ТЭНЦВЭРТЭЙ Өөрсдийн болон бусдын сайн сайхан зүйлсийн төлөө оюун ухаан, бие бялдар, болон сэтгэл хөдлөл зэрэг амьдралынхаа янз бүрийн төлөвийг тэнцвэржүүлэхийн чухал ач холбогдлыг ойлгодог, бусад хүмүүс болон амьдарч буй ертөнцтэйгөө харилцан хамааралтайгаа хүлээн зөвшөөрдөг уян хатан иргэн болон төлөвшдөг.

ЭРГЭЦҮҮЛЭГЧ Аливаа зүйлсийн мөн чанарыг эргэцүүлэн бодож, юмсын сайн муу, үнэн зөвийг ялган таньж ухаалгаар шийдвэрлэж чаддаг.

Товчилсон үгийн тайлбар

CAS: Нийгэмд тустай ажил

DP: дипломын хөтөлбөр

DP1: дипломын хөтөлбөрийн эхний жил

DP2: дипломын хөтөлбөрийн сүүлийн жил

EA: гадаад үнэлгээний шалгалт

EE: Судалгааны эсээ

“E” үнэлгээ: Анхан шатны

HL: ахисан түвшин

IA: дотоод үнэлгээний шалгалт

IB: олон улсын бакалавриат (АйБи)

ILP: ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө

ITGS: даяарчилсан нийгэм дэх мэдээлэл технологи

IBO: олон улсын бакалавриат байгууллага

“N” үнэлгээ: ирүүлээгүй

SEN: тусгай боловсролын хэрэгцээ

SL: энгийн түвшин

ШҮС: Шинэ Үе сургууль

TOK: Мэдлэгийн онол

UC: Их сургуулийн зөвлөх

UCAS: Англи улс дах их сургууль, коллежийн элсэлтийн бүртгэлийн систем

DP Оноо: Нийт 45 оноо авна. Хичээл тус бүр 7 оноо. 6 хичээл * 7 = 42. (42 + EE/TOK 3 оноо = 45.)

АГУУЛГА

АйБи хөтөлбөрийн эрхэм зорилго	1
Шинэ Үе сургуулийн эрхэм зорилго	1
АГУУЛГА	4
ШҮС-ийн АйБи дипломын хөтөлбөрийн багш нарын холбоо барих мэдээлэл	8
АйБи хөтөлбөрийн тухай	9
Дипломын Хөтөлбөр	9
АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ИРЦ	10
Дүнгийн лавлагаа	10
Бүрэн бус үнэлгээ	10
Сургалтын хөтөлбөр: Дипломын хөтөлбөрийн сэдвийн бүлгүүд	10
Дипломын хөтөлбөрийн цөм	11
Шинэ Үе сургуулийн журмууд	15
1. Элсэлтийн журам	15
2. Хэлний журам	16
3. Үнэлгээний журам	16
4. Нэмэлт/Тусгай боловсролын хэрэгцээний журам	17
Тусгай заалт	17
5. Сурлагын шударга байдлын журам	18
Сурлагын зөрчил	18
Сурлагын зөрчил гаргасан тохиолдолд авах арга хэмжээ	19
БҮЛЭГ 1: ХЭЛ, УРАН ЗОХИОЛ СУДЛАЛ	20
БҮЛЭГ 2: ХОЁРДОГЧ ХЭЛ ЭЗЭМШИЛТ	22
БҮЛЭГ 3: ХУВЬ ХҮН БА НИЙГЭМ	25
БИЗНЕС МЕНЕЖМЕНТ	25
ТҮҮХ	27
БҮЛЭГ 4: БАЙГАЛИЙН УХААНЫ ТУРШИЛТАТ ХИЧЭЭЛ	29
БИОЛОГИ	29
ХИМИ	32
ФИЗИК	35
БҮЛЭГ 5: МАТЕМАТИК	38
МАТЕМАТИК: ЗАДЛАН ШИНЖЛЭЛ БА АРГАЧЛАЛ	38
Шинэ Үе сургуулийн АйБи хөтөлбөр	41
Бүлэг 1: Хэл, уран зохиол судлал	41

Монгол хэл: Уран зохиол судлал	41
Бүлэг 2: Хоёрдогч хэл эзэмшилт	42
Англи хэлний ахисан шатны хичээл (SL ба HL)	43
Бүлэг 3: Хувь хүн ба Нийгэм	44
Бизнесийн удирдлага	45
Түүх	46
Бүлэг 4. Байгалийн ухааны туршилтат хичээл	47
Биологи	49
Хими	50
Физик	51
Бүлэг 5. Математик	52
Бүлэг 6. Урлаг болон Сонголтот хичээл	53
АйБи хөтөлбөрийн шаардлагын дагуу дэлхийн шилдэг их сургуулийн зэрэглэл	54
Дэмжлэг	56
АйБи хөтөлбөрт элсэхийн өмнө	56
DP1	56
DP2	57
Боловсролын үзэсгэлэн	57
Сар бүрийн мэдээлэл	57
Хичээл сонголтын хүснэгт	59
Шинэ Үе сургуульд суралцах арга барил	60
Урьдчилсан дүн болон ШҮС-ийн бүрэн дунд боловсролын гэрчилгээ	61
АйБи ОУБ-ын АйБи дүнгийн тодорхойлолт	62
Түгээмэл асуултууд	63
ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЧУХАЛ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 2021-2023	68
Сургуульд суурилсан үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүй буюу гүйцэтгээгүй тохиолдолд	71
АйБи үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүй буюу гүйцэтгээгүй тохиолдолд	71
АйБи суралцагчдаас өгөх зөвлөгөө	72
Шинэ Үе сургуулийн АйБи дипломын хөтөлбөрийн төгсөгчдийн зөвлөгөө	72
Төгсөгч Бямбадоржийн Жавхлан	72
Төгсөгч Цэрэнгийн Түвдэн	73
Төгсөгч Гэрэлмаагийн Төгөлдөр	74
Төгсөгч Батболдын Батбаатар	74
Гарын авлагыг хянан найруулах комисс	74
Үнэлгээний журмыг хэрэгжүүлэх, үнэлэх, хянах	74
Хавсралт 1	75
ХУГАЦАА СУНГУУЛАХ ХҮСЭЛТ – ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР	75
Хавсралт 2	76
АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЭЛСЭЛТИЙН ШАЛГАЛТЫН СЭДВҮҮД	76

АйБи уран зохиолын хичээлийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв	76
*АйБи дипломын хөтөлбөрийн элсэлтийн ярилцлагын сэдэв	77
АйБи биологийн хичээлийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв	77
АйБи химийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв	78
АйБи физикийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв	78
АйБи математикийн хичээлийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв	79
АйБи математикийн HL түвшний хичээлийн элсэлтийн шалгалт - Сэдэв	79
Ашигласан материалын жагсаалт	82

2021 оны 4-р сар

Эрхэм хүндэт сурагчид, эцэг эхчүүд ээ!

Бид 2018 оноос хойш хэрэгжүүлж буй АйБи дипломын хөтөлбөрөө та бүхэнд танилцуулж байгаадаа баяртай байна. Энэхүү гарын авлага нь АйБи хөтөлбөрийн тухай болон Шинэ Үе сургууль АйБи хөтөлбөрийг хэрхэн хэрэгжүүлдэг, ямар хичээлүүдийг санал болгодог, сурагчдаа дэмжих талаар ямар журам боловсруулж байгаа талаар ойлголт өгөх зорилготой юм. Бид сурагчдынхаа сурах хэрэгцээ, сонирхолд үндэслэн олон улсын сургалтын хөтөлбөрт тулгуурлан сургалтын хөтөлбөр, үйл ажиллагаа болон багш нарынхаа мэргэжлийн ур чадварыг сайжруулсаар байна.

Дипломын хөтөлбөр бол их сургуулийн өмнөх бэлтгэлийн, академик түвшний сургалт юм. Шинэ Үе сургууль нь төгсөгчдийгөө дотоод болон гадаадын шилдэг их, дээд сургуулиудад суралцахад нь туслах зорилгоор энэхүү хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж сургалт, арга зүйгээ сайжруулсаар байна. Манай багш нар АйБи ОУБ-аас олгосон багшлах эрхийн гэрчилгээтэй бөгөөд ажиллах явцдаа мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад хамрагдаж тасралтгүй хөгжсөөр байдаг.

Бид төрөлх хэлээ сурталчлах, өв уламжлалаа хадгалахын зэрэгцээ аливаа зүйлд чин сэтгэлээсээ ханддаг идэвхтэй, энэрэнгүй, хариуцлагатай суралцагчдыг хөгжүүлэхийг зорьж байна. Энэхүү хөтөлбөрийг өөртөө итгэлтэй, халамжтай, аливаа зүйлийг эргэцүүлэн боддог, өөрийн болон бусдын соёл иргэншлийг хүндэтгэдэг, үүргээ ухамсарладаг залуу үеийг бэлтгэх, дэмжих зорилгоор боловсруулсан болно.

Жишээлбэл, Нийгэмд тустай ажил (CAS) хөтөлбөр нь суралцагч бүс нутгийн байгууллагуудтай холбоо тогтоох, үүнтэй холбоотой мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх, нээлттэй сэтгэлгээг өргөжүүлэх, өөр соёл, нийгэмшлийг таниулан ойлгуулах зорилготой юм.

Энэхүү гарын авлагыг уншиж, Шинэ Үе сургуулийн онцлог, давуу талын талаар дэлгэрэнгүй ойлголттой болно хэмээн бид найдаж байна.

Гарын авлагын 1-р бүлэгт дипломын хөтөлбөрийн бүтэц, үндсэн шинж чанаруудын талаар мэдээлэл, 2-р бүлэгт АйБи хөтөлбөрийн суралцагчийн сургалтын хөтөлбөрийн явцад дагаж мөрдөх журам, 3-р бүлэгт Шинэ Үе сургуулиас санал болгож буй хичээлүүдийн талаар товч тодорхойлолт болон өмнөх мэдлэгийн талаар, 4-р бүлэгт мэргэжил сонголтын талаар товч зөвлөгөөг тус тус багтаасан болно. Энэхүү гарын авлагын төгсгөлд АйБи хөтөлбөрийн талаарх түгээмэл асуулт хариултууд багтсан бөгөөд та бүхэн илүү дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэ хэсгээс олж авах боломжтой.

АйБи хөтөлбөр таны хүсэл сонирхолд нийцсэн сургалтын хөтөлбөр байх болно гэдэгт бид итгэлтэй байна. Энэхүү хөтөлбөрийг илүү сайжруулахын тулд та бүхний санал сэтгэгдлийг хүлээн авахад бид бэлэн байна. Хөтөлбөрийг амжилттай хэрэгжүүлэх нь АйБи ОУБ, сургуулийн удирдлага, багш, эцэг эх, сурагчдын хамтын ажиллагаа, үүрэг хариуцлага юм. Хэрэв танд манай АйБи хөтөлбөрийн талаар санал сэтгэгдэл, асууж тодруулах зүйл байвал бидэнтэй холбогдоорой. Бид та бүхнийг сургуульдаа угтан авахдаа баяртай байх болно. Цаг гарган АйБи хөтөлбөртэй танилцсан танд баярлалаа.

Хүндэтгэсэн,

Шинэ Үе сургуулийн АйБи хөтөлбөрийн хамт олон

ШҮС-ийн АйБи дипломын хөтөлбөрийн багш нарын холбоо барих мэдээлэл

АйБи хөтөлбөрийн тэнхим				
№	Нэр	Албан тушаал/Хичээл	Утас	Имэйл хаяг
1	Т.Ханджав	АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч	91117811	khandjav@shineue.edu.mn
2	Б.Молор-Эрдэнэ	АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагчийн туслах, CAS зөвлөх	88700938	boldbaatar.m@shineue.edu.mn
3	З.Анастасия	Бизнес менежмент	89897554	anastasia@shineue.edu.mn
4	Г.Патрик	Түүх, Англи хэл, Судалгааны эсээ (ЕЕ)	80720032	patrik@shineue.edu.mn
6	Б.Мөнхбаяр	Англи хэл, Судалгааны эсээ (ЕЕ), Их сургуулийн зөвлөх	88813160	munkhbayar@shineue.edu.mn
7	Б.Идэржавхлан	Математик: Задлан шинжлэл ба Аргачлал	88500222	iderjavkhlan@shineue.edu.mn
8	Г.Батбаяр	Математик: Задлан шинжлэл ба Аргачлал	80117527	batbayar@shineue.edu.mn
9	Д.Даянцолмон	Математик: Задлан шинжлэл ба Аргачлал	99092781	dayantsolmon@shineue.edu.mn
10	Ж.Пүрэвдорж	Монгол хэл: Уран зохиол	90080215	purevdorj.j@shineue.edu.mn
11	С.Отгондорж	Монгол хэл: Уран зохиол	80092902	otgondorj@shineue.edu.mn
12	М.Түвшинзаяа	Хими	89055274	tuvshinzaya@shineue.edu.mn
13	Н.Баярсайхан	Хими	86022302	bayarsaikhan@shineue.edu.mn
14	Д.Чинзориг	Биологи	99826412	chinzorig@shineue.edu.mn
15	П.Лхагвасүрэн	Физик	88870011	lkhagvasuren@shineue.edu.mn
16	П.Пүрэвдорж	Физик	96550906	purevdorj.p@shineue.edu.mn
17	Ө.Ботагүз	Мэдлэгийн онол (ТОК)	99022795	bota@shineue.edu.mn

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ: АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР

АйБи хөтөлбөрийн тухай

Олон улсын баклавриат хөтөлбөр нь сурагчдыг хөгжүүлэх эрхэм зорилготойгоор байгуулагдсан ашгийн бус, боловсролын байгууллага юм. 1968 онд үүсгэн байгуулагдсан АйБи хөтөлбөр нь одоогоор дэлхийн 158 улс оронд 5,284 сургуультай 3-19 насны сурагчдад зориулан бага, дунд, дипломын, мэргэжлийн гэсэн дөрвөн хөтөлбөрийг боловсруулан хэрэгжүүлдэг. АйБи хөтөлбөр нь соёлын ялгаатай байдал болон үндэсний өвөрмөц онцлогийг 21-р зууны амьдралын нэн чухал хэсэг гэж үзэн олон орны соёлыг судалж, түүнээс суралцан, тэдгээрийг хүндэтгэн үздэг бөгөөд судалж буй хичээлүүдээр дамжуулан энх тайван, нэгэн дэлхийг бий болгох эрхэм зорилгод тулгуурладаг билээ.

Энэхүү хөтөлбөр нь дэлхийн сурагчдад, хүн бүрийн бодол өөртөө зөв байж болохыг ойлгох, тэдний ялгаатай байдлыг хүлээн зөвшөөрөх, нийгэмд тустай, энэрэнгүй, насан туршдаа тасралтгүй суралцах чадвартай хүн болгон төлөвшүүлдэг.

Дипломын Хөтөлбөр

АйБи Дипломын Хөтөлбөр (**IB Diploma Programme**) нь академик мэдлэгийн хувьд чадвар сорьсон, тэнцвэртэй хөтөлбөр бөгөөд 16-19 насны сурагчдыг их сургууль болон цаашдын амьдралд амжилт гаргахад нь бэлтгэж, тэдний оюун ухаан, нийгэм, сэтгэл хөдлөл, бие бялдрын хөгжил, төлөвшилд дэмжлэг үзүүлэхэд чиглэдэг бөгөөд хурдацтай хөгжиж буй дэлхий нийтийн нийгмийн харилцаанд үр ашигтай оролцогч болоход бэлтгэдэг дэлхийн тэргүүлэгч их сургуулиудад хүлээн зөвшөөрөгдсөн хөтөлбөр юм.

АйБи хөтөлбөрт хамрагдсанаар суралцагчид:

- Бие бялдар, оюун ухаан, сэтгэл хөдлөл, ёс суртахууны хувьд хөгжинө;
- Зургаан сэдвийн бүлгээс хичээл судалснаар өргөн хүрээний, гүн гүнзгий, олон талын мэдлэг, ойлголтыг эзэмшинэ;
- Дээд боловсрол эзэмшихэд бэлтгэх ур чадвар болон суралцах эерэг хандлага, арга барилыг хөгжүүлнэ;
- Доод тал нь хоёр хэлийг судалж хэлний мэдлэгийг дээшлүүлэх төдийгүй соёлын талаарх мэдлэгийг өргөжүүлнэ;
- АйБи хөтөлбөрийн онцгой хичээл болох Мэдлэгийн онол (ТОК) хичээлээр дамжуулан **хичээл** хоорондын холбоо хамаарал, мэдлэгийн мөн чанарыг судална;
- Судалгааны эсээ хичээлээр нэг буюу хэд хэдэн хичээлийн мэдлэгийн холбоогоор дамжуулан сонирхсон чиглэлийнхээ хүрээнд гүнзгийрүүлсэн судалгаа хийнэ
- Нийгэмд тустай үйл ажиллагаагаар (CAS) дамжуулан хувь хүний хөгжлийн болон харилцааны ур чадварыг сайжруулна.

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/>

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ: АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР

АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ИРЦ

Суралцагчид эрүүл мэндийн шалтгаанаар эсвэл анги удирдсан багш/АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагчаас урьдчилсан зөвшөөрөл аваагүй тохиолдолд элссэн бүх хичээлдээ хамрагдах ёстой. Хичээл тасалдаг сурагчид АйБи хөтөлбөрийн диплом авах боломж нь хязгаарлагдах тул АйБи хөтөлбөрийн сургалтын гэрээ цуцлах нөхцөлд хүргэж болзошгүй. Түүнчлэн, АйБи Дэлхийн сургуулиудын нэг болохын хувьд, сурагчид стандарт болон ахисан түвшний хичээл тус бүрт хөтөлбөрөөс тогтоосон сургалтын цагийг дүүргэсэн байх нөхцлийг ШҮС хангах бөгөөд сурагчид хичээлийн цагаар хичээлээс хоцрохгүй байх нөхцлийг хангана.

Дүнгийн лавлагаа

Дүнгийн лавлагааны үйлчилгээ (an enquiry upon results service), дэлгэрэнгүй мэдээлэл болон төлбөрийг хэсэгчлэн, горилогчийн үнэлгээний материалыг дахин үнэлж, сургууль руу буцаах (цахим хэлбэрээр эсвэл хуулбар хэлбэрээр) ба/эсвэл дахин хянаж (дотоод үнэлгээний хувьд) болно. Дүнгийн талаарх бүх лавлагааг сургууль горилогчийн өмнөөс ирүүлэх ёстой. Горилогчийн үнэлгээний материалыг дахин үнэлэх нь тухайн хичээл дээр өндөр эсвэл бага үнэлгээ авахад хүргэж болзошгүй юм. Тиймээс дүнг өөрчилж болзошгүй дүнгийн лавлагааны үйлчилгээнд хамрагдах хүсэлтийг илгээхээс өмнө сургууль нь горилогч эсвэл түүний хууль ёсны асран хамгаалагчийн бичгээр өгсөн зөвшөөрлийг авна.

Бүрэн бус үнэлгээ

Аливаа хичээл дээр үнэлгээ бүрэн бус тохиолдолд АйБи байгууллага өөрийн шүүмжээр дараах нөхцөл байдал хоёулаа бүрдсэн тохиолдолд тухайн хичээлд дүн тооцож болно:

- цочмог өвчин эсвэл гэмтэл, ойрын хамаатны үхэл эсвэл оршуулга, эмнэлэг эсвэл шүүхэд зайлшгүй байх зэрэг горилогчоос шалтгаалаагүй үндэслэлтэй шалтгааныг сургууль гаргаж өгсөн тохиолдолд
- горилогч тухайн хичээл дээр авах боломжтой нийт онооны хамгийн багадаа 50-иас доошгүй хувийг эзлэхүйц хангалттай ажил ирүүлсэн бөгөөд гаднаас үнэлгээний бүрэлдэхүүн хэсгийг багтаасан бол

Сургалтын хөтөлбөр: Дипломын хөтөлбөрийн сэдвийн бүлгүүд

АйБи дипломын хөтөлбөрийн суралцагчид төрөлх хэл болон гадаад хэл, нийгмийн шинжлэх ухааны хичээл, байгалийн ухааны туршилтат хичээл, математикийн хичээлүүдийн мэдлэг, ойлголтыг баталгаажуулж, таван бүлгийн (1-5) бүлэг тус бүрээс нэг хичээлийг сонгоно. Сурагч зургаадугаар (6) бүлгээс хичээл сонгохдоо 3, 4-р бүлгийн хичээлтэй давхцуулалгүйгээр нэг хичээлийг сонгоно.

Багадаа 3 хичээлийг HL буюу ахисан түвшинд сонгох ба 4-өөс илүү хичээл HL түвшинд сонгохгүй (240 цаг). Бусад хичээлийг SL буюу энгийн түвшинд (150 цаг) судална.

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ: АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР

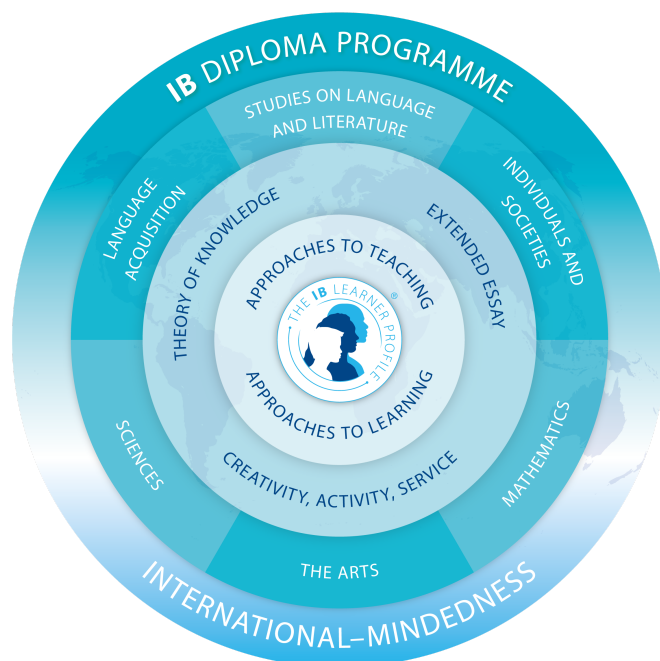
Суралцагчид хичээлийн агуулга, материалыг англи хэлээр судалж, англи хэлээр шалгалт өгнө.

Дипломын хөтөлбөрийн цөм

Заавал судлах ёстой гурван үндсэн хэсгээс бүрддэг дипломын хөтөлбөрийн цөм нь сурагчдын боловсролын мэдлэг туршлагыг өргөжүүлэх, мэдлэг, ур чадвараа хэрэгжүүлэхэд нь түлхэц болдог. Тухайн гурван үндсэн хэсэгт дараах хичээлүүд багтана. Үүнд:

1. Мэдлэгийн онол (ТОК) хичээл нь судлагдахуунуудын мэдлэгүүдийг (салбар шинжлэх ухааны хичээл) нэгтгэн, суралцах арга барилын уялдаа холбоог боловсронгуй болгодог бөгөөд шүүмжлэлт сэтгэлгээг хөгжүүлсэнээр сурагчид мэдлэгийн мөн чанарыг судалж, мэдлэгийг гүнзгийрүүлэн ойлгодог. Мэдлэгийн онолын хичээлээр суралцагчид өгөгдсөн 35 асуултын аль нэгэнд хариулт болохуйц 3 эд зүйлийг (тооны машин, бугуйн цаг, зураг г.м.) сонгоод тухайн асуулттай сонгосон зүйлс нь хэрхэн холбогдож буй талаар үзэсгэлэн гаргана. Мөн

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ: АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР

АйБи байгууллагаас өгөгдсөн сэдвээс сонгон 1600 үгтэй эсээ бичнэ. Сурагчдын үзэсгэлэн болон эсээг багш АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний журмын дагуу үнэлэх бөгөөд эцсийн үнэлгээг АйБи байгууллага гаргана. Мэдлэгийн онол хичээл нь Олон улсын Бакалавриат® (IB) Дипломын хөтөлбөрийн (DP) үндсэн хэсэг бөгөөд бүх суралцагчид заавал судална. Мэдлэгийн онол хичээлийн шаардлага нь дипломын хөтөлбөрийн боловсролын философид гол байр суурийг эзэлдэг.

Мэдлэгийн онол хичээл нь мэдлэгийн янз бүрийн арга замыг хянуур, тодорхой зорилготойгоор шинжлэн судлахын тулд бүхэлдээ асуултуудаас бүрддэг. Эдгээрээс хамгийн чухал нь "Бид яаж мэддэг вэ?" гэсэн асуулт байдаг бол дараах асуултууд мөн багтдаг:

- *Х-ийн хувьд юу нотлох баримт гэж үздэг вэ?*
- *Ү-ийн хамгийн сайн загвар аль нь болохыг хэрхэн дүгнэх вэ?*
- *Z онол бодит амьдрал дээр ямар утгатай вэ?*

Эдгээр болон бусад асуултуудыг хэлэлцсэнээр суралцагчид өөрсдийн хувийн болон үзэл суртлын таамаглалын талаар илүү их мэдлэг олж авахын зэрэгцээ соёлын хэтийн төлвийн олон талт, баялаг байдлыг үнэлэх чадамжийг дээшлүүлдэг.

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ: АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР

2. Судалгааны эсээ (ЕЕ)-ний хүрээнд суралцагчид сурч буй дипломын хөтөлбөрийн хичээлүүдийн аль нэгтэй холбоотой сэдвийг гүнзгийрүүлэн судлах замаар бие даасан судалгаа хийдэг.

Судалгааны эсээ нь Олон улсын Бакалавриат® (IB) Дипломын хөтөлбөрийн (DP) үндсэн бүрэлдэхүүн хэсэг бөгөөд энэ нь 4000 үгтэй бие даасан судалгааны ажил юм.

Судалгааны эсээний ач холбогдол:

- *бакалаврын түвшний судалгааны ажилд бэлтгэх дадлага болдог.*
- *суралцагчид дипломын хөтөлбөрийн зургаан хичээлийн аль нэгтэй холбоотой өөрийн сонирхсон сэдвийг гүнзгийрүүлэн судлах боломж олгодог*

Судалгааны эсээ бичих явцад суралцагчид судалгааны асуултыг боловсруулах, сэдвийг биечлэн судлах, санаа бодлоо бусдад ойлгомжтойгоор хүргэх, өөрийн дэвшүүлсэн асуудлыг шинжлэх, үүнийгээ баримттайгаар нотлох зэрэг ур чадваруудыг эзэмшдэг.

Энэ үйл явцад оролцох нь мэдлэгийг задлан шинжлэх, нэгтгэн дүгнэх, үнэлэх чадамжийг хөгжүүлдэг.

3. Нийгэмд тустай хөдөлмөр (CAS): Энэхүү хичээл нь Олон улсын Бакалавриат® (IB) Дипломын хөтөлбөрийн (DP) хүрээнд суралцагчдын заавал судлах ёстой гурван чухал цөм хичээлийн нэг юм.

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ: АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР

Нийгэмд тустай хөдөлмөр (CAS) нь сурагчдыг дипломын хөтөлбөрийн туршид хичээлээс гадуур олон үйл ажиллагаанд хамруулдаг. **Бүтээлч сэтгэлгээг хөгжүүлэх ажил** нь сурагчдыг урлагт идэвхитэй байхад болон аливааг бүтээлчээр сэтгэхэд нь түлхэц болж өгдөг. **Дасгал хөдөлгөөн** нь биеийн тамирын дасгал хөдөлгөөнөөр дамжуулан эрүүл амьдралын хэв маягийг хөгжүүлэхийг зорьдог. Олон нийттэй хамтарсан **сайн дурын ажил** нь үнэ цэнэтэй суралцахуйн шинэ арга хэрэгслийг бий болгодог. Нийгэмд тустай хөдөлмөрийн энэхүү гурван хэсэг нь туршлага судлах замаар сурагчдын хувь хүний болон хүмүүсийн хоорондын хөгжлийг сайжруулж, өөрийгөө нээх, илрүүлэх боломжийг олгодог.

Үүнд албан ёсоор үнэлгээ өгдөггүй ч суралцагчид дипломын хөтөлбөрийн нэг хэсэг болох CAS хөтөлбөрөөс сурч мэдсэн туршлагаа ашиглан CAS-ийн сургалтын долоон үр дүнд хүрсэн талаар баримт нотолгоог гаргаж өгөх шаардлагатай байдаг.

Нотлох баримтад эргэцүүлэмж бичих, дүрс бичлэг хийх, зураг авах, блог хөтлөх, нийгмийн сүлжээнд суваг хөтлөх, жүжигчилсэн тоглолтоор үзүүлэх, богино хэмжээний кино хийх, дуу, шүлэг бичих, цомог гаргах, ном бичих, хүмүүсийн түүх намтар бичих зэргээр нотлон харуулж болно. Мөн сурагчид CAS-ийн хувийн хэрэг үүсгэж, архивлана.

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ: СУРГУУЛИЙН ДҮРЭМ, ЖУРАМ

Шинэ Үе сургуулийн журмууд

Сурагчдад дипломын хөтөлбөрт болон цаашлаад амжилтад хүрэхэд нь туслах зорилгоор Шинэ Үе сургууль хэд хэдэн журам боловсруулсан. Бид АйБи сургалтын хөтөлбөр нь /бүх зүйл, хүн бүр ялгаатай, харилцан адилгүй гэдгийг/ "бүгдийг нэг хэвэнд цутгасан юм шиг" биш гэдгийг ойлгодог бөгөөд сурагч бүр сургалтын хөтөлбөрийг бүрэн утгаар нь ашиглах хэрэгтэй гэж үздэг. Үүнийг дараах таван журмын хүрээнд хэрэгжүүлж байна.

1. Элсэлтийн журам

Шинэ Үе сургууль нь хүртээмжтэй сургууль байхыг зорьдог. Энэ нь бид АйБи хөтөлбөрийн стандартуудыг хэрэгжүүлдэг гэсэн үг юм, ялангуяа А.9 стандартад "Сургууль нь сурагчдад АйБи хөтөлбөр болон АйБи хөтөлбөрийн үзэл баримтлал нээлттэй байхад анхаарч ажиллана" гэж заасан байдаг. (Хөтөлбөрийн стандарт ба хэрэгжилт, 2014).

Дипломын хөтөлбөр нь "академик сорилтот" боловсролын хөтөлбөр гэж тооцогддог ч суралцагчдад бүрэн ашиг тусаа өгөх үүднээс ирээдүйд элсэх сурагчид манай элсэлтийн журамд тусгагдсан стандартыг дагаж мөрдөх нь чухал гэж үзэж байна. АйБи хөтөлбөрт элсэх сурагчдаас TOEFL Junior болон Англи хэлний багш нарын бэлдсэн бусад англи хэлний түвшин тогтоох шалгалт авч, дипломын хөтөлбөрт хамрагдахад бэлэн байгаа эсэхийг шалгана. Үнэлгээг сурагчийн элсэхийг хүссэн хичээлийн жилийн өмнө сургуулийн байранд эсвэл бусад албан ёсны шалгалтын төвүүдэд хийнэ. Англи хэлний багш нар үүнийг (CEFR) буюу Хэлний жишгийн Европын ерөнхий суурь үзүүлэлтийн хүрээнд тогтоосон стандартын дагуу үнэлдэг. Дипломын хөтөлбөрт хамрагдахын тулд сурагчид багадаа B2 ('Бие даан суралцах боломжтой') үнэлгээ авсан байх шаардлагатай.

TOEFL Junior, IELTS эсвэл Cambridge B2 First гэх мэт гадны шалгалтаар үнэлэгдсэн сурагчид эдгээр шалгалтыг элссэн тухайн жилдээ багтаж өгсөн бол шалгалтаас чөлөөлөгдөнө. Бид IELTS-ийн хувьд 5.5-аас багагүй оноо авсан байхыг, TOEFL Junior-ийн хувьд 850 оноо авсан байхыг сурагчдаас шаарддаг. Нэмж дурдахад хэд хэдэн хичээл дээр нэмэлт шаардлага тавьдаг. Жишээлбэл, Математикийн задлан шинжлэл ба аргачлалыг судлахын тулд HL түвшний сурагчид чадварын нотолгоо (олимпиадын медаль, гэрчилгээ) үзүүлэх эсвэл манай шалгалтад орох шаардлагатай болно. Дахин хэлэхэд шалгалтыг сургуулийн байранд авна.

Эцэст нь хэлэхэд, бид элсэх өргөдөл гаргагчдаас суралцах хэрэгцээ шаардлагыг илэрхийлсэн баримт бичгийг бидэнд гаргаж өгөхийг шаарддаг. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг 4-р хэсгээс үзнэ үү.

АйБи дипломын хөтөлбөрийн элсэлтийн шалгалтын сэдвүүдийг 77-р хуудасны *Хавсралт 2*-оос үзнэ үү.

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ: СУРГУУЛИЙН ДҮРЭМ, ЖУРАМ

2. Хэлний журам

АйБи хөтөлбөрт хамрагдсан сурагчдын ихэнх нь төрөлх англи хэлтэй бус (англи хэлийг хоёрдогч хэл болгон судалдаг) учир сургалтын хөтөлбөрийг дагаж англи хэлээр дамжуулж суралцагчдад тавьдаг шаардлага нэлээд их байж болно. Сурагчийн төрөлх хэл нь ямар байхаас үл хамааран сурагч өөрийн 'академик хэлний чадварыг' хөгжүүлэх нь зайлшгүй чухал юм. Өөрөөр хэлбэл аливаа хичээл болон түүнтэй холбоотой сэдвийн хүрээнд гарч буй мэдээллийг төвөггүй хүлээн авч ойлгох мөн хэрэглэх академик хэлний чадвар юм.

Сурагчдын академик хэлний чадварыг дээшлүүлэхийн тулд дараах алхмуудыг хэрэгжүүлж байна:

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/who-is-the-diploma-for/>

- Англи хэлний багш нар суралцагчдад зориулагдсан англи хэлний хичээлээр дамжуулан хэлний дэмжлэг үзүүлдэг. Манай одоогийн цагийн хуваарьт энэ нь ихэвчлэн англи хэл сурдаг суралцагчдад зориулагдсан болно.
- Шинэ Үе сургуулийн багш нар суралцагчдын ялгаатай хэрэгцээг харгалзан төрөлжүүлсэн үйл ажиллагаа төлөвлөхийг зорьдог.

3. Үнэлгээний журам

Суралцагчдыг үнэлэх арга уламжлалт байдлаар "эцсийн шалгалт" (жилийн эцсийн шалгалтанд сурагчдыг үнэлдэг) авдаг байснаас "явцын шалгалт" (цаашид сайжруулах чиглэлийг тодорхойлоход чиглэсэн тодорхой зорилго бүхий суралцагчдыг үнэлдэг) авдаг хэлбэрт шилжсэн. Энэ хүрээнд, АйБи хөтөлбөрийн хичээл тус бүр өөр өөр оноожуулалтын дагуу явцын үзүүлэлтийг харуулах онооны шалгууртай байдаг. Хичээл тус бүрийн онооны шалгуурыг суралцагчдад тодорхой болгож өгдөг бөгөөд ингэснээр тэд тухайн үед ямар түвшинд байгаагаа, мөн илүү өндөр оноонд хүрэхийн тулд юуг сайжруулах хэрэгтэйг мэддэг болно.

Багш, суралцагчдад АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээ хэрхэн хэрэгждэгийг дараах байдлаар ойлгож болно.

- Суралцагчдад оноожуулалт тус бүрийн үзүүлэлтийг харуулах бүрэлдэхүүн хэсэг (Дотоод үнэлгээний шалгалт, Мэдлэгийн онол, Судалгааны эсээг оруулан) бүрийн онооны шалгуурыг өгнө.
- Багш нар эсээ бичүүлэх, сорилго авах аргаар суралцагчдыг тогтмол 'туршин шалгадаг' бөгөөд багшийн санал сэтгэгдэл нь суралцагчдад онооны хэмжүүрийн дагуу ямар түвшинд байгааг тооцоолох боломжийг олгодог.
- Багш нар өөрсдийн хичээлийн сэдвээр семинарт оролцдог бөгөөд АйБи сургуулийн бус нутгийн холбоотой хамран ажилласнаараа зааж буй хичээлийнхээ онооны шалгуурыг илүү сайн ойлгох боломжийг олгодог.
- Багш нарт хичээлийн сэдвээр нь тайлан хүргүүлдэг бөгөөд энэ нь АйБи хөтөлбөрийн хэрэгжүүлдэг үнэлгээний талаарх үнэтэй мэдээллийг өгдөг

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ: СУРГУУЛИЙН ДҮРЭМ, ЖУРАМ

АйБи хөтөлбөрийн гол бүрэлдэхүүн хэсэг нь дотоод шалгалт юм. АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дийлэнх хувийг гадаад шалгалт (үнэн зөвөөр дүгнэх, баталгааг хангах үүднээс) эзэлдэг бөгөөд АйБи хөтөлбөр нь сурагчидад өөрсдийгөө төслийн ажлаар дамжуулан ‘шалгах’ боломжийг олгодог. Тийм учраас хичээл тус бүрт дотоод шалгалт байдаг.

Эцэст нь (дээр дурдсанчлан) Судалгааны эсээ (ЕЕ) ба Мэдлэгийн онол (ТОК) хичээлүүд үнэлгээнд ордог боловч шалгалтын хэлбэрт ордоггүй. ЕЕ нь судалгааны төсөл бөгөөд ТОК нь эсээ болон үзэсгэлэнгээс бүрддэг. Мэдлэгийн онол хичээлийн эсээг АйБи хөтөлбөрийн шалгагч үнэлнэ. Мэдлэгийн онол хичээлийн үзэсгэлэнг багш өөрөө бэлдэж явуулах /цааш явуулах бол илгээх, хийх бол зохион байгуулах/ бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.

Үнэлгээний бүрэн журмыг эцэг эхчүүдэд имэйлээр илгээнэ.

4. Нэмэлт/Тусгай боловсролын хэрэгцээний журам

Хэлний мэдлэг харилцан адилгүй байдагтай адил сурагчид олон төрлийн туршлага, өөр өөр сурах хэв маяг эсвэл хэрэгцээтэй байдаг. Боловсролыг хүртээмжтэй байлгах философи нь сурагчдын ялгаатай байдалд утга учиртай хандах боломжийг олгоход сургуулийг удирдан чиглүүлдэг. Сургуульд хамрагдах боломжийг бүрдүүлэхийн тулд дараах зүйлүүд байна.

- АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч нь тусгай хэрэгцээт боловсролын мэргэжилтнүүдийн тусламжтайгаар туслалцаа шаардлагатай байгаа суралцагчдад дэмжлэг үзүүлнэ.
- Хэрэв тусгай хэрэгцээт боловсролын дэмжлэг шаардлагатай суралцагч байвал АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч тухайн салбарын мэргэжилтнийг урьж сурагчдад хүссэн үр дүнд хүрэхэд туслах хамгийн үр дүнтэй стратегийн талаар багш, зохицуулагч нарт семинар хийх замаар мэдээлэл дамжуулдаг.
- Хэлний журмын нэгэн адил багш нар сурах хэв маяг, хэрэгцээ шаардлагыг харгалзан үйл ажиллагааг нь ялгаж төлөвлөхийг эрмэлздэг.
- АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч нь шаардлагатай гэж үзвэл АйБи байгууллагаас тухайн сурагчийн шалгалтын үнэлгээг хийхэд зохицуулалт шаардах боломжтой

Тусгай заалт

Бүх горилогчид аль болох шударга нөхцөлд үнэлүүлэх ёстой гэж АйБи ОУБ үздэг. АйБи нь үнэлгээг шударга байлгах үүднээс тусгай заалтын хоёр хэлбэртэй байдаг.

Нэмэлт хүртээмжийн зохицуулалт (inclusive access arrangement) шаардлагатай горилогчид

Суралцахад дэмжлэг үзүүлэх шаардлага нь ихэвчлэн нэмэлт хүртээмжийн зохицуулалтыг шаарддаг. АйБи ОУБ нь нэмэлт хүртээмжийн шаардлага бүхий горилогчийн нэмэлт хүртээмжийн зохицуулалтын зөвшөөрөл олгох эрхтэй. Хэрэв

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ: СУРГУУЛИЙН ДҮРЭМ, ЖУРАМ

горилогчид нэмэлт хүртээмжийн зохицуулалт шаардлагатай бол АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч ийм зохицуулалтыг хийж, шаардлагатай тохиолдолд АйБи ОУБ-аас нэмэлт хүртээмжийн зохицуулалт хийх зөвшөөрөл хүсэх ёстой.

Хүнд хэцүү нөхцөл байдалтай горилогчид

Хүнд хэцүү нөхцөл байдал гэж горилогчийн хяналтаас гадуур, түүний үнэлгээний гүйцэтгэлд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй нөхцөл байдал, үүнд түр зуурын өвчин, гэмтэл бэртэл, хүнд стресс, гэр бүлийн онцгой хүнд нөхцөл байдал, тэжээгчээ алдах, горилогчийн эрүүл мэнд эсвэл аюулгүй байдалд заналхийлж болзошгүй үйл явдлыг хэлнэ. Хүнд хэцүү нөхцөл байдлын үед тусгайлан авч үзэх аливаа өргөдлийг АйБи ОУБ-аас батлах ёстой бөгөөд горилогчийн өмнөөс сургуулийн АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч ирүүлэх ёстой.

5. Сурлагын шударга байдлын журам

Академик түвшний ажил гүйцэтгэн, амжилтад хүрэхийн тулд суралцагчдад санаа туршиж, шийдвэр гаргах боломжийг олгох хэрэгтэй.

- АйБи хөтөлбөр эхлэхэд сурагчид сурлагын шударга журмын талаар танилцуулах сургалтад хамрагддаг
- Суралцагчид ТОК хичээлийн явцад сурлагын шударга журмын талаар асуудлуудад суралцдаг
- Судалгааны эсээ хичээл нь (DP1-ийн бүх суралцагчдад заавал судлах ёстой) сурлагын шударга журмын асуудал болон сурагчид судалгааны ажлаа хийхдээ юуг анхаарч үзэх хэрэгтэйг сургадаг
- Сурагчдад судалгааны эсээгээ эцсийн байдлаар бичиж дуусгахаас өмнө ном зүйдээ хэрхэн иш татах талаар зөвлөмж тусгасан гарын авлагыг илгээнэ
- Жилийн эцсийн шалгалт, туршилтын шалгалтын өмнө шалгалтын үеэр дагаж мөрдөх дэгийн талаар зурагт хуудас бичвэрийг АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч имэйлээр илгээх болно.
- Сургуульд байрлуулсан зарлалын самбарт шалгалтын талаарх мэдээллийг оруулна
- Сурагчид илгээж буй ажлаа бичгээр баталгаажуулах шаардлагатай
- Эцэг эхчүүдэд АйБи хөтөлбөрийн талаарх чухал мэдээлэл бүхий Сурлагын шударга байдлын журмыг илгээнэ.
- Үнэлгээний журмыг бүрэн эхээр нь эцэг эхчүүдэд имэйлээр илгээнэ.

Бид дээрх бүгдийг амжилтын үндэс суурь гэж бат итгэдэг шударга байдлыг дэмжих зорилгоор хэрэгжүүлдэг болно.

Сурлагын зөрчил

АйБи нь үнэлгээний нэг буюу хэд хэдэн бүрэлдэхүүн хэсэгт шударга бус давуу тал олж авахад хүргэж болзошгүй, сурагч, эсвэл өөр хэн нэгэнд нөлөөлж болзошгүй санаатай эсвэл санамсаргүй үйлдлийг сурлагын зөрчил гэж тодорхойлдог. Бусад сурагчийн сул

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ: СУРГУУЛИЙН ДҮРЭМ, ЖУРАМ

тал болохуйц үйлдлийг мөн сурлагын зөрчил гэж үздэг. Энэ нь цаасан дээр суурилсан болон дэлгэцэн дээрх шалгалтыг бичих хугацаанд эсвэл шалгалтын өмнө, дуусах явцад эсвэл дууссаны дараа тохиолдож болох АйБи шалгалтын үнэлгээний шудрага байдалд заналхийлж болзошгүй үйлдэл юм. Сурлагын зөрчил нь эдгээр журмыг зөрчсөн үйлдэл бөгөөд үүнд дараах зүйлийг авч үзэх боловч үүгээр хязгаарлагдахгүй.

- **бүтээлийн хулгай** - санаатай болон санамсаргүйгээр өөр хүний санаа, үг, бүтээлийг зохих ёсны, ойлгомжтой, тодорхой зөвшөөрөл авалгүйгээр ашиглахыг хэлнэ
- **нууцаар тохиролцох** - өөр горилогчийн сурлагын ёс зүйгүй байдлыг дэмжих, жишээлбэл, нэг нь нөгөөгийнхөө бүтээлийг хуулбарлах, эсвэл даалгавартай оруулахыг зөвшөөрөх гэх мэт
- **бүтээл хуулбарлах** - үнэлгээний янз бүрийн ажил эсвэл Дипломын шаардлагад яг ижил бүтээл ашиглах
- **горилогч шударга бус давуу талыг олж авах эсвэл өөр горилогчийн дүнд нөлөөлөх аливаа үйлдэл** (жишээлбэл, шалгалтын өрөөнд зөвшөөрөлгүй материалыг оруулах, шалгалтын явцад зөрчил гаргах, CAS тэмдэглэлийг хуурамчаар үйлдэх, бичгээр шалгалт хийснээс хойш 24 цагийн дотор шалгалтын баримт бичгийн агуулгын талаар мэдээлэл өгөх, горилогчдоос мэдээлэл авах).

Сурлагын зөрчил гаргасан тохиолдолд авах арга хэмжээ

АйБи дэлхийн сургуулиудын нэг болохын хувьд ШҮС нь сурлагын шударга байдлын үндсэн зарчим болох АйБи байгууллагын эрхэм зорилго болон философийг чанд хэрэгжүүлдэг. Сурлагын шударга байдалд хамаарахын тухайд, АйБи хөтөлбөрийн суралцагчийн эзэмших шинж чанарт сурагч бүр зарчимч байх ёстой гэж тэмдэглэсэн байдаг - "Бид аливаа зүйлд зарчимч, шударга ханддаг, ёс зүйтэй, хууль дүрмийг чандлан сахидаг, дэлхийн аль ч улсын хүмүүсийн нэр төр, эрх ашгийг хүндэтгэдэг. Бид өөрсдийн үйлдэл ба түүний үр дагавруудад хариуцлага хүлээж чаддаг." Хэрэв сурлагын шударга байдлын журмыг зөрчсөн гэж сэжиглэх тохиолдолд дараах арга хэмжээг авна.

1. Багш, шалгалт авагч, эсвэл хамт суралцаж буй сурагч сурлагын зөрчлийн сэжигтэй тохиолдлыг АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч-д мэдээлнэ.
2. АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч нь уг явдлыг шалгаж, сурлагын зөрчил гарсан эсэх, сурлагын зөрчлийн хэмжээг тогтооно.
3. Хэрэв АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч нь сурлагын зөрчил гаргасан гэсэн дүгнэлтэд хүрсэн бол тайлангаа Гүйцэтгэх захиралд ирүүлнэ. Тухайн үнэлгээний ажлыг ирүүлээгүйтэй адилтган тооцож үнэлнэ.
4. Сурагч нь Дипломын хөтөлбөрийн Ерөнхий журам болон Дипломын хөтөлбөрийн үнэлгээний журмын Хариуцлага Тооцох Төлөвлөгөөний дагуу сахилгын шийтгэл хүлээх болно, үүнд АйБи дипломын хөтөлбөрөөс хасах, ШҮС-ийн элсэлтийг цуцлах зэрэг арга хэмжээ авч болно.

БҮЛЭГ 1: ХЭЛ, УРАН ЗОХИОЛ СУДЛАЛ

Хичээлийн мөн чанар юу вэ?

Уран зохиолын хичээл нь тухайн хэлний боловсролын агуулгад ашигладаг зохиол бүтээлээр дамжуулан, хэл шинжлэл болон соёлын олон талын ойлголтыг судалдаг. Сургалтад хамрагдаж буй сурагчдын чадвар харилцан адилгүй байдаг ч уран зохиолын хичээл судалснаар сурагчдын аливааг хүлээн авах, үр бүтээлтэй ажиллах, интерактив ур чадвар нь сайжирдаг бөгөөд цаашид гүнзгийрүүлэн судалж мэдрэмж, мэдлэг чадвараа сайжруулдаг. Сурагчид уран зохиолын болон уран зохиолын бус эхэд тулгуурлан зохиолын үгсийн сан, үг хэллэгийг задлан шинжилж хэлний чадвараа сайжруулах төдийгүй эдгээр ойлголтуудыг гүнзгийрүүлэн судалж, аливаад эмх цэгцтэй хандах, дэс дараалалтай, ойлгомжтой тайлбарлах, дүн шинжилгээ хийх, үнэлгээ дүгнэлт өгөх чадвар эзэмшинэ. (Хэл судлал: Уран зохиолын гарын авлага, 2021)

Өмнөх мэдлэг ямар байх хэрэгтэй вэ?

Уран зохиолын VII эсвэл VIII түвшний мэдлэгтэй байх зайлшгүй шаардлагатай бөгөөд уран зохиолд (роман, яруу найраг, жүжиг) чин сэтгэлээсээ дуртай, тухайн хичээлд дур сонирхолтой байх хэрэгтэй.

Дараах асуултуудыг өөрөөсөө асуугаад үзээрэй:

1. Та гэртээ өөрийн хүслээр зохиол уншдаг уу?
2. Та шүлэг яруу найраг, зохиол уншиж дүн шинжилгээ хийх дуртай юу?
3. Танд жүжиг эсвэл романын хэсгээс унших гэрийн даалгавар өгөхөд та тэсэн ядан хүлээж байсан уу?

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

Хэл судлал, уран зохиолын хичээлийн загвар нь SL ба HL түвшинд ижил байдаг боловч түвшин хооронд тоон болон чанарын хувьд ихээхэн ялгаатай байдаг. SL сурагчид 9 бүтээл судлах шаардлагатай бол HL сурагчид 13 бүтээл судлах шаардлагатай.

1-р бичгийн шалгалт дээр сурагчид SL болон HL түвшний аль алинд нь тус бүртээ асуулттай хоёр утга зохиолын текст эсвэл уран зохиолын өөр өөр хэлбэрийн текстүүдийг задлан шинжилнэ. SL түвшний сурагчид эдгээрийн аль нэгэнд удирдамжийн дагуу дүн шинжилгээ хийдэг бол HL түвшний сурагчид уран зохиолын хэсэг эсвэл текстийн аль алинд нь удирдамжийн дагуу дүн шинжилгээ хийх ёстой.

Нэмж дурдахад HL-ийн суралцагчид үнэлгээний дөрөв дэх бүрэлдэхүүн хэсэг болох дээд түвшний эсээ (HL) бичих бөгөөд сурагчдаас судалж буй уран зохиолын текст эсвэл бүтээлтэй холбогдуулан судлах шаардлагатай бичгийн ажлын даалгавар гүйцэтгэнэ. Зорилт нь HL түвшний сурагчид утга зохиолын хичээлийн мөн чанарыг гүнзгийрүүлэн ойлгосныг илтгэхүйц 1200-1500 үгтэй эсээ бичнэ.

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна юунд хэрэгтэй вэ?

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

“Уран зохиол судлах үед өөрийгөө болон бусад хүмүүсийн дотоод ертөнцийг нээх, мэдрэх цаашлаад бусад улс орны хэл, түүх соёл, өв уламжлал, үнэт зүйл, ахуй амьдрал гэх мэт олон зүйлийг судлах боломжийг олгодог. Уран зохиолын хичээлийг судалснаар хэлний үгийн сан нэмэгдэж найруулан бичих, ярих чадвар нэмэгддэг. төдийгүй өдөр тутмын амьдралдаа зөв шийдвэр гаргахад түлхэц болдог.

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

Хэл судлал: Уран зохиол - Дотоод шалгалт (2021 оны гарын авлага)						
Хичээл	Түвшин	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Хэл судлал: Уран зохиол	SL	15 мин	30%	Ганцаарчилсан ярианы шалгалт	Сурагчид төрөлх хэл дээр бичигдсэн нэг бүтээл, орчуулан судалсан нэг бүтээлээс сонгож авсан хэсгүүдийг уншиж, 10 минутын хугацаанд хариултаа бэлдэж, 5 минутын хугацаанд багшийн өгсөн асуултанд бэлтгэнэ: Хичээл дээр судалсан хоёр бүтээлийн агуулга, төрөл хэлбэрээр дамжуулан дэлхий нийтэд тулгамдсан хоёр асуудлыг илрүүлэн, илэрхийлж ярина.	40 оноо
	HL	15 мин	20%	Ганцаарчилсан ярианы шалгалт	Сурагчид төрөлх хэл дээр бичигдсэн нэг бүтээл, орчуулан судалсан нэг бүтээлээс сонгож авсан хэсгүүдийг уншиж, 10 минутын хугацаанд хариултаа бэлдэж, 5 минутын хугацаанд багшийн өгсөн асуултанд бэлтгэнэ: Хичээл дээр судалсан хоёр бүтээлийн агуулга, төрөл хэлбэрээр дамжуулан дэлхий нийтэд тулгамдсан хоёр асуудлыг илрүүлэн, илэрхийлж ярина.	40 оноо
Ахисан түвшний эсээ /20 оноо/			20%	Судлагдсан уран зохиолын бүтээлтэй холбогдуулан чиглүүлэх асуултын дагуу 1200–1500 үгтэй эсээ бичнэ.		
Энэхүү шалгалт нь ганцаарчилсан ярианы шалгалт ба шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.						

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Хэл судлал: Уран зохиол - Гадаад шалгалт (2021 оны гарын авлага)					
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц	
Хэл, Уран зохиол судлал	SL P1	75 мин	35%	Өгөгдсөн уран зохиолын дүн шинжилгээ хийх	Энэхүү бичгийн шалгалт нь хоёр өөр утга зохиолын хэлбэрээс бүрдсэн тус бүртээ асуулттай хоёр хэсгээс бүрдэнэ. Сурагчид нэг хэсгийг сонгоод дүн шинжилгээ хийнэ.
Хэл, Уран зохиол судлал	SL P2	105 мин	35%	Харьцуулсан эсээ	Энэхүү бичгийн шалгалт нь ерөнхий дөрвөн асуултаас бүрдэнэ. Аль нэг асуултанд хариулахын тулд сурагчид хичээл дээр судалсан хоёр бүтээл дээр үндэслэн харьцуулсан эсээ бичнэ.
Хэл, Уран зохиол судлал	HL P1	75 мин	35%	Уран зохиолын дүн шинжилгээ хийх	Энэхүү бичгийн шалгалт нь хоёр өөр утга зохиолын хэлбэрээс бүрдсэн тус бүртээ асуулттай хоёр хэсгээс бүрдэнэ. Сурагчид нэг хэсгийг сонгоод дүн шинжилгээ хийнэ.
Хэл, Уран зохиол судлал	HL P2	105 мин	35%	Харьцуулсан эсээ	Энэхүү бичгийн шалгалт нь ерөнхий дөрвөн асуултаас бүрдэнэ. Аль нэг асуултанд хариулахын тулд сурагчид хичээл дээр судалсан хоёр бүтээл дээр үндэслэн харьцуулсан эсээ бичнэ.

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү.

SL: https://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/1_languagea_sl_2011.pdf

HL: https://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/1_languagea_hl_2011.pdf

БҮЛЭГ 2: ХОЁРДОГЧ ХЭЛ ЭЗЭМШИЛТ

Хичээлийн мөн чанар юу вэ?

Хоёрдогч хэл нь сурагчдад тухайн хэлний орчинд нэвтэрч саадгүй харилцах төдийгүй англи хэлээр харилцдаг ард түмний соёл зан заншлыг танин мэдэхэд чиглэсэн хичээл юм. Энэхүү үйл явц нь суралцагч танхимынхаа хүрээнээс хальж, ертөнцийн талаарх мэдлэгээ өргөжүүлж, олон орны соёлын ялгаатай байдлыг таньж, хүлээн зөвшөөрч хүндэтгэж сурах боломж олгодог. (Ахисан шатны Англи хэл хичээлийн гарын авлага, 2020)

Өмнөх мэдлэг ямар байх хэрэгтэй вэ?

Хоёрдогч хэлний SL болон HL түвшин нь тухайн хэлний тодорхой мэдлэгтэй сурагчдад зориулсан хичээл юм. Шинэ Үе сургууль нь хоёрдогч хэлний хичээлийн хувьд Англи хэлний хичээлийг санал болгодог.

- Academic IELTS - 5.5 for SL

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

- Academic IELTS - 6.0 for HL
- TOEFL Junior - 850 for SL
- TOEFL Junior - 900 for HL

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

Хоёрдогч хэлний энгийн болон ахисан аль ч түвшинд сурагчид сурч буй хэлээр танил болон танил бус нөхцөлд харилцаж сурдаг. Тэд нөхцөл байдлыг тайлбарлах, үйл явдлыг хүүрнэх, харьцуулалт хийх, асуудлыг тайлбарлах мөн хичээлийн агуулгатай холбоотой янз бүрийн сэдвээр хувийн үзэл бодлоо илэрхийлэх, хамгаалах зэрэгт суралцдаг. Үүнээс гадна ахисан түвшинд сурагчид судалж буй хэл дээрээ уран зохиолын бүрэн хэмжээний хоёр бүтээл уншиж судалдаг. Энгийн болон ахисан түвшний сурагчдын хооронд судалж буй хэлээрээ мэдээлэл хүлээн авах, боловсруулах, мэдлэг бүтээх болон хэлний интерактив чадвар нь тодорхой хэмжээнд ялгаатай байна. Сурагчдын өгөх төгсөлтийн шалгалтын түвшин энгийн болон ахисан түвшин хооронд ялгаатай байдаг.

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна ямар ашиг тустай вэ?

Гадаад хэл сурах нь сурагчид хэлний чадвараа янз бүрийн нөхцөлд хөгжүүлэхэд тусалдаг бөгөөд тухайн хэлээр ярьдаг улс орон, ард түмний соёлын талаар өргөн мэдлэг, ойлголтыг өгдөг. Энэ нь хэл сурах үйл явцаас таашаал авах, цаашлаад сурагчид хэлний мэдлэг нь олон хэлээр харилцдаг нийгэмд хүн бүр өөрийн байр сууриа эзлэх боломжийг олгодог гэдгийг ойлгоход тусалдаг.

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

Хэл эзэмшилт: Англи хэл - Дотоод шалгалт (2021 оны гарын авлага)						
Хичээл	Түвшин	Бэлдэх хугацаа	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц	
Англи хэл ахисан шат	SL	15 мин	12-15 мин	25%	Ганцаарчилсан аман шалгалт	Сурагч 2 зургаас 1-ийг сонгоод яриагаа бэлдэнэ. Бэлдэж дуусаад өөрийн сонгосон зургийн тухай багшдаа 3-4 минут ярина. Дараа нь багш сурагчийн яриан дээр дэлгэрүүлэн 4-5 минут харилцан ярилцана. Үүний дараа багш сурагч хоёр хичээлээр судласан нэг сэдвийн хүрээнд 5-6 минут харилцан ярилцана.
						30 оноо

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Англи хэл ахисан шат	HL	20 мин	12-15 мин	25%	Ганцаарчилсан аман шалгалт	Сурагч 300 үгтэй 2 эхээс 1-ийг сонгоод яриагаа бэлдэнэ. Бэлдэж дуусаад өөрийн сонгосон эхийн тухай багшдаа 3-4 минут ярина. Дараа нь багш сурагчийн яриан дээр дэлгэрүүлэн 4-5 минут харилцан ярилцана. Үүний дараа багш сурагч хоёр хичээлээр судласан нэг сэдвийн хүрээнд 5-6 минут харилцан ярилцана.	30 оноо
Энэхүү шалгалт нь ганцаарчилсан ярианы шалгалт ба шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.							

Хэл эзэмшилт: Англи хэл ахисан шат - гадаад шалгалт (2021 оны гарын авлага)						
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Англи хэл ахисан шат	SL P1	75 мин	25%	Бүтээмжийн ур чадвар - бичих	3 даалгавраас нэгийг сонгоод мөн тухайн дасгалд харгалзах 3 бичвэрийн төрлөөс нэгийг сонгож 250-400 үгтэй нэг бичгийн даалгавар гүйцэтгэнэ.	30 оноо
	SL P2	105 мин	50%	Хүлээн авах чадвар - сонсох, уншихад зориулсан тусдаа хэсгүүд	Сонсож ойлгох чадвар (45 минут) (25 оноо)	65 оноо
				Уншиж ойлгох чадвар	Бүх таван сэдвээс сэдэвлэсэн гурван аудио хэсэг, гурван бичвэр текстийг ойлгох чадварын дасгал. (1 цаг) (40 оноо)	
Англи хэл ахисан шат	HL P1	90 мин	25%	Бүтээмжийн ур чадвар - бичих	3 даалгавраас нэгийг сонгоод мөн тухайн дасгалд харгалзах 3 бичвэрийн төрлөөс нэгийг сонгож 450-600 үгтэй нэг бичгийн даалгавар гүйцэтгэнэ.	30 оноо
	HL P2	120 мин	50%	Хүлээн авах чадвар - сонсох, уншихад зориулсан тусдаа хэсгүүд	Сонсож ойлгох чадвар (60 минут) (25 оноо)	65 оноо
				Уншиж ойлгох чадвар	Бүх таван сэдвээс сэдэвлэсэн гурван аудио хэсэг, гурван бичвэр текстийг ойлгох чадварын дасгал. (1 цаг) (40 оноо)	

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн SL/HL товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү:

<https://www.ibo.org/contentassets/5895a05412144fe890312bad52b17044/lang-b-2018-en.pdf>

БҮЛЭГ 3: ХУВЬ ХҮН БА НИЙГЭМ

БИЗНЕС МЕНЕЖМЕНТ

Хичээлийн мөн чанар юу вэ?

“Дипломын хөтөлбөрийн бизнес менежментийн хичээл сурагчдын бизнес менежментийн онолын талаарх мэдлэг, ойлголтыг хөгжүүлэх, мөн олон арга хэрэгсэл, арга техникийг ашиглах чадварыг хөгжүүлэх зорилготой юм. Сурагчид бизнесийн үйл ажиллагаанд орон нутгийн, үндэсний болон олон улсын түвшинд дүн шинжилгээ хийж, хэлэлцэж, үнэлж сурдаг. Энэ хичээлд бүх салбарын байгууллагууд, тэдгээр байгууллагуудын үйл ажиллагаа явуулж буй нийгэм-соёл, эдийн засгийн нөхцөл байдал багтана.” (Бизнес менежмент хичээлийн гарын авлага, 2015)

Өмнөх мэдлэг ямар байх хэрэгтэй вэ?

Тухайн хичээлд дур сонирхолтой байхаас өөр зүйл шаардагдахгүй. Суралцагчид зохион бичлэг бичих, англи хэл дээр санаа бодлоо тод, чөлөөтэй илэрхийлэх чадвартай байх шаардлагатай.

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

SL болон HL түвшний сургалтын хөтөлбөрт нийтлэг сэдэв агуулга болон суралцахуйн зорилтоос бүрдсэн заавал судлах таван сэдэв байдаг. (бизнесийн зохион байгуулалт ба орчин; хүний нөөцийн удирдлага; санхүү ба данс; маркетинг; үйл ажиллагааны менежмент). HL-ийн сурагчдын таван сэдвийг судлах хугацаа нь SL-ийн сурагчдаас урт байдаг. Өөр нэг ялгаа нь дотоод үнэлгээ (IA) юм: SL сурагчид ямар нэгэн бизнесийн байгууллагын тухай 1500 үгтэй өгүүлэл бичдэг бол HL сурагчид аливаа асуудлыг нь судалж, 2000 үгтэй судалгааны ажил бичдэг.

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна ямар ашиг тустай вэ?

Бизнес эрхлэгчдийг тодорхой шийдвэр гаргахад хүргэдэг хүчин зүйлийг судалж, сурахаас гадна бизнесийн хүрээний мэдээллийг тайлбарлан ойлгоход энэхүү сургалтын ач холбогдол оршино. Суралцагчид дүгнэлтэд хүрэхийн тулд янз бүрийн маргаан, маргаантай талуудын аль альных нь байр суурийг харгалзан үзэж дүгнэлт хийх ёстой. Энэ нь хожим ажил амьдралаас хийгээд хувь хүний санхүүд, ямар ч нөхцөлд тэдэнд хэрэгцээтэй байж ашиглагдах болно.

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Бизнес менежмент - Дотоод шалгалт (2016 оны гарын авлага)						
Хичээл	Түвшин	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Бизнес менежмент	SL	15 хичээлийн цаг	25%	Бичгийн тайлбар	Сурагчид тодорхой нэг байгууллагад тулгараад буй бодит асуудал, бэрхшээлийн талаарх гурваас таван нэмэлт баримт бичигт үндэслэн хамгийн ихдээ 1500 үгтэй бичгийн тайлбар хийдэг.	25 оноо
	HL	30 хичээлийн цаг	25%	Судалгааны ажил	Сурагчид байгууллагад тулгамдаж буй асуудал, эсвэл байгууллагын (эсвэл хэд хэдэн байгууллага) гаргах шийдвэрийг судалж, тайлагнана. Хамгийн ихдээ 2000 үгтэй.	25 оноо
Энэхүү шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.						

Бизнес менежмент - Гадаад шалгалт (2016 оны гарын авлага)						
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Бизнес менежмент	SL P1	75 мин	30%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: 1-5-р бүлэг: Сурагчид өмнө нь судалсан кейс судалгаанд үндэслэн өгөгдсөн гурван асуултын хоёрт нь хариулна. (Асуулт бүрт 10 оноо)	40 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: 1-5-р бүлэг: Сурагчид нэмэлт материал дээр үндэслэн өгөгдсөн нэг асуултанд хариулна. (20 оноо)	
Бизнес менежмент	SL P2	105 мин	45%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: 1-5-р бүлэг: Сурагчид тоон фокустай материал дээр үндэслэсэн өгөгдсөн нэг эсвэл хоёр асуултад хариулна. (10 оноо)	50 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: 1-5-р бүлэг: Сурагчид сэргээгч материал дээр үндэслэн өгөгдсөн гурван асуултын аль нэгэнд нь хариулна. (20 оноо)	
Бизнес менежмент				Гуравдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: 1-5-р бүлэг: Сурагчид тухайн хичээлийг бататгасан хоёр ухагдахуун дээр үндэслэн өргөтгөсөн хариулттай гурван асуултын аль нэгэнд нь хариулна. (20 оноо).	

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Бизнес менежмент	HL P1	135 мин	35%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: HL-ийн нэмэлт сэдвүүдийг багтаасан 1-5-р бүлэг: Сурагчид өмнө нь судалсан кейс судалгаанд үндэслэн өгөдсөн гурван асуултын хоёрт нь хариулна. (Асуулт бүрт 10 оноо)	60 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: HL-ийн нэмэлт сэдвүүдийг багтаасан 1-5-р бүлэг: Сурагчид нэмэлт материал дээр үндэслэн өгөдсөн нэг асуултанд хариулна. (20 оноо)	
				Гуравдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: HL-ийн нэмэлт сэдвүүдийг багтаасан 1-5-р бүлэг: Сурагчид нэмэлт материал дээр үндэслэн өгөдсөн нэг асуултанд хариулна. (20 оноо)	
Бизнес менежмент	HL P2	135 мин	40%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: HL-ийн нэмэлт сэдвүүдийг багтаасан 1-5-р бүлэг: Сурагчид тоон фокустай материал дээр үндэслэсэн өгөдсөн нэг эсвэл хоёр асуултад хариулна. (10 оноо)	70 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: HL-ийн нэмэлт сэдвүүдийг багтаасан 1-5-р бүлэг: Сурагчид сэргээгч материалд үндэслэн өгөдсөн гурван асуултын хоёрт нь хариулна. (Асуулт бүрт 20 оноо)	
				Гуравдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга: HL-ийн нэмэлт сэдвүүдийг багтаасан 1-5-р бүлэг: Сурагчид тухайн хичээлийг бататгасан хоёр ухагдахуун дээр үндэслэн өргөтгөсөн хариулттай гурван асуултын аль нэгэнд нь хариулна. (20 оноо).	

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү:

SL: <https://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/businesssl2016englishw.pdf>

HL: <http://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/businesshl2016english-w.pdf>

ТҮҮХ

Хичээлийн мөн чанар юу вэ?

Түүх бол өнгөрсөн үетэй холбоо тогтоож болох сонирхолтой, сэтгэл хөдлөлийг агуулсан динамик, маргаантай, нотолгоонд суурилсан хичээл юм. Энэ бол өөрчлөлт, шалтгаан, ач холбогдол зэрэг түүхэн гол ойлголтууд дээр төвлөрсөн оюуныг тэлэх хичээл юм. Түүх бол эрэл хайгуулын мэдрэмжийг бий болгодог хайгуулын сэдэв юм. Энэ нь тайлбарлах хичээл бөгөөд олон талт үзэл бодлыг нэгтгэх боломжийг олгодог. Түүхийг судлах нь өнгөрсөн үеийн тухай ойлголтыг бий болгодог бөгөөд ингэснээр хүний болон өнөөгийн ертөнцийн мөн чанарыг илүү гүнзгий ойлгоход хүргэдэг. АйБи дипломын хөтөлбөрийн түүхийн хичээл нь түүхийн харьцуулсан, олон талт хандлагад суурилсан дэлхийн түүхийн хичээл юм. Үүнд улс төр, эдийн засаг, нийгэм, соёлын гэх мэт төрөл бүрийн

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

түүхийг судлах, бүтэц, уян хатан байдлын тэнцвэрийг бий болгодог. Суралцагчдын сэтгэх ур чадварыг хөгжүүлэхэд уриалан дуудахын зэрэгцээ бодит мэдлэг олж авах онцгой ач холбогдолтой. Энэ нь шүүмжлэлт сэтгэлгээний чадварыг хөгжүүлэх, түүхийн олон тайлбарыг ойлгох чадварыг дээшлүүлэхэд өндөр ач холбогдолтой юм. Ийм байдлаар уг хичээл нь өнгөрсөн үеийн талаар олон ургалч үзлийг эрэлхийлэх чадварыг суулгадаг. " (Түүхийн гарын авлага, 2020)

Өмнөх мэдлэг ямар байх хэрэгтэй вэ?

Түүх нь унших, бичих чадвар шаардаж болох боловч энэ хичээлдээ сонирхолтой байх нь суралцагчдад эдгээр чадварыг хурдан хөгжүүлж, амжилттай түүхч болоход нь тусалдаг.

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

Энгийн ба ахисан түвшний хичээлүүд нь сургалтын хөтөлбөрт заагдсан нийтлэг сэдвүүд болон дэлхийн түүхийн сэдвээрээ ялгаатай. Нэмж дурдахад, HL түвшний сурагчид HL түвшний нэмэлт сэдвүүдийн аль нэгээс гурван хэсгийг нарийвчлан судлана. SL ба HL түвшний аль алинд нь түүх судлах олон нийтлэг арга байдаг ч SL ба HL түвшинд судлах цагийн ялгаатай байдал нь суралцагчдад тавигдах шаардлагыг хооронд нь тодорхой ялгаж өгдөг. HL түвшний суралцагчид түүхийг илүү гүнзгийрүүлэн судалдаг.

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна ямар ашиг тустай вэ?

Түүхийг судалж, тухайн сэдвээр АйБи хөтөлбөрийн оноотой болох нь их дээд сургуулийн ирээдүйн суралцагчдыг дэлхийн үйл явдлын талаар өндөр мэдлэгтэй, эдийн засаг, нийгэм, улс төрийн үзэл баримтлалыг өндөр түвшинд эзэмшсэн, маш сайн тунгаан бодсон дүгнэлт гаргах чадвартай болгодог. Тэд аливаа нөхцөл байдалд хамгийн зөв дүгнэлт хийх боломжийг олгох бүхий л төрлийн мэдээллийн эх сурвалжид шүүмжлэлтэй хандаж, тунгаан боддог. Эдгээр чадварууд нэгдсэнээр түүхийн чиглэлээр суралцаж буй суралцагчдыг бараг бүх төрлийн байгууллага, мэргэжлээр хамгийн их эрэлттэй болгодог. Энэ хичээл нь суралцагчдыг шууд хууль зүй, сэтгүүл зүй, төрийн захиргаа, аялал жуулчлал, бизнесийн карьер руу хөтөлдөг. Бусад хичээлийг дэмжих үүднээс түүх нь залуу хүмүүсийн амьдралын туршид олж авсан шинж чанаруудыг нэмэгдүүлдэг.

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Түүх - Дотоод шалгалт (2020 оны гарын авлага)						
Хичээл	Түвшин	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Түүх	SL	20 цаг	25%	Түүхэн судалгааны ажил	Сурагчид сонгосон сэдвийнхээ дагуу түүхэн судалгааны ажил хийх шаардлагатай.	25 оноо
	HL	20 цаг	20%	Түүхэн судалгааны ажил	Сурагчид сонгосон сэдвийнхээ дагуу түүхэн судалгааны ажил хийх шаардлагатай.	25 оноо
Энэхүү шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.						

Түүх - Гадаад шалгалт (2020 оны гарын авлага)						
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Түүх	SL P1	60 мин	30%	Таван заасан сэдвүүд дээр үндэслэсэн мэдээллийн эх сурвалж дээр тулгуурласан бичгийн шалгалт. Тавын сонголтоос нэг заасан сэдвийг сонгоно. Өгөдсөн дөрвөн асуултанд хариулна.		24 оноо
Түүх	SL P2	90 мин	45%	Дэлхийн түүхийн 12 сэдэвт үндэслэсэн эсээ бичгийн шалгалт. Хоёр өөр сэдэв дээр хоёр өөр асуултад эсээ бичиж хариулна.		30 оноо
Түүх	HL P1	60 мин	20%	Таван заасан сэдвүүд дээр үндэслэсэн мэдээллийн эх сурвалж дээр тулгуурласан бичгийн шалгалт. Тавын сонголтоос нэг заасан сэдвийг сонгоно. Өгөдсөн дөрвөн асуултанд хариулна.		24 оноо
Түүх	HL P2	90 мин	25%	Дэлхийн түүхийн 12 сэдэвт үндэслэсэн эсээ бичгийн шалгалт. Хоёр өөр сэдэв дээр хоёр өөр асуултад эсээ бичиж хариулна.		30 оноо
Түүх	HL P3	150 мин	35%	Бүс нутгийн дөрвөн хувилбар тус бүрт салгасан бичгийн шалгалтууд. Сонгогдсон бүсийн хувьд гурван асуултанд эсээ бичиж хариулна.		45 оноо

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн SL/HL товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү:

<https://www.ibo.org/globalassets/programme-information/dp/history-sl-2020-eng.pdf>

<https://www.ibo.org/contentassets/5895a05412144fe890312bad52b17044/history-sl-2020-eng.pdf>

БҮЛЭГ 4: БАЙГАЛИЙН УХААНЫ ТУРШИЛТАТ ХИЧЭЭЛ

БИОЛОГИ

Хичээлийн ач холбогдол юу вэ?

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Биологичид олон төрлийн арга аргачлал, техник технологийн ололтыг ашиглан амьд ертөнцийг бүх түвшинд ойлгохыг хичээдэг. Хэмжүүрийн нэг төгсгөлд (бичил түвшинд) эс, түүний молекулын бүтэц, бодисын солилцооны нарийн төвөгтэй урвалуудыг авч үздэг бол хэмжүүрийн нөгөө төгсгөлд (илүү том түвшинд) биологичид бүхэл бүтэн экосистемийн харилцан үйлчлэлийг судалдаг байна. Биологийн судалгаа шинжилгээний олон салбарт тодорхойгүй зүйлүүд олон байгаа бөгөөд шинэ нээлтүүд хийх боломж хэвээр байна. Биологи нь залуу шинжлэх ухаан учир 21-р зуунд томоохон ахиц дэвшил гарах боломжтой. Өсөн нэмэгдэж буй хүн амын тоо, түүнээс хамаарсан хүнсний хангамжийн хомсдол болон бусад зүйлийн амьдрах орчинд үзүүлж буй дарамт нь бидний амьдардаг дэлхийд аюул занал учруулж байдаг. (Биологийн гарын авлага, 2015)

Өмнөх мэдлэг ямар байх хэрэгтэй вэ?

Стандарт түвшинд биологийн хичээлийн дүн 60% байхыг шаардана. Хэрэв сурагчдын мэдлэгийн түвшин харилцан адилгүй бол тэднийг аль болох тэнцүүлэх шаардлагатай бөгөөд эцсийн шийдвэрийг Байгалийн ухааны заах аргын нэгдлийн ахлагч гаргана. Ахисан түвшний биологид суралцах суралцагчдын биологийн хичээлийн дүн 70 хувь байхыг шаардана. Гэхдээ эдгээр нь бүрэн IB-ийн хөтөлбөртэй сургуулийн хувьд юм. Харин манай орны хувьд, дунд ангийн IB хөтөлбөрийн агуулга үзээгүй тул энэ байдал арай өөр учраас мэргэжлийн багш нар тухайн сурагчдын түвшинг тодорхойлно.

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

4-р бүлгийн байгалийн ухааны хичээлүүдийн үйл ажиллагаа болон чадвар нь SL ба HL-ийн аль алинд нь адил байдаг бол HL-ийн сурагчид зарим сэдвийг илүү гүнзгийрүүлэн судалж, HL-ийн нэмэлт материал ажиллах, зарим агуулгыг сонголтоор судална. Гол сэдэв нь эсийн биологи, молекулын биологи, генетик, экологи, эволюци ба биологийн олон янз байдал, хүний физиологи юм. HL-ийн нэмэлт сэдвүүд нь нуклейн хүчлийн биологи; бодисын солилцоо, эсийн амьсгал ба фотосинтез; ургамлын биологи; генетик ба эволюци; амьтны физиологи байна. Нэмэлтээр сонгох сэдвүүдэд нейробиологи ба зан төрх, биотехнологи ба биоинформатик, экологи ба байгаль хамгаалал, хүний физиологи орно.

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна энэ нь хэр хэрэгтэй вэ?

Өмнө дурдсанчлан, 21-р зуунд биологийн салбарт томоохон ахиц дэвшлүүд гарах болно, ялангуяа уур амьсгалын өөрчлөлт зэрэг дэлхий нийтийн ач холбогдолтой асуудлуудыг шийдвэрлэх гэх мэт. Үүний үр дүнд НҮБ-аас эхлээд олон тооны олон улсын байгууллагууд шинжлэх ухааныг сурталчлах үйл ажиллагааг идэвхтэй явуулж байна.

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Биологи - Дотоод шалгалт (2016 оны гарын авлага)							
Хичээл	Түвшин	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц			Оноо
Биологи	SL/HL	10 цаг	20%	Бие даасан судалгааны ажил	Дотоод үнэлгээний даалгавар нь ойролцоогоор хичээлийн 10 цагт багтаан хийгдэх шинжлэх ухааны судалгааны нэг ажил байх бөгөөд 6-12 хуудсанд багтаан бичигдсэн байна. Хуудасны хэмжээг хэтрүүлэн бичсэн тохиолдолд судалгааны ажлын тайлангын шалгуурт тусгагдсан товч тодорхой байдлыг хангаагүй гэж үзнэ.	Энэхүү шалгалт нь үнэлгээний 1, 2, 3, 4-р зорилтуудыг хамарна. Хувийн оролцоо: 2 оноо (8%); Шинжилгээ судалгаа: 6 оноо (25%); Дүн шинжилгээ: 6 оноо (25%); Үнэлгээ: 6 оноо (25%); Харилцаа холбоо: 4 оноо (17%); Нийт: 24 оноо (100%)	24 ОНОО
Энэхүү шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.							

Биологи - Гадаад шалгалт (2016 оны гарын авлага)							
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц			Оноо
Биологи	SL P1	45 мин	30%	Үндсэн материал дээр олон сонголттой 30 асуулт, үүнээс 15 нь HL-т түгээмэл тохиолддог. Бичгийн шалгалт 1 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөггүй. Буруу хариулсан тохиолдолд оноо хасахгүй.			30 ОНОО
Биологи	SL P2	75 мин	45%	Өгөгдөл суурилсан асуулт даалгавар. Үндсэн материал дээрх богино хариулт өгөх болон өргөтгөн хариулах бодлого даалгаврууд. Шалгуулагч өргөтгөсөн хариулттай хоёр даалгаврын нэгийг сонгож гүйцэтгэнэ. Бичгийн шалгалт 2 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.)			50 ОНОО
Биологи	SL P3	60 мин	45%	Энэ бичгийн шалгалт нь үндсэн болон SL сонголтын материалын талаар асуултууд байна. Нэгдүгээр хэсэг: шалгуулагчид туршин шинжлэх ур чадвар ба арга техник, дүн шинжилгээ ба үнэлгээнд тулгуурлан үндсэн материалтай холбоотой тооцоологдоогүй өгөгдлийг ашиглан хоёроос гурван богино асуултад бүгдэд нь хариулна.			35 ОНОО

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

				Хоёрдугаар хэсэг: нэг хувилбараас богино хариулт ба өргөтгөсөн хариулт бүхий асуултууд. Бичгийн шалгалт 3 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.)	
Биологи	HL P1	60 мин	20%	Үндсэн ба нэмэлт HL материал дээр олон сонголттой 40 асуулт, үүнээс 15 нь SL-т түгээмэл тохиолддог. Бичгийн шалгалт 1 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөггүй. Буруу хариулсан тохиолдолд оноо хасахгүй.	40 ОНОО
Биологи	HL P2	135 мин	36%	Үндсэн ба нэмэлт HL материал дээр богино хариулт өгөх болон өргөтгөн гүйцэтгэх даалгаврууд. Шалгуулагч өргөтгөсөн хариулттай гурван даалгаврын хоёрыг сонгож гүйцэтгэнэ. Бичгийн шалгалт 2 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.)	72 ОНОО
Биологи	HL P3	75 мин	24%	Нэгдүгээр хэсэг: шалгуулагчид туршин шинжлэх ур чадвар ба арга техник, дүн шинжилгээ ба үнэлгээнд тулгуурлан үндсэн ба нэмэлт HL материалтай холбоотой тооцоологдоогүй өгөгдлийг ашиглан хоёроос гурван богино асуултад бүгдэд нь хариулна. Хоёрдугаар хэсэг: нэг хувилбараас богино хариулт ба өргөтгөсөн хариулт бүхий асуултууд. Бичгийн шалгалт 3 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.)	45 ОНОО
*** SL/HL Групп 4 төсөл - шаардлагатай					

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү:

SL: <http://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/biologysl2016english-w.pdf>

HL: <http://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/biologyhl2016english-w.pdf>

ХИМИ

Хичээлийн мөн чанар юу вэ?

"Хими бол академик судалгааг практик болон судалж илрүүлэх чадвартай хослуулсан туршилтат шинжлэх ухаан юм. Химийн зарчмууд нь бидний амьдарч буй орчин, бүх биологийн системийн аль алинд нь тулгуурладаг тул үүнийг ихэвчлэн гол шинжлэх ухаан гэж нэрлэдэг. Хими нь өөрөө маш сонирхолтой, ач холбогдол өндөртэй хичээл байхаас гадна анагаах ухаан, биологийн шинжлэх ухаан, хүрээлэн буй орчны шинжлэх ухаан зэрэг дээд боловсролын бусад олон хичээлийн бэлтгэл болдог бөгөөд ажилд ороход дөхөмтэй байх болно." (Chemical guide, 2015)

Өмнөх мэдлэг ямар байх хэрэгтэй вэ?

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

АйБи хөтөлбөрийн ахисан түвшний химийн хичээлд хамрагдахыг хүссэн сурагчид хими, математикийн хичээлийн 70%-иас дээш хувийн үнэлгээтэй байх ёстой. Харин стандарт түвшинд суралцах бол математик болон химийн хичээлийн аль алинд нь 60%-иас доошгүй үнэлгээ авахыг зөвлөж байна. Хими судладаггүй сурагчидыг ч стандарт түвшинд суралцахыг уриалдаг ч эцсийн шийдвэр нь IB дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагчийн мэдэлд үлдэнэ.

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

4-р бүлгийн шинжлэх ухааны сэдвүүдийн эзэмшүүлэх чадвар, үйл ажиллагаа нь SL ба HL-ийн аль алинд нь түгээмэл байдаг бол HL-ийн сурагчид зарим сэдвийг илүү гүнзгийрүүлэн судалж, HL-ийн нэмэлт материал, нийтлэг хувилбарууд дээр судалдаг. Гол сэдэв нь стехиометрийн хамаарал, атомын бүтэц, үечлэл, химийн холбоо ба бүтэц, энерги/термохими, химийн кинетик, тэнцвэрт байдал, хүчил ба суурь, исэлдэлт буурах процесс, органик хими, хэмжилт, мэдээлэл боловсруулах зэрэг орно. HL-ийн нэмэлт сэдвүүд нь атомын бүтэц, үелэх системийн шилжилтийн металлууд, химийн холбоо ба бүтэц, энерги/термохими, химийн кинетик, тэнцвэрт байдал, хүчил ба бааз, исэлдэлт буурах процесс, органик хими, хэмжилт, дүн шинжилгээ зэрэг орно. Нэмэлт сэдвүүд нь материал, биохими, эрчим хүч, эмийн хими орно.

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна энэ нь хэр ашигтай вэ?

Хими нь өөрөө судлах зохистой сэдэв байхаас гадна анагаах ухаан, биологийн шинжлэх ухаан, хүрээлэн буй орчны шинжлэх ухаан зэрэг дээд боловсролын бусад олон хичээлийн урьдчилсан нөхцөл бөгөөд ажилд ороход хэрэгтэй бэлтгэл болдог.

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

Хими - Дотоод шалгалт (2016 оны гарын авлага)					
Хичээл	Түвшин	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц	Оноо
Хими	SL/HL	10 цаг	20%	Бие даасан судалгааны ажил Дотоод үнэлгээний даалгавар нь ойролцоогоор хичээлийн 10 цагт багтаан хийгдэх шинжлэх ухааны судалгааны нэг ажил байх бөгөөд 6-12 хуудсанд багтаан бичигдсэн байна. Хуудасны хэмжээг хэтрүүлэн бичсэн тохиолдолд судалгааны ажлын тайлангын шалгуурт тусгагдсан товч тодорхой байдлыг хангаагүй гэж үзнэ. Энэхүү шалгалт нь үнэлгээний 1, 2, 3, 4-р зорилтуудыг хамарна. Хувийн оролцоо: 2 оноо (8%); Шинжилгээ судалгаа: 6 оноо (25%); Дүн шинжилгээ: 6 оноо (25%); Үнэлгээ: 6 оноо (25%); судалгааны илэрхийлэл (харилцаа холбоо): 4 оноо (17%); Нийт: 24 оноо (100%)	24 цаг

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Энэхүү шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.

Хими - Гадаад шалгалт (2016 оны гарын авлага)					
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц	Оноо
Хими	SL P1	45 мин	20%	Үндсэн материал дээр олон сонголттой 30 асуулт, үүнээс 15 нь HL-т түгээмэл тохиолддог. Бичгийн шалгалт 1 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөггүй. Сурагчдад үечилсэн хүснэгт өгнө. Буруу хариулсан тохиолдолд оноо хасахгүй.	30 ОНОО
Хими	SL P2	75 мин	40%	Үндсэн материал дээрх богино бодолт ба өргөтгөсөн бодолттой бодлогууд. Бичгийн шалгалт 2 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Химийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	50 ОНОО
Хими	SL P3	60 мин	20%	Энэ бичгийн шалгалт нь үндсэн болон SL сонголтын материалын талаар асуултууд байна. Нэгдүгээр хэсэг: нэг өгөгдөлд тулгуурласан асуулт ба туршилтын ажил дээрх хэд хэдэн богино асуултууд Хоёрдугаар хэсэг: нэг хувилбараас богино хариулт ба өргөтгөсөн хариулт бүхий асуултууд. Бичгийн шалгалт 3 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Химийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	35 ОНОО
Хими	HL P1	60 мин	20%	Үндсэн ба нэмэлт HL материал дээр олон сонголттой 40 асуулт, үүнээс 15 нь SL-т түгээмэл тохиолддог. Бичгийн шалгалт 1 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөггүй. Сурагчдад үечилсэн хүснэгт өгнө. Буруу хариулсан тохиолдолд оноо хасахгүй.	40 ОНОО
Хими	HL P2	135 мин	36%	Үндсэн ба нэмэлт HL материал дээр богино бодолт ба өргөтгөсөн бодолттой бодлогууд. Бичгийн шалгалт 2 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Химийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	90 ОНОО

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Хими	HL P3	75 мин	24%	Энэ бичгийн шалгалт нь үндсэн болон HL сонголтын материалын талаар асуултууд байна. Нэгдүгээр хэсэг: нэг өгөгдөлд тулгуурласан асуулт ба туршилтын ажил дээрх хэд хэдэн богино асуултууд Хоёрдугаар хэсэг: нэг хувилбараас богино хариулт ба өргөтгөсөн хариулт бүхий асуултууд. Бичгийн шалгалт 3 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Химийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	45 оноо
*** SL/HL Групп 4 төсөл - шаардлагатай					

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү:

SL: <http://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/chemistrysl2016english-w.pdf>

HL: <http://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/chemistryhl2016english-w.pdf>

ФИЗИК

Хичээлийн мөн чанар юу вэ?

“Физик бол туршилтын шинжлэх ухааны үндэс бөгөөд орчлон ертөнцийг өөрөө одоо байгаа кварк гэж хүлээн зөвшөөрөгдсөн маш жижиг тоосонцороос галактикуудын хоорондын асар хол зайд тайлбарлахыг хичээдэг. Бидний байгаль ертөнцийн тухай ойлголт өсөхийн хэрээр, магадгүй бидний ихэнх суралцагчдад физикийн илүү тод бөгөөд хамааралтай үр дүн бол дэлхийг өөрчлөх чадвар юм.

Физикийн зарчмуудыг бидний хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн материаллаг ертөнцийг бүтээх, өөрчлөхөд ашигладаг бөгөөд бүх хүмүүсийн өдөр тутмын амьдралд гүнзгий нөлөө үзүүлдэг физикийн технологийн хүч юм. (Физикийн гарын авлага, 2015)

Урьдчилсан ямар мэдлэг хэрэгтэй вэ?

Өмнө нь Физикийн чиглэлээр сурч байсан суралцагчид. HL-ийн түвшинд суралцах бол 70%-ийн үнэлгээтэй, SL-д суралцах бол 50-60%-ийн үнэлгээтэй байхад хангалттай. Англиар чөлөөтэй ярих шаардлагагүй, гэхдээ бичгийн чадвар сайн байх нь чухал юм. Математик, физик, инжнерчлэл, эсвэл салбар дундын (жишээ нь биоматериал, нанотехнологи) чиглэлээр их сургуульд суралцах хүсэлтэй хүн бүр физикийг заавал судлах шаардлагатай.

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

SL ба HL хичээлүүдийн аль аль нь үндсэн хөтөлбөр, IA (дотоод шалгалт) ба сонголтуудын зарим давхардсан элементүүдтэй байдаг. HL-ийн сурагчид сэдвүүдийг илүү гүнзгийрүүлэн судлах, HL-ийн нэмэлт материал, нийтлэг хувилбаруудад суралцах шаардлагатай. Гол сэдэв нь хэмжилт болон хэлбэлзэл; механик; дулааны физик; долгион; цахилгаан ба соронзон байдал; дугуй хөдөлгөөн ба таталцал; атом, цөм ба бөөмийн физик; болон эрчим хүчний үйлдвэрлэл. Нэмэлт сэдвүүдэд харьцангуй байдал, инженерийн физик, дүрслэх, астрофизик орно. HL-ийн нэмэлт сэдвүүдэд долгионы үзэгдэл; талбар; цахилгаан соронзон индукц; квант ба цөмийн физик орно.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна энэ нь хэр хэрэгтэй вэ?

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна энэ нь хэр ашигтай вэ?

“Физикийн хичээлүүд нь орчлон ертөнцийн математик чанарыг хагас атомаас сансар судлалын түвшинд хүртэл хэмждэг. Физик судлах нь физикээс бусад салбарт үнэ цэнэтэй тоон үндэслэл, асуудал шийдвэрлэх чадварыг бэхжүүлдэг. Физик эсвэл инженерийн физикийн чиглэлээр суралцаж буй сурагчид шинжлэх ухаан, технологийн чиглэлээр, боловсролын байгууллага, засгийн газар эсвэл хувийн хэвшилд тэргүүлэх салбарт ажиллахад бэлэн байдаг.” (Стэмфордын их сургуулийн физикийн тэнхимийн вэбсайт)

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

Физик - Дотоод шалгалт (2016 оны гарын авлага)							
Хичээл	Түвшин	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц			Оноо
Физик	SL/HL	10 цаг	20%	Бие даасан судалгааны ажил	Дотоод үнэлгээний даалгавар нь ойролцоогоор хичээлийн 10 цагт багтаан хийгдэх шинжлэх ухааны судалгааны нэг ажил байх бөгөөд 6-12 хуудсанд багтаан бичигдсэн байна. Хуудасны хэмжээг хэтрүүлэн бичсэн тохиолдолд судалгааны ажлын тайлангын шалгуурт тусгагдсан товч тодорхой байдлыг хангаагүй гэж үзнэ.	Энэхүү шалгалт нь үнэлгээний 1, 2, 3, 4-р зорилтуудыг хамарна. Хувийн оролцоо: 2 оноо (8%); Шинжилгээ судалгаа: 6 оноо(25%); Дүн шинжилгээ: 6 оноо (25%); Үнэлгээ: 6 оноо (25%); Харилцаа холбоо: 4 оноо (17%); Нийт: 24 оноо (100%)	24 оноо
Энэхүү шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.							

Физик - Гадаад шалгалт (2016 оны гарын авлага)						
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Физик	SL P1	45 мин	20%	Үндсэн материал дээр олон сонголттой 30 асуулт, үүнээс 15 нь HL-т түгээмэл тохиолддог. Бичгийн шалгалт 1 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөггүй. Буруу хариулсан тохиолдолд оноо хасахгүй. Физикийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.		30 оноо

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Физик	SL P2	75 мин	40%	Үндсэн материал дээрх богино бодолт ба өргөтгөсөн бодолттой бодлогууд. Бичгийн шалгалт 2 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Физикийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	50 ОНОО
Физик	SL P3	60 мин	20%	Энэ бичгийн шалгалт нь үндсэн болон SL сонголтын материалын талаар асуултууд байна. Нэгдүгээр хэсэг: нэг өгөгдөлд тулгуурласан асуулт ба туршилтын ажил дээрх хэд хэдэн богино асуултууд Хоёрдугаар хэсэг: нэг хувилбараас богино хариулт ба өргөтгөсөн хариулт бүхий асуултууд. Бичгийн шалгалт 3 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Физикийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	35 ОНОО
Физик	HL P1	60 мин	20%	Үндсэн ба нэмэлт HL материал дээр олон сонголттой 40 асуулт, үүнээс 15 нь SL-т түгээмэл тохиолддог. Бичгийн шалгалт 1 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөггүй. Буруу хариулсан тохиолдолд оноо хасахгүй. Физикийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	40 ОНОО
Физик	HL P2	135 мин	36%	Үндсэн ба нэмэлт HL материал дээр суурилсан богино бодолт ба өргөтгөсөн бодолттой бодлогууд. Бичгийн шалгалт 2 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Физикийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	90 ОНОО
Физик	HL P3	75 мин	24%	Энэ бичгийн шалгалт нь үндсэн болон HL сонголтын материалын талаар асуултууд байна. Нэгдүгээр хэсэг: нэг өгөгдөлд тулгуурласан асуулт ба туршилтын ажил дээрх хэд хэдэн богино асуултууд Хоёрдугаар хэсэг: нэг хувилбараас богино хариулт ба өргөтгөсөн хариулт бүхий асуултууд. Бичгийн шалгалт 3 дээрх асуултууд үнэлгээний зорилго 1, 2, 3-ыг шалгадаг. Тооны машин ашиглахыг зөвшөөрдөг. (ОСС дээрх тооны машины хэсгийг үзнэ үү.) Физикийн өгөгдлийн товхимолыг өгнө.	45 ОНОО
*** SL/HL Групп 4 төсөл - шаардлагатай					

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү:

SL: <http://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/physics-sl2016english-w.pdf>

HL: <http://www.ibo.org/globalassets/publications/recognition/physics-hl2016english-W.pdf>

БҮЛЭГ 5: МАТЕМАТИК

МАТЕМАТИК: ЗАДЛАН ШИНЖЛЭЛ БА АРГАЧЛАЛ

Хичээлийн мөн чанар юу вэ?

Инноваци нь математикийн гүнзгий ойлголт мэдлэгээс улам бүр хамааралтай болж байгаа өнөө үед задлан шинжлэх ур чадвар эзэмших хэрэгцээ байгааг энэ хичээлийн агуулгад тусгасан. Математикийн хичээлээр их сургуулийн өмнөх математикийн уламжлалт хичээлийн сэдвүүд (жишээлбэл, функц, тригонометр, тооцоолол), мөн судлах, таамаглах, нотлоход суурилсан сэдвүүд (жишээлбэл, SL ба HL түвшинд дараалал ба цуваа, HL түвшинд индукцээр нотлох)-ийг судална.

Хичээл сонголтоос үл хамааран програм хангамж, технологийг сайн эзэмших нь чухал ач холбогдолтой тул энэ хичээлээр ч мөн технологийг түлхүү ашигладаг. Гэсэн хэдий ч “Математик: задлан шинжлэл ба аргачлал” хичээл нь математикийн нарийн асуудлуудыг дэвшүүлэх, илэрхийлэх, батлах чадварууд дээр голлон анхаардаг.

Өмнөх мэдлэг ясар байх хэрэгтэй вэ?

HL түвшний хичээлд суралцахын тулд элсэлтийн шалгалтын тестийг доод тал нь 80%-ийн үнэлгээтэй гүйцэтгэх хэрэгтэй. Элсэлтийн шалгалтыг дараах сэдвүүдээр авна!

Алгебра: илэрхийлэл (хаалт нээх, үржвэрт задлах, хялбарчлах), алгебрын бутархай, шугаман ба квадрат тэгшитгэл ба нэгэн зэрэг тэгшитгэл, шугаман ба квадрат функцийг график, язгуур ба зэрэг.

Геометр: өнцгийн шинж чанар, тойргийн теорем, ижил талт/тэгш талт дүрс, Пифагорын теорем, тригонометр.

Өгөгдөлтэй харьцах: өгөгдлийг цэгцлэх, төвийн ба тархалтын хэмжүүр, бүлэглэсэн өгөгдлийн статистик, хуримтлагдсан давтамж.

АйБи хөтөлбөрийн HL түвшний хичээлд өөртөө итгэх, хурдан ажиллах зэрэг өндөр ур чадвар шаардагддаг.

SL ба HL-ийн хооронд ямар ялгаа байдаг вэ?

SL эсвэл HL түвшинд Математик: “Задлан шинжлэл ба аргачлал” хичээлийг сонгосон сурагчид алгебрийн илэрхийлэлийн арга, загварыг мэддэг, эдгээр загварын математикийн ерөнхий дүрмийг ойлгодог байх хэрэгтэй. Математик: “Задлан шинжлэл ба аргачлал” хичээлийг HL түвшинд судлах сурагчид алгебрийн асуудлуудыг шийдэх, энгийн нотолгоог ойлгох чадвартай болно.

АйБи диплом авах эрх олгохоос гадна энэ нь хэр хэрэгтэй вэ?

Инноваци нь математикийн гүнзгий ойлголт мэдлэгээс улам бүр хамааралтай болж байгаа өнөө үед задлан шинжлэх ур чадвар эзэмших хэрэгцээ байгааг энэ хичээлийн агуулгад тусгасан. Энэ хичээлээр их сургуулийн өмнөх математикийн уламжлалт хичээлийн сэдвүүд (жишээлбэл, функц, тригонометр, тооцоолол), мөн судлах,

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

таамаглах, нотлоход суурилсан сэдвүүд (жишээлбэл, SL ба HL түвшинд дараалал ба цуваа, HL түвшинд индукцээр нотлох)-ийг судална.

Хичээл сонголтоос үл хамааран програм хангамж, технологийг сайн эзэмших нь чухал ач холбогдолтой тул энэ хичээлээр ч мөн технологийг түлхүү ашигладаг. Гэсэн хэдий ч “Математик: задлан шинжлэл ба аргачлал” хичээл нь математикийн нарийн асуудлуудыг дэвшүүлэх, илэрхийлэх, батлах чадварууд дээр голлон анхаардаг.

Хичээлийг хэрхэн үнэлдэг вэ?

Хичээлийг АйБи хөтөлбөрийн үнэлгээний дагуу дотоод болон гадна шалгалтаар үнэлдэг.

Математик - Дотоод шалгалт (2021 оны гарын авлага)						
Хичээл	Түвшин	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Математик: Задлан шинжлэл ба аргачлал	SL/HL	10-15 цаг	20%	Математикийн шинжилгээ судалгааны ажил	Математикийн дотоод үнэлгээний шалгалт нь бие даасан шинжилгээ судалгааны ажил юм. Энэ бол математикийн хичээлийн агуулгын хүрээндэх судалгааны ажил юм.	20 оноо
Энэхүү шалгалтыг багш өөрөө бэлдэж явуулах бөгөөд эхний үнэлгээг мөн өөрөө хийнэ. Үүний дараа багш өөрийн гаргасан үнэлгээг АйБи-руу илгээж, АйБи багшийн өгсөн эхний үнэлгээг дахин хянаж, эцсийн үнэлгээг өгнө.						

Математик - Гадаад шалгалт (2021 оны гарын авлага)						
Хичээл	Бичгийн шалгалт	Хугацаа	Эзлэх хувь	Шалгалтын бүтэц		Оноо
Математик: Задлан шинжлэл ба аргачлал	SL P1 Техник хэрэгсэл ашиглахгүй.	90 мин	40%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн хялбар бодолттой бодлогууд.	80 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн дэлгэрэнгүй бодолттой бодлогууд.	
Математик: Задлан шинжлэл ба аргачлал	SL P2 Техник хэрэгсэл ашиглана.	90 мин	40%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн хялбар бодолттой бодлогууд.	80 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн дэлгэрэнгүй бодолттой бодлогууд.	
Математик: Задлан шинжлэл ба аргачлал	HL P1 Техник хэрэгсэл ашиглахгүй.	120 мин	30%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн хялбар бодолттой бодлогууд.	110 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн дэлгэрэнгүй бодолттой бодлогууд.	
Математик: Задлан шинжлэл ба аргачлал	HL P2 Техник хэрэгсэл ашиглана.	120 мин	30%	Нэгдүгээр хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн хялбар бодолттой бодлогууд.	110 оноо
				Хоёрдугаар хэсэг	Сургалтын хөтөлбөрт үндэслэсэн дэлгэрэнгүй бодолттой бодлогууд.	

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Математик: Задлан шинжлэл ба аргачлал	HL P3 Техник хэрэгсэл ашиглана.	60 мин	20%		Дэлгэрэнгүй бодолттой асуудлыг шийдвэрлэх хоёр бодлого.	55 ОНОО

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

Энэ хичээлийн SL/HL товч танилцуулгыг эндээс үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/contentassets/5895a05412144fe890312bad52b17044/subject-brief-dp-math-analysis-and-approaches-en.pdf>

Шинэ Үе сургуулийн АйБи хөтөлбөр

Сургалтын чанараа сайжруулах зорилгоор манай Шинэ Үе сургууль 2018 оноос эхлэн АйБи Дипломын хөтөлбөрийг сонгон хэрэгжүүлж байгаа билээ. Манай АйБи Дипломын хөтөлбөрийн анхны төгсөлтийн 5 сурагч 2020 оны Тавдугаар сард амжилттайгаар төгсөн, хос хэлтэй АйБи дипломын болзол хангасныг дуулгахад таатай байна. Одоогоор бид АйБи хөтөлбөрийн сургалтыг тус хөтөлбөрт тусгайлан бэлтгэгдсэн мэргэжлийн багш нараар удирдуулан явуулж байна. Бид дараах хичээлүүдийг санал болгодог:

Бүлэг 1: Хэл, уран зохиол судлал

Шинэ Үе сургуулийн АйБи дипломын хөтөлбөр нь Хэл, Уран зохиол судлал хэсэгт Монгол хэл дээрх Уран зохиолын хичээлийг санал болгодог.

Монгол хэл: Уран зохиол судлал

Суралцагчид хэл найруулгын өндөр түвшинд бичигдсэн уран зохиолын янз бүрийн төрлүүдийн талаар ёс заншил, түүхээр дамжуулан сурч судална. Мөн уран зохиолын найруулга болон төсөөлөлд буух мэдрэмжид нөлөөлдөг хүчин зүйлсийн талаар ойлголт мэдлэгийг судалж, хөгжүүлнэ. Үүнд:

- Зохиолч болон уншигчдын уран сэтгэмж
- Зохиолч ба уншигч хоорондын харилцан хамаарал ба утга зохиолын өв уламжлалын нөлөөллийн мөн чанар
- Уран зохиолын хэлээр дамжин хүрэх утга санаа, агуулгын нөлөөлөх арга замууд
- Уран зохиолын бүтээл туурвил ба түүний нөлөөллийн цар хүрээ

Түүхэн тодорхой цаг үе, улс орны онцлог шинжийг уран зохиолын олон төрөл хэлбэрээр дүрсэлсэн зохиолуудыг сурагчид судлан шинжилж, өөрийн тайлбар дүгнэлтийг өгөхийн зэрэгцээ бусдын дүгнэлтийг хэлэлцэнэ. Энэ нь сурагчдад улс үндэстний итгэл үнэмшил, тэдний үнэт зүйл, ёс заншил хэрхэн үүсэн бий болдог талаар судлах боломж олгоно. Судалгаа шинжилгээний явцад сурагчид уран зохиолын уншигчдад үзүүлэх нөлөөг илүү танин мэднэ. Уран зохиол судлалын хичээлийн гол зорилго нь сурагчдын хэлний гоо зүйн мэдрэмжийг хөгжүүлэх, улс орнуудын нийгмийн болон соёлын өвөрмөц байдлыг уран зохиолоор дамжуулан судалж, хэрхэн бүтээгдсэнийг судлахад оршино.

АйБи хөтөлбөрөөс өгөгдсөн зохиолчдын жагсаалтаас багш монгол зохиолчдын бичсэн шүлэг найраглал, жүжиг, үргэлжилсэн үгийн зохиол, өгүүллэг зэрэг уран зохиолын дөрвөн төрөл хэлбэрээс сонгон сургалтын хөтөлбөрт багтаана.

Стандарт түвшний сурагчид 2 жилийн хугацаанд нийт 9 зохиол судална.

- Орчуулгын зохиол: 3
- Эх хэл дээр бичигдсэн зохиол: 4
- Чөлөөт сонголтоор: 2 зохиол

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Хөтөлбөрийн төгсгөлд “Шинэ Үе” сургууль нь Ай Би байгууллагын удирдлага дор албан ёсны бичгийн шалгалтаар сурагчийн мэдлэг чадварыг үнэлэх ба эцсийн үнэлгээг АйБи хөтөлбөрийн шалгалтын төвөөс гаргана; суралцагчид хоёр жилийн хугацаанд “Шинэ Үе” сургуульд уншиж судалсан зохиолуудаас 2 зохиолыг сонгон авч “Бичгийн Ажил 1” дээр уран зохиолын дүгнэлт бичиж, “Бичгийн Ажил 2” дээр харьцуулсан эсээ бичиж дүгнүүлнэ. Мөн сурагч бүр сонгосон хоёр зохиолынхоо утга агуулга, дүрийн илэрхийллээр дамжуулан илэрч буй дэлхий нийтэд тулгамдсан асуудалыг шийдвэрлэх арга замыг судлаж, яриа тайлбар хийнэ.

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараах холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/language-and-literature/language-a-literature-slhl/>

Бүлэг 2: Хоёрдогч хэл эзэмшилт

Энэ бүлгийн хэл судлах зорилго нь хоёр дахь хэлийг судлах замаар олон орны соёлын талаарх мэдлэг ойлголтыг дэмжихэд оршино.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Орчин үед аливаа хэлийг сурах нь сонсох, ярих, унших, бичих гэсэн дөрвөн идэвхтэй арга барилыг уялдуулан ашиглахад чиглэнэ гэж үздэг. Эдгээр хэлэхүйн дөрвөн ай нь санал бодлоо солилцох болон үр дүнтэй харилцах харилцааны арга юм. Үр дүнтэй харилцаа нь эргээд харилцаж буй хүмүүст өөрийн санаа бодлыг хэрхэн зөв, оновчтой хүргэх талаарх ойлголттой холбогддог. Аливаа зүйлийг ойлгох, тэдгээрийг бусдад тодорхой бөгөөд үнэмшилтэйгээр илэрхийлэх нь тухайн харилцаж буй хүнийхээ соёл, аж байдал, зан заншлын талаар мэдлэгтэй байхыг шаарддаг. Орчин үеийн хэлний сургалтын гол ач холбогдол нь хэл судалж эзэмших, түүнийг олон төрлийн агуулга бүхий орчин нөхцөл болон зорилгоор ашиглаж сурахад оршдог.

Ерөнхий боловсролын “Шинэ Үе” сургуулийн Хэл судлал хичээлийн хүрээнд бид Англи хэлний ахисан шатны хичээлийг санал болгож байна.

Англи хэлний ахисан шатны хичээл (SL ба HL)

Англи хэлний ахисан шатны хичээл нь англи хэлийг өмнө сурч байсан бөгөөд тодорхой түвшний мэдлэгтэй суралцагчдад зориулсан гадаад хэлний чадвар эзэмшүүлэх хичээл юм.

Нийт төлөвлөгөөт хичээллэх цаг, сурагчдын эзэмших ур чадвар, мэдлэг мөн HL түвшний сурагчид судалж буй хэл дээрээ уран зохиолын хоёр бүрэн хэмжээний бүтээл судалдаг зэргээс SL болон HL түвшин хоёрын хоорондын ялгааг харж болно.

Сурагчид англи хэл дээр олон төрлийн сэдэв болон хэлний шаардлагатай хэрэглэгдэхүүнийг судлах мөн төрөл бүрийн эх бичвэртэй ажиллах замаар харилцах харилцааны чадвараа хөгжүүлнэ. Ингэснээр тэд гадаад хэлийг хэрхэн ашигладаг талаарх ерөнхий мэдлэг ойлголтоо ахиулдаг. Харилцааны чадвар нь тухайн хичээлийн түвшинд тохирсон агуулга, зорилгын хүрээнд мэдлэг мэдээллийг хүлээн авах байдал, үр бүтээмжтэй байх, харилцан бие биедээ нөлөөлөх ур чадвараар илэрдэг.

Англи хэл Б хичээлийн хөтөлбөр нь **хувь хүний илэрхийлэл, дадлага туршлага, хүн төрөлхтний ур ухаан, нийгмийн зохион байгуулалт, эх дэлхийгээ хайрлахуй** гэсэн эдгээр үндсэн таван сэдвийн хүрээнд явагддаг. Эдгээр таван ерөнхий сэдвийн хүрээнд судалж болох дэд сэдвүүдийг тухайн хичээлийн гарын авлагад дурдсан байдаг ч тэдгээр нь албан ёсоор оноосон сэдвүүд биш учир тохирох сэдвээ чөлөөтэй сонгож болдог.

Сургалтын хөтөлбөр, үнэлгээний загварын гол шинж чанарууд

- SL ба HL түвшинд сонгон судлах боломжтой
- Хичээлийг хөтөлбөрийн хугацаанд SL түвшинд 150 цаг, HL түвшинд 240 цаг судална
- Үгсийн сан ба дүрмийн мэдлэг (хэлний бодит мэдлэг) нь харилцаж буй этгээд , нөхцөл байдал, хэрэглээний зорилго, утга санаа, хэлбэрийг (хэлний хийсвэр мэдлэг) ойлгох замаар илүү батаждаг.
- Олон улсын сэтгэлгээг хөгжүүлэх нь сургалтын гол зорилгын нэг юм

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

- Хичээлийн тогтсон сэдвүүдийг Бага ангийн хөтөлбөр (PYP)-ийн салбар дундын сэдвүүд болон Дунд ангийн хөтөлбөр (MYP) -ийн дэлхий нийтэд тархсан байдлаас санаа аван боловсруулсан болно
- Суралцагч бүр өгөдсөн сэдвүүд болон холбогдох хичээлийн агуулгатай холбоотой төрөл бүрийн эх бичвэртэй танилцдаг
- Суралцагчид хичээлийн агуулгатай холбоотой янз бүрийн сэдвээр нөхцөл байдлыг тайлбарлах, үйл явдлыг хүүрнэх, харьцуулалт хийх, асуудлыг тайлбарлах, хувийн санал бодлоо илэрхийлэх ба хамгаалах зэрэг чадварт суралцдаг
- Суралцагчид харилцаж буй этгээд, хэрэглээний нөхцөл байдал болон зорилгод нийцсэн олон төрлийн аман болон бичгийн ажил гүйцэтгэдэг HL түвшинд суралцагчид тухайн хэл дээр бичигдсэн хоёр уран зохиолын бүтээлийг судлах шаардлагатай бөгөөд бусадтай харилцахын тулд ашиглаж, ойлгож буй хэлний мэдлэгийн цар хүрээ ба ерөнхий чадварыг өргөжүүлэх шаардлагатай байдаг
- Суралцагчдыг гадаад болон дотоод шалгалтаар үнэлдэг
- Гадаад шалгалт нь Шалгалт 1: Бичих чадвар - даалгаварт бичгээр хариу өгөх ба Шалгалт 2: Сонсоод ойлгох чадвар (гурван өөр дуу бичлэгтэй ажиллах) ба уншаад ойлгох чадвар (гурван өөр эх бичвэртэй ажиллах) гэсэн тусдаа хэсгүүдээс бүрддэг
- SL буюу энгийн түвшний дотоод шалгалт нь дотоод үнэлгээ нь ганцаарчилсан аман шалгалтаас бүрддэг – ярианы болон аман харилцааны чадварыг дүгнэдэг (3 хэсгээс бүрдэнэ. 1-р хэсэг: суралцагч өөрийн сонгосон нэг зураг дээр үндэслэн 15 минут бэлдээд 3-4 минут илтгэл тавина, 2-р хэсэг: сурагчийн илтгэл дээр үндэслэн багш сурагч хоёр 4-5 минутын нэмэлт харилцан яриа өрнүүлнэ, 3-р хэсэг: багш хичээл дээр үзсэн нэгээс хоёр сэдвийн хүрээнд сурагчтай 5-6 минут хэлэцүүлэг өрнүүлнэ.)
- HL түвшний дотоод шалгалт нь ганцаарчилсан аман шалгалтаас бүрддэг - ярианы болон аман харилцааны чадварыг дүгнэдэг. (3 хэсгээс бүрдэнэ. 1-р хэсэг: суралцагч 300 орчим үгтэй хоёр бичвэрийн нэгийг сонгон түүн дээр үндэслэн 20 минут бэлдээд 3-4 минутын илтгэл тавина, 2-р хэсэг: сурагчийн илтгэл дээр үндэслэн багш сурагч хоёр 4-5 минут нэмэлт харилцан яриа өрнүүлнэ, 3-р хэсэг: багш хичээл дээр үзсэн нэгээс хоёр сэдвийн хүрээнд сурагчтай 5-6 минут хэлэцүүлэг өрнүүлнэ.)

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/language-acquisition/language-b-sl-and-hl/>

Бүлэг 3: Хувь хүн ба Нийгэм

3-р бүлэгт санал болгож буй хичээлүүдийг судлах нь хүний туршлага, зан байдлыг үнэлэх чадварыг бий болгодог; хүмүүсийн амьдарч буй орчны биет ба эдийн засгийн, нийгмийн гэх мэт янз бүрийн төлөв байдал; нийгмийн болон соёлын бүтэц зохион байгуулалтын түүхийг сурч мэдэх ач холбогдолтой.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Хичээл тус бүр нь сурагчдад хувь хүний болон нийгмийн мөн чанар, үйл ажиллагаатай холбоотой онол, үзэл баримтлал, үндэслэлийг тодорхойлох буюу шүүмжлэлтэй дүн шинжилгээ хийх, үнэлэх чадварыг хөгжүүлэхэд чиглэгдсэн болно.

Бид одоогоор 3-р бүлгийн дараах хичээлүүдийг санал болгож байна:

Бизнесийн удирдлага

Суралцагчид бүс нутгийн, үндэсний болон олон улсын түвшинд бизнесийн үйл ажиллагаанд дүн шинжилгээ хийж, хэлэлцэж, үнэлж сурдаг. Энэхүү хичээл нь бүхий л салбарын олон төрлийн байгууллагууд, мөн тэдгээр байгууллагуудын үйл ажиллагаа явуулж буй нийгэм-соёл, эдийн засгийн нөхцөл байдлыг хамран судалдаг.

Энэхүү хичээлээр бизнесийн зохион байгуулалт, хүрээлэн буй орчны үндсэн шинж чанар, хүний нөөцийн менежментийн үйл ажиллагааны чиг үүрэг, санхүү, данс, маркетинг, үйл ажиллагааны менежментийн талаар үзэж судалдаг.

Өөрчлөлт, соёл, ёс зүй, даяаршил, шинэлэг санаа, стратеги гэсэн энэхүү зургаан суурь ойлголтыг судлах замаар уг хичээл нь суралцагчдад өнөөгийн ээдрээтэй, хурдацтай өсөж буй бизнесийн орчны талаар цогц ойлголтыг олж авах боломжийг олгодог.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

11 ба 12-р ангийн хичээлээр сурагчид дараах сэдвүүдийг судалж, мэддэг болсон байна:

- Бизнесийн байгууллагууд ба Орчин
- Хүний нөөц
- Маркетинг
- Санхүү ба Нягтлан бодох бүртгэл
- Үйл ажиллагааны менежмент

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/individuals-and-societies/business-and-management/>

Түүх

Түүх нь өнгөрсөнийг судлахаас ч илүү ач холбогдолтой зүйл бөгөөд мэдээллийн олон эх сурвалжийн, олон янзын шалгалт судалгаагаар өнгөрсөнийг бүртгэн тэмдэглэх, дахин зохион байгуулах, тайлбарлах үйл явц юм. Түүх нь хүмүүст өөрийгөө болон бусдыг өнгөрсөн болон одоо үеийн дэлхий ертөнцтэй харьцах талаар ойлголтыг өгдөг хичээл юм.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Өнгөрсөн үеийг ойлгохын тулд сурагчид түүхчдийн бүтээлээр дамжуулан анхан шатны түүхэн эх сурвалжуудтай танилцана. Түүхийн хичээл судлалд өгөгдлийг сонгох, тайлбарлах, түүнд үнэлэлт дүгнэлт хийх зэрэг багтана. Цаг үе бүр өөрийн гэсэн ертөнц, тухайн үеийн асуудлыг тусгасан байдаг бөгөөд илүү олон нотолгоо гарч ирдэг тул Түүхийн хичээлийн сурагчид түүхийн мэдлэг, ойлголтын харьцангуй мөн чанарыг үнэлж дүгнэх шаардлагатай. Түүх судлал нь өөр цаг үе, нөхцөл байдалд амьдарч буй хүмүүсийн талаарх ойлголт мэдлэгийг олгож, бие хүний бусдын оронд өөрийгөө тавих чадварыг хөгжүүлдэг.

11-р ангийн Түүхийн хичээл 12-р зууны үеэс өнгөрсөн арван жил хүртэлх хугацааг хамардаг. Түүхийн хичээлээр дараах сэдвүүдийг судална:

1. Түүхийн арга зүй, түүхийг янз бүрийн өнцгөөс хэрхэн тайлбарлах, эх материалд дүн шинжилгээ хийх
2. Эдгээр аргыг ашиглан 12-р зуунаас 21-р зуун хүртэл Хойд Африк, Европоос Монгол хүртэлх дэлхийн түүхийг тайлбарлах
3. Үйлдвэржилтийн үүсэл хөгжил
4. Чингис хаан зэрэг цэрэг армийн удирдагчид
5. Ази, далайн орнуудын түүх
6. Авторитар дэглэмтэй улсууд
7. 12-р ангийн Түүхийн хичээл 12-р зууны үеэс өнгөрсөн арван жил хүртэлх хугацааг хамардаг. Түүхийн хичээлд хамарсан сэдвүүдэд:
8. Түүхийн арга зүй, түүхийг янз бүрийн өнцгөөс хэрхэн тайлбарлах, эх материалд дүн шинжилгээ хийх
9. Эдгээр аргыг ашиглан 12-21-р зуун хүртэл Хойд Африк, Европоос Монгол хүртэлх дэлхийн түүхийг тайлбарлах
10. Үйлдвэржилтийн үүсэл хөгжил
11. Чингис хаан зэрэг цэрэг армийн удирдагчид
12. Ази, далайн орнуудын түүх
13. Авторитар дэглэмтэй улсууд

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/individuals-and-societies/history/>

Бүлэг 4. Байгалийн ухааны туршилтат хичээл

Дипломын хөтөлбөрийн байгалийн ухааны туршилттай хичээлд сурагчид салбар судлагдахуун тус бүрийн хүрээнд агуулга, онол, жишээ, арга технологийг судалж, эдгээр аргаар дамжуулан шинжлэх ухааны арга барилын талаарх ойлголт мэдлэгээ хөгжүүлдэг.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Заавал гүйцэтгэх ёстой төсөлт ажил нь сурагчдад хүрээлэн буй орчин, нийгэм, ёс зүйн ойлголтыг үнэлж дүнэх боломжийг олгодог. Энэхүү төсөлт ажлыг бусад сурагчидтайгаа хамтран гүйцэтгэснээр суралцагчид дэлхий дахинд тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх шинжлэх ухаанч шийдлийг илрүүлэх боломжийг олгодог.

Сурагчид байгалийн ухааны хичээлийг өмнө судлаж байгаагүй эсвэл энэ талаар ямар ч мэдлэггүй байлаа ч 4-р бүлгийн байгалийн ухааны хичээлийг стандарт түвшинд амжилттай судлах боломжтой болохыг манай өмнөх туршлага харуулсан. Тэдний суралцах хандлага, арга барил нь сониучирхах, сэтгэн бодох, харилцах гэсэн АйБи хөтөлбөрийн суралцагчдын эзэмших шинж чанаруудаар тодорхойлогдоно.

Гэсэн хэдий ч 4-р бүлгийн сэдвийг дээд түвшинд судлах сонирхолтой ихэнх сурагчдын хувьд, 4-р бүлгийн хичээлийг өмнө нь судлаж байсан туршлагатай байх шаардлагатай байдаг. Тухайн хичээлийн талаар нарийвчлан тусгаагүй боловч шинжлэх ухааны хичээлийг үндэсний хичээлийн хөтөлбөрийн дагуу судалж эсвэл тухайн сургуулийн шинжлэх ухааны хичээлийн хөтөлбөрийн хүрээнд судалж байсан сурагчид 4-р бүлгийн уг хичээлийг дээд түвшинд судлах боломжтой болно.

Шинэ Үе сургууль нь 4-р бүлэгт дараах гурван хичээлийг санал болгодог.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Биологи

Биологичид амьд организмын талаар асар их мэдээлэл хуримтлуулсан байдаг бөгөөд хоорондоо холбоогүй мэт олон тооны баримт нотолгоог судлах явцад сурагчид амархан төөрөлдөж болзошгүй. Дипломын хөтөлбөрийн биологийн хичээлээр сурагчид хязгаарлагдмал баримт нотолгоог судалж мэдэхийн зэрэгцээ тухайн хичээлийн зарчмын талаар өргөн хүрээний ерөнхий мэдлэг ойлголтоо баяжуулна.

The screenshot shows a Google Meet interface. The main window displays a presentation slide titled "Figure 5.22". The slide illustrates the process of protein denaturation and renaturation. On the left, a "Normal protein" is shown as a complex, folded structure with red handwritten notes "* tertiary" and "* Quaternary" and green "S-S" bonds. An arrow labeled "Denaturation" points to the right, where a "Denatured protein" is shown as a simple, unfolded chain. A red handwritten note "(primary structure)" is next to it. A red "X" is over the "Renaturation" arrow, indicating that the process is not reversible. The bottom of the screen shows a grid of participants' video feeds and a taskbar with various icons. The system clock in the bottom right corner shows 12:54 PM on 12/16/2020.

SL ба HL түвшний дипломын хөтөлбөрийн биологийн хичээлд дөрвөн үндсэн ойлголт багтдаг: **бүтэц, үйл ажиллагаа; түгээмэл байдал ба олон янз байдал; систем доторх тэнцвэрт байдал; хувьсал.**

Шинэ Үе сургуулийн сурагчид хоёр жилийн хөтөлбөрийн турш дараах хичээлүүдийг судална:

- Статистикийн дүн шинжилгээ
- Эсүүд
- Амьдралын хими
- Генетик
- Экологи ба хувьсал
- Хүний эрүүл мэнд, физиологи
- Ургамлын шинжлэх ухаан
- Нейробиологи ба зан байдал
- Экологи ба байгаль хамгаалал

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/sciences/biology/>

Хими

Хими нь академик судалгааг практик болон задлан шинжлэх чадвартай хослуулан ашигладаг туршилтын шинжлэх ухаан юм. Химийн зарчим нь бидний амьдарч буй биет Орчин болон биологийн бүх системд тулгуурладаг тул үүнийг төв шинжлэх ухаан гэж нэрлэдэг. Химийн хичээлийг дангаар нь судлахад зохистой байхаас гадна хими нь анагаах ухаан, биологийн шинжлэх ухаан, хүрээлэн буй орчны шинжлэх ухаан зэрэг дээд боловсролын бусад олон хичээлийн суурь бэлтгэл болж чаддаг бөгөөд ажилд ороход хэрэгтэй бэлтгэл сургуулилт болдог.

Энэхүү хичээл нь стандарт түвшин (SL) болон ахисан түвшин (HL) гэсэн хоёр түвшинд явагддаг тул шинжлэх ухааны чиглэлээр дээд боловсрол эзэмших хүсэлтэй сурагчид болон бусад сурагчдад энэ хичээлд хамрагдах боломжыг олгодог.

АйБи дипломын хөтөлбөрийн эхний жилд сурагчид дараах сэдвүүдийг судална:

- Урвалд оролцдог эсвэл нэгдэл үүсгэдэг бодисын харьцангуй хэмжигдэхүүний хоорондын харьцаа

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

- Атомын онол
- Давтамж
- Холбоос
- Бодисын төлөвүүд
- Эрчим хүчний судлал
- Хариу урвалын судлал
- Тэнцүүлэгч

АйБи дипломын хөтөлбөрийн сүүлийн жилд сурагчид дараах хичээлүүдийг судална:

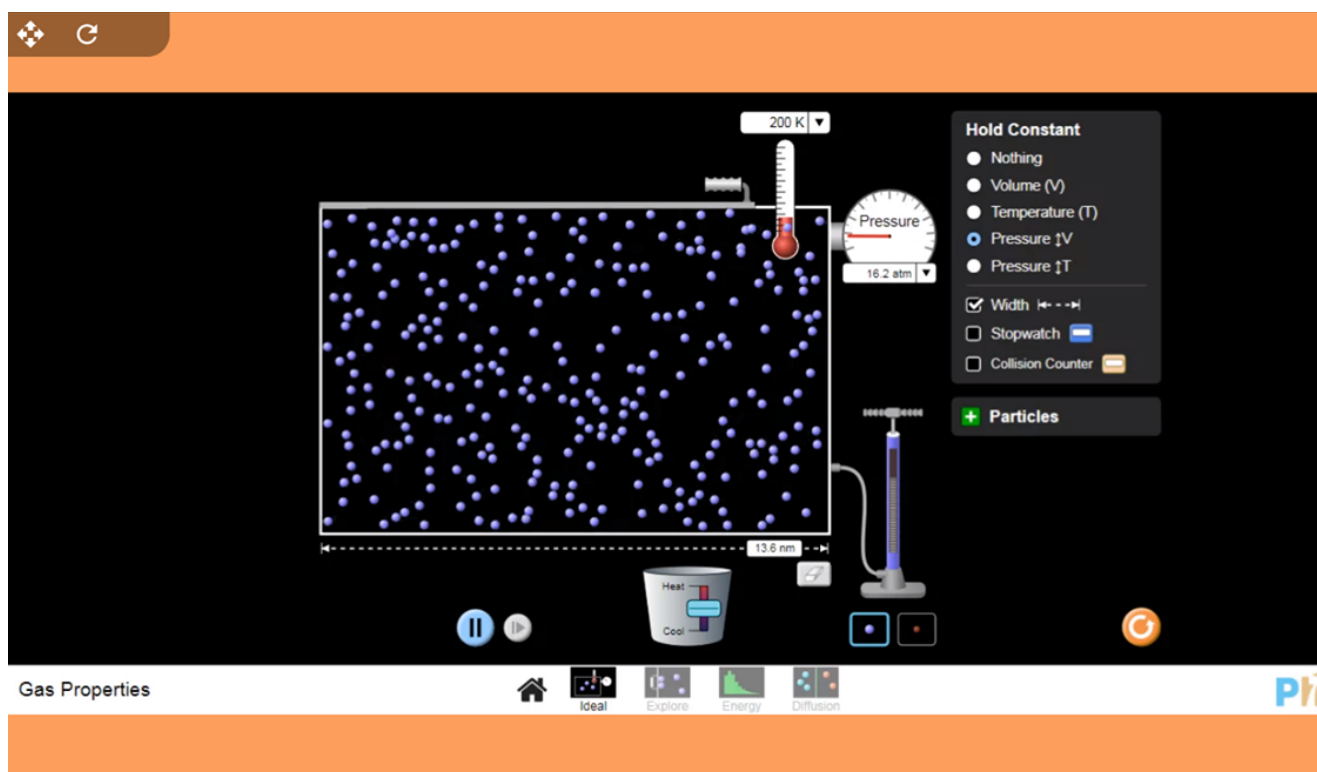
- Хүчил ба суурь нэгдэл
- Исэлдэлтийг бууруулах (исэлдэн ангижрах) урвал
- Органик хими
- Байгаль орчны хими

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/sciences/chemistry/>

Физик

Физик бол байж болох хамгийн жижиг тоосонцорын бөөмөөс (магадгүй 10-17 м хэмжээтэй) авхуулаад огторгуйн өргөн уудам зай (1024 м) хүртэл орчлон ертөнцийг бүхэлд нь тайлбарладаг туршилтат шинжлэх ухааны үндэс нь юм.

Сургуулийн түвшинд бүх сурагчид онол судлаж, туршилт хийнэ. Эдгээр нь илүү өргөн хүрээний шинжлэх ухааны нэгэн адил бие биенээ нөхөж байх ёстой. Дипломын хөтөлбөрийн физикийн хичээл нь сурагчдад физикийн хэл болох математикийн

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

хэрэглээг нэмэгдүүлж, уламжлалт хэрэглээний ур чадвар болон арга зүйг хөгжүүлэх боломжийг олгодог. Ингэсэнээр сурагчдад орчин үеийн шинжлэх ухаанд зайлшгүй шаардлагатай, амьдралыг эрчимжүүлэх, дамжуулах ур чадварт нэн чухал үүрэг гүйцэтгэдэг холбоо харилцааны чадвар ба мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн ур чадварыг хөгжүүлэх боломжыг олгодог.

Физик бол юун түрүүнд хүний үйл ажиллагаа бөгөөд сурагчид физикчдийн ажиллаж буй нөхцөл байдлыг мэддэг байх хэрэгтэй. Физикийг өмнө нь тайлбарлаж байсан байнгийн ойлголтоос ялгаатай нь физикийн мэдлэг болон динамик өөрчлөлтийн үйл явцыг Физикийн түүхэн хөгжлийн газруудаар тайлбарладаг. Энэ нь сурагчдад хүн төрөлхтний талаарх физикийн ойлголтыг өгч чаддаг: хувь хүмүүс; тэдний зан чанар, цаг үе, нийгмийн хүрээ; мөн тэдний бэрхшээл, цөхрөл ба ялалт.

АйБи дипломын хөтөлбөрийн хоёр жилийн хугацаанд сурагчид дараах сэдвүүдийг судална:

- Орон дахь хөдөлгөөнийг хэмжих
- Механик долгионы үзэгдэл
- Дулааны физикийн цахилгаан соронзон индукц
- Хэлбэлзэл ба долгионы квантын физик
- Цахилгаан гүйдлийн тоон технологи
- Талбай ба хүч
- Атом ба цөмийн физик
- Энерги, чадал, цаг уурын өөрчлөлт

Дэлгэрэнгүй мэддээлийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/sciences/physics/>

Бүлэг 5. Математик

Суралцагчид дор хаяж нэг математикийн хичээл судлах ёстой. Математикийн чиглэлээр одоогоор дөрвөн хичээл судлах боломжтой:

- Математик: анализ ба арга зам SL
- Математик: анализ ба арга зам HL
- Математик: хэрэглээ ба ойлголт SL
- Математик: хэрэглээ ба ойлголт HL

Эдгээр хичээлүүд нь математикийг гүнзгийрүүлэн судлахыг хүссэн эсвэл математикт дур сонирхолтой сурагчид; бусад хичээлд суралцах арга барилаа илүү сайн ойлгож мэдэхийн тулд тодорхой хэмжээний мэдлэг ойлголт, ур чадварыг эзэмшихийг хүсч буй сурагчид; математик нь тэдний хичээл, өдөр тутмын амьдралд хэрхэн хамаатай болохыг хараахан мэдэхгүй байгаа сурагчид гэх мэт өөр өөр зорилготой сурагчдад зориулагдсан байдаг.

Суралцагчид зөвхөн нэг математикийн хичээл судлах боломжтой. Дипломын хөтөлбөрийн бүх математикийн хичээл нь суралцагчдын хэрэгцээ, сонирхол, чадварыг

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ: СУДЛАГДАХУУН

хангах, их дээд сургууль, ажил мэргэжлийн горилогчдод тавигдах шаардлагыг бүрэн хангахад тусладаг.

Эдгээр хичээл нь суралцагчдад математикийн мэдлэг, ухагдахуун, зарчмуудыг хөгжүүлэх, дэс дараатай, шүүмжлэлтэй, бүтээлч сэтгэлгээг хөгжүүлэх, хийсвэрлэх ба нэгтгэх чадвараа ажиллуулах боломжийг олгоход чиглэдэг.

Манай сургууль математик: задлан шинжлэл ба аргачлал хичээлийг санал болгож буй.

Handwritten mathematical work on a digital drawing application:

$y-2=3x-3$, $y=3x-1$ (boxed), $Монбёо$

a.) $f(x) = x^2 + x$, $x=1, y=2$ (1;2)

$a = f'(1) = 2x+1 = 3$, $y = 3x+b$

$2 = 3 \cdot 1 + b$

$b = -1$

Graph showing a parabola and a tangent line $y = ax+b$ at point $(1,2)$.

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ibo.org/programmes/diploma-programme/curriculum/mathematics/>

Бүлэг 6. Урлаг болон Сонголтот хичээл

Сурагч зургаадугаар (6) бүлгээс хичээл сонгохдоо 3, 4-р бүлгийн хичээлтэй давхцуулалгүйгээр нэг хичээлийг сонгоно.

ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ: ХИЧЭЭЛ СОНГОЛТЫН ТАЛААР ЗӨВЛӨГӨӨ

Сурагчдад зориулсан ажил мэргэжлийн талаарх зөвлөгөө

Дээд боловсролоо үргэлжлүүлэхдээ хувь хүний болон мэргэжлийн түвшинд өсөхөд туслах зөвлөмжийг анхаарч үзэх нь чухал юм. Дээд боловсролоо үргэлжлүүлэн сурч байхдаа ирээдүйн карьераа бэлтгэхэд туслах 14 зөвлөмжийг энд оруулав:

1. Дадлага хийх боломжийг хайж олох.
2. Ажиллангаа суралцах хөтөлбөрт хамрагдах талаар бодож үзээрэй.
3. Ур чадвар, мэдлэгээ дээшлүүлээрэй.
4. Эрт эхлээрэй.
5. Ур чадвараа хөгжүүлж байгаарай.
6. Анхаарлаа төвлөрүүл.
7. Хувийн амьдралаа тэнцвэрцүүл.
8. Хүсэл тэмүүлэлдээ хөтлөгд.
9. Шилдэг байхыг эрмэлзэж урам зоригтой бай.
10. Сургуулийнхаа ажил мэргэжлийн үйлчилгээг ашигла.
11. Өөрийн хүрээллийг бий болго.
12. Боломжуудыг идэвхтэй эрэлхийл.
13. Боломжийг бий болго.
14. Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр компаниудыг хайж ол.

Мэргэжлийн сонголт	Хичээл	Түвшин	Нэмэлт мэдээлэл
Сэтгэл судлал	Шинжлэх ухаан Математик Англи хэл	HL Хэрэглээ/Задлан шижлэл SL эсвэл HL	
Шүдний эмч	Хими Биологи/Физик Математик	HL HL Хэрэглээ/Задлан шижлэл	Английн их сургуулиуд шинжлэх ухааны хоёр хичээлийг HL түвшинд судалсан байхыг шаарддаг
Компьютерийн шинжлэх ухаан	Математик Бусад шинжлэх ухаан Англи хэл	Задлан шинжлэл HL SL	Зарим их сургуульд математик хэрэглээг шаарддаг
Санхүү/Бизнес	Математик Англи хэл	Хэрэглээ SL	

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг:

<https://www.indeed.com/career-advice/career-development/career-advice-for-college-students>

АйБи хөтөлбөрийн шаардлагын дагуу дэлхийн шилдэг их сургуулийн зэрэглэл

АйБи буюу академик оноо нь аливаа их сургуулийн элсэлтийн шаардлагын хамгийн чухал хүчин зүйлүүдийн нэг юм. Энэ нь элсэлтийн оноо, хичээлээс гадуурх амжилт,

ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ: ХИЧЭЭЛ СОНГОЛТЫН ТАЛААР ЗӨВЛӨГӨӨ

манлайлал, бусад харилцааны ур чадвар гэх мэт бусад хүчин зүйлсийн хамгийн өндөр хувийг эзэлдэг. Дэлхийн их дээд сургууль, коллежийг АйБи хөтөлбөрийн шаардлагын дагуу эрэмбэлсэн болно. Их дээд сургуулиудын шаардлагын жишээг энд оруулав:

Их сургууль	Онооны шалгуур
European school of Economics, Rome	24 оноо
Cape Breton University, Canada	24 оноо
University of Cambridge	40-42 оноо
De Montfort University	25 оноо
University of Dundee	30 оноо
Durham University	38 оноо
King's College London, University of London	35 оноо
Goldsmiths, University of London	33 оноо
Lancaster university	35 оноо
London School of Economics and Political Science	38 оноо
Loughborough university	35 оноо
Queen Mary University of London	35 оноо
University of Northampton	25 оноо
University of Oxford	39 оноо
University of Portsmouth	29 оноо
University of Sheffield	34 оноо
University of St Andrews	38 оноо
University of York	35 оноо

Дэлгэрэнгүйг: <https://www.gotouniversity.com/universities-academics-requirements/ib>

Их сургуулийн талаар зөвлөх багш нь их сургуулиудын талаар зөвлөж, шаардлагатай баримт бичгийг аливаа их сургуульд илгээхэд тусладаг. Тиймээс сургууль нь хүсэл эрмэлзэлтэй сурагчдыг тодорхойлж, тэдэнд дэмжлэг үзүүлэх боломжтой юм. Илүү дэлгэрэнгүй мэдээллийг munkhbayar@shineue.edu.mn хаягаар холбогдож их сургуулийн зөвлөх багшаас тодруулна уу.

ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ: ХИЧЭЭЛ СОНГОЛТЫН ТАЛААР ЗӨВЛӨГӨӨ

Дэмжлэг

АйБи хөтөлбөрт элсэхийн өмнө

АйБи хөтөлбөрийн танилцуулах долоо хоногт DP1-ийн бүх суралцагчид АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагчтай уулзаж, АйБи хөтөлбөрийн дипломын хөтөлбөрт хамрагдахаас өмнө хичээлээ хэрхэн сонгох талаар ярилцахад нээлттэй байдаг. Энэ нь их сургуулийн түвшний зарим сургалтанд тодорхой хичээлүүдийг судлах шаардлагатай гэж заасан байдаг тул тэдний хичээлийн сонголтын мэдээллээр сайтар хангах зорилготой.

DP1

АйБи хөтөлбөрийн танилцуулах долоо хоногт DP1-ийн бүх суралцагчид АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагчтай уулзаж, энэ хөтөлбөрт суралцаж төгсөөд цаашид ямар зам сонгох талаар ярилцахад нээлттэй байдаг. Тэдэнд хувийн өргөдөлийн талаар танилцуулах бөгөөд энэ нь их дээд сургуулийн анкетыг бэхжүүлэхийн тулд сайжруулах ёстой талуудаа бодоход нь дэмжлэг болдог. Хувийн өргөдөлийн талаар дэлгэрэнгүйг доорх холбоосоор орж үзнэ үү.

<https://www.ucas.com/undergraduate/applying-university/writing-personal-statement/how-write-personal-statement>

АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч дараа нь 1-р сард эсвэл 2-р сард бүх сурагчидтай уулзаж анги дэвшүүлж, цаашдын суралцах боловсрох хөгжих боломжийн талаар зөвлөгөө өгөх ажлыг зохион байгуулна. Мөн зуны амралтаа үр бүтээлтэй өнгөрүүлэх

ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ: ХИЧЭЭЛ СОНГОЛТЫН ТАЛААР ЗӨВЛӨГӨӨ

талаар тэдэнд зөвлөгөө өгдөг. Жишээлбэл, суралцагчдыг нээлттэй өдрүүд болон зуны сургуулиудад хамрагдахыг зөвлөж болно.

Виртуал танилцуулгатай зарим их сургууль:

<https://www.ucas.com/ucas/undergraduate/getting-started/events-and-open-days/virtual-tours>

DP2

Бүх DP2 суралцагчид 9-р сард АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч эсвэл Их сургуулийн зөвлөхтэй уулзаж, сонгосон ажил мэргэжлийнхээ талаар ярилцахад нээлттэй байдаг. Тэд цаашид судалгаа хийж, өргөдөлөө бөглөж, сонгосон их дээд сургуулиудад заасан хугацаанд илгээхээ баталгаажуулах шаардлагатай болно. Суралцагчдад урьдчилсан үнэлгээ гаргаж өгдөг.

Боловсролын үзэсгэлэн

Олон боловсролын байгууллага, их дээд сургуулиуд жил бүр Улаанбаатар хотод болон онлайнаар дамжуулан боловсролын үзэсгэлэн зохион байгуулдаг. Бид эдгээр арга хэмжээнд оролцохыг сурагчиддаа мэдэгдэх болно.

Сар бүрийн мэдээлэл

АйБи зохицуулагч нь сар бүр чухал мэдээ, огноог тайлангаар дамжуулан гаргадаг. Зорилго нь сурагчид, эцэг эхчүүдэд үйл явдал, хичээлийн явц, материал хүлээн авах хугацааг сануулах явдал юм.

АйБи дипломын хөтөлбөрийн Хичээл сонголтын Хуудас

Хүндэт сурагчид аа,

Зааварчилгааг анхааралтай уншина уу. Сонголтоо хийхдээ дараах зүйлсийг анхаарна уу:

- Өөрийн сонирхдог, сайн чаддаг зүйл;
- Их сургуульд ямар мэргэжлээр суралцахыг хүсэж буй;
- Элсэх хүсэлтэй их сургуулийн шаардлага;
- Багш болон өөрийг тань сайн мэддэг хүнээс зөвлөгөө аваарай.

Сонголт хийх зааварчилгаа: Сурагч бүр зургаан АйБи хичээл сонгоно. Бүлэг бүрээс 1 хичээл сонгох ёстой. Ахисан түвшний (HL) 3 хичээл болон энгийн түвшний (SL) 3 хичээл сонгоно.

Гол ялгаа нь HL түвшний хичээлүүд илүү их агуулгыг хамарч, илүү ахисан түвшний (HL: долоо хоногт 6 цаг; SL: долоо хоногт 4 цаг) хичээлийг заах ба үнэлгээний шалгуур илүү хатуу байна. HL түвшний хичээлийн хувьд та дуртай, илүү сайн чаддаг эсвэл хүссэн их сургуульдаа суралцахад шаардлагатай хичээлийг (тухайлбал, анагаахын мэргэжлээр суралцахыг хүсэж байгаа бол та Биологи хичээлийг ахисан түвшинд буюу Biology HL сонгож болно) сонгох хэрэгтэй. Түүнчлэн, бүх суралцагчид нэмэлтээр Мэдлэгийн онол (ТОК) хичээлийг судлаж, Нийгэмд тустай ажил (CAS) хөтөлбөрийн шалгуурыг хангаж, Судалгааны эсээ (EE) бичнэ.

Бүлэг 6 дээр өгөгдсөн хичээлүүдээс Бүлэг 3 ба 4-тэй давхцуулалгүйгээр 1 хичээлийг сонгоно.

Хүндэтгэсэн,

Т.Ханджав

АйБи Дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч

Хичээл сонголтын хүснэгт

*HL эсвэл SL түвшнийг сонгож дугуйлна.

Бүлэг сонгох	Хичээлийн сонголт	Боломжит Түвшин	
Бүлэг 1 Хэл, Уран зохиол судлал	Монгол хэл: Уран зохиол	HL	SL
Бүлэг 2 Гадаад хэл эзэмшилт	Англи хэл Б	HL	SL
Бүлэг 3 Хувь хүн ба Нийгэм	Түүх	HL	SL
	Бизнес Менежмент	HL	SL
Бүлэг 4 Байгалийн ухааны туршилтат хичээлүүд	Биологи	HL	SL
	Физик	HL	SL
	Хими	HL	SL
Бүлэг 5 Математик	Математик: задлан шинжлэл ба аргачлал	HL	SL
Бүлэг 6 Урлаг болон Сонголтот хичээл	Түүх	HL	SL
	Бизнес Менежмент	HL	SL
	Биологи	HL	SL
	Физик	HL	SL
	Хими	HL	SL

Суралцагчийн нэр: .....

Эцэг, эхийн нэр: .....

Эцэг, эхийн гарын үсэг: .....

Шинэ Үе сургуульд суралцах арга барил

Та судалж буй хичээлээрээ дараах чадваруудад хэрхэн суралцаж, бас бусдад суралцахад нь ямар дэмжлэг үзүүлдэг вэ?

Хувийн зохион байгуулалт:	Нийгмийн чадвар:	Харилцаа:	Сэтгэн бодох:	Судлах:
Тэнцвэртэй, Эргэцүүлэгч	Зарчимч, Халамжтай, Нээлттэй сэтгэгч	Харилцагч	Хэрсүү, Мэдлэгтэй	Сониуч, Шийдвэртэй
Суралцагч нь:	Суралцагч нь:	Суралцагч нь:	Суралцагч нь:	Суралцагч нь:
☐ Хичээл, даалгавараа цаг хугацаанд нь гүйцэтгэх, ☐ Материалуудыг үр ашигтай цэгцлэх, даалгаварын гүйцэтгэлийг төлөвлөх ☐ заасан хугацаанд биелүүлэх ☐ анхаарал төвлөрүүлэх, анхаарал сарниулах зүйлийг удирдах ☐ тууштай байдал, оролцоо, тэнцвэртэй байдлыг харуулах ☐ өөрсдийгөө амжилтад хүрнэ гэж зоригжуулах	☐ шулуун шударга, үнэнч, шударга ёсны мэдрэмжтэй, ёс зүйтэй байх ☐ бусдыг хүлээн авч, тэдний санаа бодлыг хүндэтгэх ☐ үр бүтээлтэй, эерэгээр хамтран ажиллах ☐ санал зөрөлдөөнийг эрүүлээр бусдын оронд байсан бол яах байсан бол гэж бодож шийдвэрлэх ☐ хичээл дээр олон янзын үзэл бодлыг эрж хайж, үнэлэх ☐ бусад хүмүүсийн амьдралын эерэг өөрчлөлтөд хувь нэмэр оруулах, CAS-ийн санаачлагыг сургалтын ажилд холбож, хэрэгжүүлэх	☐ хичээл дээр, сурагчдын жижиг, том бүлгүүдэд идэвхтэй хамтран ажиллах ☐ санал сэтгэгдлийг ойлгомжтой тайлбарлах, хүлээн авах ☐ технологийг зохих ёсоор харилцаа холбооны хэрэгсэл болгон ашиглах ☐ өөрийн сурах хэрэгцээг хамгаалах	☐ суралцахаас өмнө, сурах явцдаа, дараа нь шүүмжлэлтэй эргэцүүлэх ☐ даалгавар тус бүрт оновчтой арга барилыг сонгохын тулд янз бүрийн суралцах хэв маягийг судлах ☐ хичээлүүд ба дэлхий ертөнц хоорондын холбоо хамаарлыг тунгаан бодох ☐ Мэдлэгийн онолын үзэл баримтлал, дадлыг хичээлийн агуулгад холбож, хэрэгжүүлэх	☐ сурах явцдаа бие даасан байдлыг харуулах ☐ судалж буй асуудалтай хамааралтай асуулт тавьж, өөрсдийн байгалийн сониуч зан чанарыг хөгжүүлэх ☐ тохиромжтой олон янзын стратеги ашиглан хариултыг олох ☐ санааг уламжлалт болон бүтээлч байдлаар судлах ☐ гярхай шинжлэгч байх

Манлайлж буй: Холбогдох бүх сурах арга барил (ATL)-ын ур чадварыг төрөл бүрийн нөхцөлд маш сайн, тууштай ашигладаг. Энэ сурагч нь өөртөө итгэх итгэл, төгс төгөлдөр байдал, шударга байдлыг үлгэрлэх чадвартай удирдагч юм; Энэ чадварын түвшинд суралцах дадал зуршил нь бүрэн дунд боловсролын дараах болон насан туршийн боловсролыг эрс сайжруулах болно.

Дадлагажиж буй: Сурах арга барил (ATL)-ын зарим ур чадварыг ихэвчлэн сайн ашигладаг. Энэ сурагч дараахаас ихэнхийг харуулдаг: сайн төлөвлөлт, зөв хандлага, ажлын дадал зуршил, сайн хүчин чармайлт, ихэвчлэн янз бүрийн нөхцөл байдалд биеэ зохих ёсоор зөв авч явж чаддаг.

Хөгжиж буй: Зарим нөхцөлд сурах арга барил (ATL)-ын зарим ур чадварыг дундаж хэмжээнд ашигладаг. Энэ сурагч хэрхэн сурахад анхаарлаа төвлөрүүлж сурах хэрэгтэй бөгөөд онцолсон дэд ур чадвартай холбоотой илүү дадлагажуулалт шаардагдаж магадгүй юм.

Хангалтгүй: Цөөхөн хэдэн сурах арга барил (ATL)-ын ур чадварыг хязгаарлагдмал ашигладаг.

Урьдчилсан дүн болон ШҮС-ийн бүрэн дунд боловсролын гэрчилгээ

АйБи сурагчдын төгсөлтийн шалгалт дипломын хөтөлбөрийн 2 дахь жилийн 5-р сард явагдах бөгөөд хичээл бүрийн бүтэн хоёр жилийн хугацааг үнэлнэ. Дараа нь эдгээр шалгалтуудыг Шинэ Үе сургуулиас дэлхийн өнцөг булан бүрт буй дипломын хөтөлбөрийн багш нараар үнэлүүлэхээр явуулдаг бөгөөд энэ нь их дээд сургуулиудын элсэлтийн найдвартай стандартыг баталгаажуулдаг. Их дээд сургуулиуд элсэлтийн зорилгоор дүн авахыг хүсдэг тул эцсийн оноо 7-р сарын 6-нд бэлэн болно. Үүний үр дүнд бүрэн дунд боловсролын сургуулийн дараах шатны боловсролын байгууллагууд Шинэ Үе сургуулийн урьдчилан таамагласан дүнд үндэслэн АБи сурагчдыг элсүүлэх болно. Энэ нь сурагчдад ихээхэн сорилт болдог: тэд DP1 жилийн 6-р сард, DP2 жилийн 1-р сард явагдах туршилтын шалгалтуудад бэлэн байхын тулд академик мэдлэг, сурах арга барил (ATL)-ын ур чадвараа хурдан дээшлүүлэх шаардлагатай байдаг.

Анхны урьдчилан таамагласан дүнг DP1 жилийн 6-р сард явуулдаг туршилтын шалгалтад үндэслэдэг. Канадаас бусад их сургуулиуд, ялангуяа АНУ-ын зарим их дээд сургуулиуд DP2 жилийн эхэнд урьдчилсан дүн шаарддаг тул DP1-ийн 6-р сарын

ТАВДУГААР ХЭСЭГ: ДҮН

туршилтын шалгалтууд маш чухал юм. DP2-т урьдчилан таамагласан дүнг 2-р сарын туршилтын шалгалтын дараа шинэчлэдэг. Тухайлбал Канадын их дээд сургуулиудад хүссэн тохиодолд, 2-р сарын сүүлчээр урьдчилан таамагласан дүнг явуулдаг. Тиймээс сурагчид зөвхөн DP2 жилийн төгсгөлд өгөх төгсөх шалгалтад хүчээ дайчлах бус харин бүтэн хөтөлбөрийн туршид чадах бүхнээ хийх ёстой. Хэрэв сурагчид төгсөх шалгалтад урьдчилсан дүнгээ хэвээр хадгалж чадаагүй бол их дээд сургуулиуд анхлан элсүүлэхээр зөвшөөрсөн байсан ч элсүүлэхээс татгалзах эрхтэй гэдгийг ойлгох нь чухал юм. АйБи боловсрол гэж юу болох талаар илүү тодорхой ойлголт өгөхийн тулд АйБи хөтөлбөрийн оноог Монгол улсын БШУЯ-ны оноонд хөрвүүлэх хүснэгтийг харуулав.

АйБи ОУБ-ын АйБи дүнгийн тодорхойлолт

АйБи оноо	Шинэ Үе сургууль (%)	БШУЯ (I-VIII)	Тодорхойлолт
7	97-100%	VIII	Шаардлагатай мэдлэг, ур чадварыг тууштай, нарийвчлан ойлгосон, тэдгээрийг өргөн хүрээний олон янзын нөхцөл байдалд бараг алдаагүй ашиглах чадвартай. Сурагч нь жинхэнэ байдал, гүн гүнзгий ойлголт, аналитик сэтгэлгээгээ тогтмол харуулдаг. Сурагч нь өндөр чанартай бүтээл хийдэг.
6	93-96%	VIII	Шаардлагатай мэдлэг, ур чадварыг тууштай, нарийвчлан ойлгосон, тэдгээрийг өргөн хүрээний олон янзын нөхцөлд ашиглах чадвартай. Сурагч нь жинхэнэ байдал, гүн гүнзгий ойлголт, аналитик сэтгэлгээгээ тогтмол харуулдаг.
5	84-92%	VII-VIII	Шаардлагатай мэдлэг, ур чадварыг сайтар ойлгосон, тэдгээрийг янз бүрийн нөхцөлд ашиглах чадвартай. Сурагч нь үе үе жинхэнэ байдал, гүн гүнзгий ойлголт, аналитик сэтгэлгээгээ харуулдаг.
4	72-83%	VI-VII	Шаардлагатай мэдлэг, ур чадварын ерөнхий ойлголттой, тэдгээрийг хэвийн нөхцөлд үр дүнтэй ашиглах чадвартай. Аналитик сэтгэлгээгээ үе үе нотолдог.
3	61-71%	V-VI	Ихэнх зорилтуудын эсрэг хязгаарлагдмал ололт, эсвэл зарим салбарт тодорхой бэрхшээлтэй тулгардаг. Сурагч шаардлагатай мэдлэг, ур чадварын талаарх хязгаарлагдмал ойлголтыг харуулдаг бөгөөд тэдгээрийг зөвхөн дэмжлэгтэйгээр ердийн нөхцөлд бүрэн хэрэгжүүлэх чадвартай байдаг.
2	50-60%	V	Зорилтуудын хувьд маш хязгаарлагдмал ололттой. Сурагч шаардлагатай мэдлэг, ур чадварыг ойлгоход бэрхшээлтэй байдаг бөгөөд дэмжлэгтэй байсан ч хэвийн нөхцөлд бүрэн хэрэгжүүлэх боломжгүй байдаг.
1	50%-иас доош	I-IV	Зорилтуудын хувьд хамгийн бага ололттой.
N/A	Тэнцэхгүй	-	Үнэлэгдээгүй

Дипломын хөтөлбөр гэж юу вэ?

- Суралцагчид 6 хичээл сонгодог. Стандарт түвшинд 3 хичээл, Ахисан түвшинд (HL) 3 хичээл. Эсвэл стандарт түвшинд хоёр, ахисан түвшинд 4 хичээл сонгон судлах боломжтой.
- Стандарт түвшний хичээлүүд нь 150 цаг хичээллэдэг. Ахисан түвшний хичээлүүд нь 240 цаг хичээллэдэг.
- Энгийн түвшний хоёр хичээлийн аль нэгийг (ab initio хэлнээс бусад тохиолдолд) дипломын хөтөлбөрийн эхний жилийн төгсгөлд бүрэн дуусгаж, үнэлүүлэх боломжтой.
- Зургаан бүлэг нь: хэл, уран зохиол судлал, хоёрдогч хэл эзэмшилт; хувь хүмүүс ба нийгэм, туршилтат шинжлэх ухаан; математик, урлаг ба сонголтот хичээл.
- Сурагчид урлаг судлахын оронд нэмэлтээр шинжлэх ухаан, хувь хүмүүс ба нийгэм, эсвэл хэлний дамжаанд хамрагдахаар шийдэж болно.
- Сурагчид Мэдлэгийн онол (ТОК), Судалгааны эсээ (ЕЕ), Нийгэмд тустай ажил (CAS) зэрэг гурван үндсэн хөтөлбөрийг заавал судлана.

Мэдлэгийн онол гэж юу вэ? (ТОК)

- ТОК бол мэдлэгийн мөн чанар, бидний мэддэг гэж байгаа зүйлийг хэрхэн мэдэх талаар шүүмжлэлтэй эргэцүүлэхэд чиглэсэн практик философи дахь заавал судлах хичээл юм.
- Бүх сурагчид долоо хоногт ТОК хичээлийг 80 минутаар хоёр удаа судална.

- ТОК хичээл шалгалтгүй боловч АйБи хөтөлбөрийн шаардлагын дагуу 1600 үгтэй эсээ бичиж, үзэсгэлэн гаргаж АйБи байгууллагаар үнэлгээ хийлгэдэг.

Судалгааны эсээ гэж юу вэ? (EE)

- АйБи хөтөлбөрийн суралцагч бүр өөрийн сонирхсон сэдвийн хүрээнд 4000 хүртэл үгтэй бие даасан академик 'Судалгааны эсээ' бичнэ.
- Сэдэв нь ихэвчлэн тэдний сонгосон хичээлийн хүрээнд байх бөгөөд судалгааны эсээгээ хоёр дахь жилийн эхний улиралд багтаж дуусгах ёстой.
- Сургуулиас суралцагчдын судалгаанд тохирох зөвлөгч багшийг томилж өгдөг.

Нийгэмд тустай ажил гэж юу вэ? (CAS)

- CAS хөтөлбөр нь сурагчдыг хичээлийн хажуугаар олон төрлийн үйл ажиллагаанд хамруулдаг.
- Энэхүү хичээл нь албан ёсоор дүгнэгдэхгүй хэдий ч сурагчид CAS-ийн хичээлээр сурсан зүйлсээ эргэцүүлэн бичиж, CAS-ийн сургалтын долоон зорилтод хүрсэн нотолгоог гаргаж өгөх шаардлагатай (эдгээр нь өөрийн давуу талыг тодорхойлох, сайжруулах шаардлагатай талуудаа хөгжүүлэх; бэрхшээлүүдийг хэрхэн даван туулсан байгаагаа харуулах; CAS-ийн туршлагыг хэрхэн эхлүүлэх, төлөвлөх зэргийг харуулах; CAS-ийн туршлагад тууштай байх, оролцож байгаа гэдгээ харуулах; хамтын ажиллагааны үр өгөөжийг таньж мэдэх; дэлхий нийтэд ач холбогдол бүхий асуудлуудад оролцдог гэдгээ харуулах; өөрийн сонголт болон үйлдлийнхээ үр дүнг ухаарч үр дагаварт хариуцлага хүлээх).
- Сурагчид CAS-ийн төслийг хэрэгжүүлснээр санаачилгатай, тэсвэр тэвчээртэй байх, хамтран ажиллах, асуудал шийдвэрлэх, шийдвэр гаргах зэрэг ур чадвар нь хөгждөг.
- Сургууль нь удирдан чиглүүлэх, туслах зорилгоор CAS-ийн зөвлөгч багшийг томилдог.

АйБи хөтөлбөрт суралцагчийн эзэмших шинж чанар гэж юу вэ?

- АйБи суралцагчийн эзэмших шинж чанар нь дипломын хөтөлбөрт амин чухал үүрэг гүйцэтгэдэг. Энэ нь хувь хүний ёс зүй, шударга байдлыг төлөвшүүлэхэд чиглэгддэг, хөтөлбөрийн туршид ба цаашид сурагчийн зан чанарыг илтгэх 10 шинж чанарын цуглуулга юм. АйБи суралцагчид дараах шинж чанарыг эзэмшинэ: эрэлхийлэгч; мэдлэгтэй; хэрсүү; харилцагч; зарчимч; нээлттэй; халамжтай; шийдэмгий; тэнцвэртэй; ба эргэцүүлэгч.
- Энэ талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараах холбоосоор орж үзнэ үү.
<http://www.ibo.org/benefits/learner-profile/>

АйБи хөтөлбөрийн боловсролд хандах арга барилын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг хаанаас олж болох вэ?

- АйБи хөтөлбөрт элсэх хүсэлтэй суралцагчид АйБи ОУБ-ын 'АйБи боловсрол гэж юу вэ' хэмээх нийтлэлийг эндээс үзнэ үү.
<https://www.ibo.org/globalassets/what-is-an-ib-education-2017-en.pdf>

АйБи хэрхэн үнэлдэг вэ?

- Сурагчид 1-7 хооронд үнэлгээ авдаг бөгөөд хамгийн өндөр нь 7 оноо байна.
- Гурван цөм хичээлээс бусад бүх хичээлийг гадаад шалгалтаар үнэлдэг.
- Бүх хичээлүүд Дотоод шалгалт (IA) гэсэн бүрэлдэхүүн хэсэгтэй бөгөөд энэ нь эцсийн дүнгийн 20-25%-ийг эзэлдэг.

- Суралцагчийн эцсийн үнэлгээ нь хичээл бүрийн онооны нийлбэр дүнгээс бүрдэнэ. Сурлагын гүйцэтгэлээр хамгийн багадаа 24 оноо авч, гурван цөм хичээлийг амжилттай дүүргэсэн сурагчдад АйБи Диплом олгодог.
- Сурагчид ТОК ба ЕЕ-ийн хослолоос хамгийн дээд тал нь гурван оноо авах боломжтой (дипломын онооны матрицыг доороос харна уу). Хэрэв ТОК эсвэл ЕЕ-ийн аль нэгд нь "Е" үнэлгээ авсан тохиолдолд дипломоо авч чадахгүй гэдгийг анхаарах нь чухал юм.

TOK/EE	A	B	C	D	E
A	3	3	2	2	Failing condition
B	3	2	2	1	
C	2	2	1	0	
D	2	1	0	0	
E	Failing condition				

АйБи хөтөлбөрт хамрагдахад ямар шаардлага тавьдаг вэ?

- хамгийн сүүлийн үеийн сурлагын дүнгийн тодорхойлолт
- TOEFL Junior шалгалтын дүнгийн хуулбар
- (а) АйБи хөтөлбөрийн дипломын хөтөлбөрийг судлахад бэлэн байгаа эсэх, (б) цаашид ямар чиглэлээр дэмжлэг авах шаардлагатайг тодорхойлох үүднээс хөтөлбөрт элсэх хүсэлтэй бүх суралцагчид англи хэлний шалгалт өгөх шаардлагатай.
- тодорхой хичээл, түвшний хувьд (3 дахь хэсгээс хичээлийн тайлбарыг харна уу), хөтөлбөрт элсэх хүсэлтэй суралцагчид (а) эзэмшсэн мэдлэг, чадвар эсвэл (б) сорилго шалгалтын аль нэгээр дамжуулан бэлэн байгаа эсэхээ харуулах шаардлагатай болно.
- манай элсэлтийн журмын талаар дэлгэрэнгүйг 2-р хэсгээс үзнэ үү.

Сургуулийн үүрэг юу вэ?

Сургуулийн үүрэг хариуцлагыг Дипломын хөтөлбөрийн ерөнхий журамд тусгасан байдаг бөгөөд энэхүү баримт бичгийн дагуу сургууль нь:

- Элсэгчид болон хууль ёсны асран хамгаалагчдад дипломын хөтөлбөрийн ерөнхий шинж чанар, түүнийг сургууль хэрхэн хэрэгжүүлж буй талаар холбогдох шалгалтын үед Дипломын хөтөлбөрийн үнэлгээний журамд заасан дэлгэрэнгүй мэдээлэл, хугацаа, журамд нийцэж буй эсэхийг мэдээлэх үүрэгтэй.
- Элсэгчдийг дипломын хөтөлбөрийн үнэлгээний бүх шаардлагыг дагаж мөрдөхөд хяналт тавьж, дэмжлэг үзүүлэх үүрэгтэй

Жич: АйБи хөтөлбөрийн суралцагчдыг бэлтгэхийн тулд сургууль бүх хүчээ дайчлан ажиллах боловч тухайн хичээлийн сэдэвчилсэн гарын авлагад тусгагдсан сургалтын хөтөлбөрийн шаардлагыг дагаж мөрдөхдөө багш өөрийн сонголтоор хичээлээ зохион байгуулах боломжтой.

- Хэрэв сурагчид эхний жилийн шаардлагыг хангаагүй бол суралцагчид болон эцэг эхчүүдэд цаг тухайд нь мэдэгдэх

- суралцагчид болон эцэг эхчүүдэд их, дээд сургуульд элсэх өргөдөл гаргахаас өмнө урьдчилсан үнэлгээг гаргаж өгөх. Эдгээрийг хоёр дахь жилийн 10-р сарын эхээр олгох боловч туршилтын шалгалтын дараа шинэчлэгдэх болно.

Дотоод шалгалт байгаа юу?

- (1) Сурагчийн сурч мэдсэн зүйл, цаашид сурах шаардлагатай зүйлийг тодорхойлох; (2) сурагчдад жинхэнэ шалгалтын нөхцөлд шалгалт өгөх туршлагыг бий болгох зорилгоор Шинэ Үе сургууль нь улирал бүрийн төгсгөлд туршилтын шалгалтыг явуулдаг. Эхний жилийн төгсгөлд Шинэ Үе сургууль нь суралцагчдын АйБи хөтөлбөрийн төгсөх ангид суралцах болзолыг хангасан эсэхийг үнэлэх зорилгоор жилийн эцсийн шалгалтыг явуулдаг. Сурагчид төгсөх ангид дэвшин орохын тулд жилийн эцсийн шалгалтад нийт 20 оноо авсан байх ёстой.

Дараах тохиолдолд сурагчид дипломын хөтөлбөрийн төгсөх ангид суралцах боломжгүй болно:

1. Аль нэг хичээл дээр/түвшинд 1 үнэлгээ авсан бол
2. 2 үнэлгээг гурав ба түүнээс дээш удаа (HL ба SL) авсан бол
3. 3 ба түүнээс доош үнэлгээг дөрөв ба түүнээс дээш удаа (HL эсвэл SL) авсан бол
4. CAS/EE/TOK-тэй холбоотой ноцтой асуудал гаргасан бол
5. Сургалтын төлбөрийг хугацаанд нь бүрэн барагдуулаагүй байх.

2020/2022 оны хичээлийн жилд Шинэ Үе сургууль ямар хичээлүүдийг санал болгож байгаа вэ?

- Санал болгож буй хичээлүүд нь манай дипломын хөтөлбөрийн төгсөгчид болон багшлах боловсон хүчний чадамж дээр үндэслэсэн байдаг.

Би хичээлээ хэрхэн сонгох вэ?

- Хичээлийн сонголтыг сонирхол, чадвар, их сургуульд элсэх шаардлага зэргээр тодорхойлдог (4-р хэсгийг үзнэ үү). Хөтөлбөрийн дундуур хичээлийн сонголтоо өөрчлөх нь санхүүгийн хувьд үнэтэй байдаг бөгөөд хоцорсон хичээлээ бие даан гүйцээх шаардлагатай байдаг тул сурагчид энэ талаар мэдээлэлтэй байж, шийдвэр гаргах нь чухал юм. АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч нь суралцагчдыг чиглүүлэх үүднээс хичээл сонголтын талаар сурагч бүртэй ярилцах боловч үүнийг гэр бүлийнхэнтэйгээ ярилцсан байх нь ч мөн адил чухал юм.

Сэдэв тус бүрийн талаар илүү их зүйлийг хэрхэн олж мэдэх вэ?

- Энэ гарын авлагын 3-р хэсгээс сэдэв тус бүрийн товч танилцуулгыг үзнэ үү.
- Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл дараах холбоос дээр дарж манай багш нарын хичээлийн танилцуулгын видеог үзнэ үү (манай багш нар хичээл тус бүрийн агуулгыг хэрхэн зохион байгуулж байгаа болон ямар онцлог шинж чанартай заахаар сонгож байгаа талаар):

<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1GIRwRtNFOTETIkJAF7YFQ-s8qOrRDpok>

- Манай багш нар өөрсдийн хичээлийн талаарх бүх асуултад хариулахдаа баяртай байх болно. Багш нарын имэйл хаяг, холбоо барих утасны дугаарыг энэ баримт бичгийн 8-р хуудаснаас үзнэ үү.
- Та "хичээлийн талаар товч мэдээлэл"-ийг АйБи вэбсайтаас унших бол дараах холбоосоор орж үзнэ үү:

<http://www.ibo.org/university-admission/ib-recognition-resources-and-document-library/#briefs>.

Дипломын хөтөлбөрийн болзол хангахгүй нөхцөл байдал юу вэ?

- Хэрэв сурагч CAS-ийн шаардлагыг хангаагүй бол

- Хэрэв сурагчийн нийт оноо 24-өөс бага байвал
- Хэрэв ТОК, ЕЕ эсвэл аливаа хамааралтай хичээл дээр N үнэлгээ авсан бол
- Хэрэв ТОК ба ЕЕ-ийн аль нэгэнд нь эсвэл хоёуланд нь E үнэлгээ авсан бол
- Хэрэв аль нэг хичээл дээр 1 үнэлгээ авсан бол
- Хэрэв 2 үнэлгээг гурав ба түүнээс дээш удаа (HL ба SL) авсан бол
- Хэрэв 3 ба түүнээс доош үнэлгээ дөрөв ба түүнээс дээш удаа (HL эсвэл SL) авсан бол
- Хэрэв сурагч HL түвшний хичээлүүд дээр 12-оос доош оноо авсан бол
- Хэрэв сурагч SL түвшний хичээлүүд дээр 9-өөс доош оноо авсан бол

Амжилтад хүрэхийн тулд би юу хийж чадах вэ?

- Сурагчид өөрсдийн бодол санаа эсвэл тулгамдаж буй асуудлаа багш нартай ярилцаж, багштайгаа итгэлцлийн харилцаа бий болгох нь чухал юм. Бэрхшээлийг үл тоох нь сурагчдад хортой үр дагавар авчирдаг.
- Дипломын хөтөлбөрт амжилт гаргахын тулд суралцах чадварыг хөгжүүлэх хэрэгтэй (жишээлбэл, тэмдэглэл хөтлөх, эрэмбэ дараалал тогтоох; товлосон хугацаанд гүйцэтгэх). Учир нь АйБи хөтөлбөр нь биеэ зөв авч явах чадварыг академик чадварын нэгэн адил төлөвшүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг.
- Хөтөлбөрийн давуу тал ба санал болгож буй үйлчилгээг ашиглах нь сурагчийн үүрэг юм. Дипломын хөтөлбөрт уян хатан байдал маш их байдаг (жишээлбэл, CAS төслийн хүрээнд; Судалгааны эсээний сонгосон сэдэв дээр; Дотоод шалгалтын сонгосон сэдвүүд дээр; ТОК-ын үзэсгэлэн ба эсээ дээр) бөгөөд жаахан тунгаан бодож үзвэл сурагчид дипломын хөтөлбөрийг өөрсдийн сонирхол, авьяас чадварт нийцүүлсэн хөтөлбөр болгох боломжтой.

Намайг амжилтад хүрэхэд туслах ямар дэмжлэг байдаг вэ?

- Сурагчдыг сурахад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Шинэ Үе сургууль хэд хэдэн журмыг боловсруулсан (дэлгэрэнгүйг 2-р хэсгээс үзнэ үү).
- Сурагчид хөтөлбөрийн зохицуулагчтай уулзаж, цаашид шаардлагатай тусламж, тулгамдаж буй асуудлын талаар ярилцаж болно.

Сургуульд их сургуулийн талаар зөвлөх багш ажилладаг уу?

- Их сургуулийн талаар зөвлөгч багш Б.Мөнхбаяр АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагчийн дэмжлэгтэйгээр хөтөлбөрийн өмнө болон хөтөлбөрийн туршид сурагч бүртэй уулзаж, сурагчийн хүсэл эрмэлзлийг тодорхойлж, зөвлөгөө өгөх болно.

Сургууль мэдээллийг хэрхэн дамжуулдаг вэ?

- АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч нь хоёр долоо хоногт нэг удаа сурагчдын сурлагын ахиц амжилтын тойм тайлан болон улирлын төгсгөлийн явцын тайланг эцэг эхчүүдэд имэйлээр илгээдэг бөгөөд АйБи хөтөлбөрийн талаарх чухал мэдээллийг хамт (мөн АйБи хөтөлбөрийн хуанлийн өөрчлөлт) илгээдэг.
- Бүх эцэг эхчүүдийг АйБи дипломын хөтөлбөрийн багш нар болон дипломын хөтөлбөрийн ажлын албатай тогтмол холбоотой байхыг дэмждэг.
- Бүх эцэг эхчүүд багш нарт имэйл илгээх боломжтой. Энэхүү баримт бичгийн 8-р хуудаснаас багш, ажилтнуудын имэйл хаягийг олж үзнэ үү.

Сургуулийн дипломын хөтөлбөрийн гол үйл явдлуудын цаг хугацааны хуваарь юу вэ?

- Календарийг хөтөлбөр эхлэхэд сурагч, эцэг эхчүүдэд илгээдэг. Аливаа өөрчлөлтийг сурагчид, эцэг эхчүүдэд имэйлээр илгээх болно.

ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЧУХАЛ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 2021-2023

Сар	DP1 (2021-2022)	DP2 (2022-2023)
IX	☐ АйБи хөтөлбөрт тавигдах шаардлагуудыг танилцуулах ☐ АйБи хичээл эхлэх ☐ CAS хөтөлбөр эхлэх ☐ CAS эхний ярилцлага	☐ ЕЕ анхны хувилбар хураалгана ☐ Уран зохиолын хичээлийн ахисан түвшний эсээ бичиж эхэлнэ
X	☐ ЕЕ (судалгааны эсээ) хичээлийн танилцуулга	☐ Уран зохиолын хичээлийн ахисан түвшний эсээний эхний хувилбар дуусна
XI	☐ Хичээлээс гадуур ажлууд	☐ ТОК үзэсгэлэн ☐ Уран зохиолын хичээлийн ахисан түвшний эсээний эцсийн хувилбар дуусна ☐ ЕЕ сүүлийн ярилцлага ☐ 3 ба 4 дүгээр бүлгийн хичээлүүдийн дотоод шалгалтын эхний хувилбар дуусна
XII	☐ Туршилтын шалгалт ☐ Нэгдүгээр улирлын тайлан, дүн ☐ Нэгдүгээр улирлын амралт	☐ Урьдчилсан дүн гарна
I	☐ Эцэг, эх, асран хамгаалагч, сурагчидтай ганцаарчилсан уулзалт	☐ ЕЕ эцсийн хувилбарыг АйБи-д илгээнэ ☐ ТОК эсээ эхний хувилбар дуусна ☐ Туршилтын шалгалт ☐ Явцын тайлан гарна ☐ Уран зохиол, англи хэлний хичээлийн дотоод шалгалтууд дуусна
II	☐ АйБи хичээл үргэлжилнэ	☐ Бизнес менежмент, түүхийн хичээлийн дотоод шалгалт дуусна ☐ Математикийн хичээлийн дотоод шалгалт дуусна
III	☐ ЕЕ бичих сэдвийн санал ☐ Туршилтын шалгалт ☐ Хоёрдугаар улирлын тайлан, дүн ☐ Хоёрдугаар улирлын амралт	☐ ТОК хичээл хаагдана ☐ Байгалийн ухааны туршилтат хичээлүүдийн дотоод шалгалт дуусна
IV	☐ ЕЕ анхны ганцаарчилсан уулзалт	☐ Гадаад шалгалт эхэлнэ
V	☐ ЕЕ бичих албан ёсны төлөвлөгөөгөө танилцуулах ☐ Жилийн эцсийн шалгалт ☐ Гуравдугаар улирлын тайлан, дүн	☐ CAS-ийн илтгэл ☐ Гадаад шалгалт дуусна
VI	☐ Зуны амралт	☐ Жилийн эцсийн тайлан, дүн ☐ Төгсөлт

Яагаад хугацаа тогтоосон бэ?

- АйБи дипломын хөтөлбөрийн үндсэн 6 хичээл, 3 цөм хичээл (EE/TOK/CAS) тус бүрт суралцагчдаас ажил ирүүлэхийг шаарддаг. Эцсийн хугацааг календарьт оруулж өгснөөр сурагчид, ялангуяа хөтөлбөрийн төгсгөл ойртох үед, үндэслэлгүй хураамж төлөхгүй байх болно.

Сурагчид заасан хугацаандаа амжаагүй тохиолдолд ямар үр дагаварт хүргэх вэ?

- Сурагчид АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагчийн тогтоосон хугацаанд аливаа даалгавар ажлыг биелүүлэх шаардлагатай. Хэрэв тэд товлосон хугацаандаа даалгавар ажлаа ирүүлж чадахгүй байгаа нь хүндэтгэн үзэх шалтгаантай бол АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч сунгуулах шаардлагатай. Шалтгаангүй, урьдчилан мэдэгдээгүй хоцорсон материалыг сургуулийн тайланд тусгаж, сурагчид болон тэдний эцэг эхчүүдэд албан ёсоор мэдэгдэл хүргүүлэх болно.

АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч миний ажлыг оруулахаас татгалзаж болох уу?

- АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагч нь сурагчийн ажлыг тухайн сурагч өөрөө гүйцэтгээгүй гэж үзвэл эсвэл сурагч бүх бүтээлийг оруулах шаардлагатай эцсийн хугацаа хүртэл ажил ирүүлээгүй бол ажлыг оруулахаас татгалзана.
- **Сурагчийн хяналтаас гадуур нөхцөл байдал:** Үүнд цочмог өвчин эсвэл гэмтэл бэртэл, ойрын хамаатны нас баралт, эмнэлэг, шүүхэд зайлшгүй оролцох гэх мэт нөхцөл байдал орно. Үүнд мэдээллийн технологийн төхөөрөмжийн эвдрэл, техникийн асуудал орохгүй тул сурагчид өөрсдийн ажлыг байнга өөр хаа нэгтээ хадгалах ёстой тул дуусгасан ажлынхаа хамгийн сүүлийн байдлаар хадгалсан нотолгоог гаргаж өгөх боломжтой байна.

Дипломын хөтөлбөрт суралцсанаар давуу тал нь юу вэ?

- Дипломын хөтөлбөр нь сурагчдыг академик түвшинд төдийгүй танин мэдэхүйн болон сэтгэл хөдлөлийн түвшинд сорьж байдаг тул маш хатуу чанд байдаг.
- Дипломын хөтөлбөрийн сурагчид бодит амьдрал дээр хөрвөх боломжтой чадвар эзэмшдэг
- Дипломын хөтөлбөрийг дэлхийн олон их дээд сургуулиуд хүлээн зөвшөөрдөг
- АйБи дипломын хөтөлбөрийн давуу талын талаар дэлгэрэнгүйг АйБи вебсайтаас үзнэ үү: <https://www.ibo.org/benefits/benefits-for-students/>

Сургуулиас надад таалагдсан хичээлийг санал болгох баталгааг өгч чадах уу?

- Үгүй. Бид сурагчдынхаа сонирхолд нийцүүлж чаддаг хэдий ч сурагчид хүссэн бүх хичээлээ судална гэж баталгаа өгч чадахгүй. Энэ нь багшийн хүртээмж, сургуулийн цагийн хуваарь гэх мэт олон хүчин зүйлээс хамаарна.

Сургуулийн нэг долоо хоног ямар харагддаг вэ?

Энд цагийн хуваарийн жишээг үзүүлэв.

No	Time	Monday			Tuesday		Wednesday		Thursday		Friday		
		Subject	Subject	Subject	Subject	Subject	Subject	Subject	Subject	Subject	Subject	Subject	Subject
1	9:00-9:40	Chemistry HL Tuvshinaya.M	Chemistry SL Bayarsaikhan.N	Physics SL-Group 2 Lkhagvaasuren.P	History Patrick.G	TOK Botaguu.U. (non history students)	Mongolian A Parevdoj.J Group 1	Mongolian A -Otgonodj.S Group 2	History Patrick.G	TOK Botaguu.U. (non history students)	Chemistry HL Tuvshinaya.M	Chemistry SL Bayarsaikhan.N	Physics SL-Group 2 Lkhagvaasuren.P
2	9:45-10:25	Chemistry HL Tuvshinaya.M	Chemistry SL Bayarsaikhan.N	Physics SL-Group 2 Lkhagvaasuren.P	History Patrick.G	TOK Botaguu.U. (non history students)	Mongolian A Parevdoj.J Group 2	Mongolian A -Otgonodj.S Group 3	History Patrick.G	TOK Botaguu.U. (non history students)	Chemistry HL Tuvshinaya.M	Chemistry SL Bayarsaikhan.N	Physics SL-Group 2 Lkhagvaasuren.P
3	10:30-11:10	Mathematics Group 1- Batbayar.G	Mathematics Group 2 Idorjivkhila.B		Mongolian A Parevdoj.J-Group 1	Mongolian A Otgonodj.S-Group 2	Mathematics Group 1- Batbayar.G	Mathematics Group 2 Idorjivkhila.B	Mongolian A Parevdoj.J Group 1	Mongolian A -Otgonodj.S Group 2	PE-Purevtsog.D		Physics SL-Group 2 Lkhagvaasuren.P
4	11:25-12:05	Mathematics Group 1- Batbayar.G	Mathematics Group 2 Idorjivkhila.B		Mongolian A Parevdoj.J-Group 2	Mongolian A Otgonodj.S-Group 3	Mathematics Group 1- Batbayar.G	Mathematics Group 2 Idorjivkhila.B	Mongolian A Parevdoj.J Group 1	Mongolian A -Otgonodj.S Group 3	History Patrick.G	Biology HL ONLY Chinzorig.D	
5	12:10-12:50	Extended essay Group 1 Munkhbayar.B	Extended essay Group 2 Patrick.G		Mathematics Group 1- Batbayar.G	Mathematics Group 2 Idorjivkhila.B	PE-Gan-Erdene.Ts	Physics HL-Group 1- Purevdoj.P	Chemistry HL Tuvshinaya.M	Chemistry SL Bayarsaikhan.N	Physics SL-Group 2 Lkhagvaasuren.P	History Patrick.G	Biology HL ONLY Chinzorig.D
	12:55-13:35	LUNCH											
6	13:40-14:20	Extended essay Group 1 Munkhbayar.B	Extended essay Group 2 Patrick.G		Mathematics Group 1- Batbayar.G	Mathematics Group 2 Idorjivkhila.B	Business Management Anastasia.Z-Group 1	English B Munkhbayar.B Group 2	Chemistry HL Tuvshinaya.M	Chemistry SL Bayarsaikhan.N	Physics SL-Group 2 Lkhagvaasuren.P	Business Management Anastasia.Z-Group 1	English B Munkhbayar.B Group 2
7	14:25-15:05	Biology SL/HL Chinzorig.D	Physics HL-Group 1- Purevdoj.P		Biology SL/HL Chinzorig.D	Physics HL-Group 1- Purevdoj.P	Business Management Anastasia.Z-Group 1	English B Munkhbayar.B Group 2	Business Management Anastasia.Z-Group 2	English B Munkhbayar.B Group 1		Business Management Anastasia.Z-Group 1	English B Munkhbayar.B Group 2
8	15:10-15:50	Biology SL/HL Chinzorig.D	Physics HL-Group 1- Purevdoj.P		Biology SL/HL Chinzorig.D	Physics HL-Group 1- Purevdoj.P	Business Management Anastasia.Z-Group 2	English B Munkhbayar.B Group 1	Business Management Anastasia.Z-Group 2	English B Munkhbayar.B Group 1		Business Management Anastasia.Z-Group 2	English B Munkhbayar.B Group 1
9	15:55-16:35	TOK Botaguu.U. (history students)			TOK Botaguu.U. (history students)		Business Management Anastasia.Z-Group 2	English B Munkhbayar.B Group 1	Business Management Anastasia.Z-Group 1	English B Munkhbayar.B Group 2		Business Management Anastasia.Z-Group 2	English B Munkhbayar.B Group 1
10	16:40-17:20	TOK Botaguu.U. (history students)			TOK Botaguu.U. (history students)		Biology SL/HL Chinzorig.D	Physics HL-Group 1- Purevdoj.P	Business Management Anastasia.Z-Group 1	English B Munkhbayar.B Group 2		CLASSWORK Munkhbayar.B	
11	17:25-18:05						Biology SL/HL Chinzorig.D	Physics HL-Group 1- Purevdoj.P	CAS-Group 1/2-Molot- Erdene.B				

Би хичээлийн жилийн дундуур хичээлээ сольж болох уу?

- Хичээлийн жил эхлэхээс өмнө сурагчдыг хичээлийн сонголтыг сайтар бодож үзэхийг зөвлөдөг боловч хөтөлбөрийн явцад янз бүрийн шалтгаанаар хичээлээ солих шаардлагатай болж магадгүй юм. Суралцагчид хөтөлбөрийн эхний хоёр сард хичээл, түвшингөө солих боломжтой. Суралцагчид ямар ч тохиолдолд АйБи хөтөлбөрийн зохицуулагчтай урьдчилан зөвлөлдөхгүйгээр хичээл, түвшингөө өөрчилж болохгүй.

Сургуулийн ердийн сургалтын төлбөрөөс гадна дипломын хөтөлбөрийг авахад ямар зардал гардаг вэ?

- Хичээлийн хураамж (дор бүртгүүлсэн хичээл нэг бүрд ногдох төлбөр): 140 SGD-тай тэнцүү (2021 оны байдлаар).
- Шуудангийн зардал (шалгалтын үеэр материал илгээх хүргэлтийн үйлчилгээний төлбөр): АйБи шалгалтын дараа тээвэрт гарсан үнийг сурагчид хуваан төлдөг.

Би Дипломын хөтөлбөрт хамрагдахаар хангалттай ухаантай юу?

- Бидний болон дэлхийн бусад АйБи сургуулиудын туршлагаар бол хандлага, хүчин чармайлт, зохион байгуулалт нь дипломын хөтөлбөрт амжилтад хүрэх түлхүүр юм. Хэдийгээр дипломын хөтөлбөр нь академик мэдлэгийн хувьд сорилттой байдаг ч та сайн суралцахын тулд маш ухаантай байх шаардлагагүй; та шаргуу ажиллаж, цэгцтэй, эерэг сэтгэлгээтэй байх хэрэгтэй.

Би суралцахуйн бэрхшээлтэй гэж оношлогдсон - би Дипломын хөтөлбөрт суралцаж болох уу?

- Тийм ээ. Хэрэв та суралцахуйн бэрхшээлтэй гэж мэргэжлийн түвшинд оношлогдсон бол АйБи төгсөлтийн шалгалт, зөөврийн компьютер ашиглалт, бичээч болон бусад олон зөвшөөрлүүдэд нэмэлт цаг гаргуулах хүсэлт тавьж болно. Дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагчтай ярилцаж сонголтоо нягтлах боломжтой.

Би оноогоо өсгөхийн тулд дипломын шалгалтыг дахин өгч болох уу?

- Хэдийгээр энэ нь цөөн тохиолддог боловч та төгссөнийхөө дараа аль ч дипломын хөтөлбөрийн шалгалтаа дахин өгөх боломжтой. Гэхдээ энэ нь тийм ч тохиромжтой нөхцөл биш юм; шалгалтыг дахин өгөх зөвшөөрлийг дипломын хөтөлбөрийн Зохицуулагчийн шийдвэрээр олгоно. Нөхцөл байдлаас шалтгаалан нэмэлт зардал гарах магадлалтай.

Их сургуулиуд дипломын хөтөлбөрийн сурагчдыг шууд хүлээн авдаг уу?

- Канадын их дээд сургуулиуд Дипломын сургалтыг бараг нийтээрээ хүлээн авдаг; гэсэн хэдий ч, тэд аль хичээлд кредит тооцох нь харилцан адилгүй байдаг. Британийн Колумбийн их сургууль (UBC) нь ихэвчлэн 5 ба түүнээс дээш оноотой HL түвшний хичээлүүдэд кредит тооцдог. Иймд өөрийн элсэхийг сонирхож буй их сургуулийнхаа мэдээлэлтэй сайтар танилцах хэрэгтэй.

Их сургуульд элсэхийн тулд надад хэдэн оноо хэрэгтэй вэ?

- Энэ нь газар бүр, хөтөлбөр бүрт харилцан адилгүй байдаг. Ерөнхийдөө, хэрэв та АйБи дипломтой бол их, дээд сургуульд элсэхэд кредит тооцогдох болно; 30 оноо нь танд Канадын их дээд сургуулиудын сонголтыг өгөх магадлалтай; 35 оноо нь Канадын их дээд сургуулиудад элсэх тэтгэлэгт хамрагдах боломжтой бөгөөд 40 ба түүнээс дээш оноо нь таныг дэлхийн шилдэг их дээд сургуулиудад өрсөлдөх чадвартай болгоно.

Сургуульд суурилсан үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүй буюу гүйцэтгээгүй тохиолдолд

Хугацаа сунгаагүй тохиолдолд, сургуульд суурилсан үнэлгээний даалгаврыг хугацаанд нь буюу төлөвлөсөн өдөр ирүүлээгүй эсвэл гүйцэтгээгүй сурагчдын ажлыг ирүүлээгүйтэй адилтгаж тооцон үнэлнэ. Сургуульд суурилсан үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүйгээс үүсэх үр дүн нь тухайн хичээлд/шалгалтад/улирлын тайлангийн хугацаанд 0 үнэлгээ өгөх явдал юм. Сурагчид үнэлгээний даалгаврыг тогтоосон хугацаанаас хойш аль болох хурдан хугацаанд дуусгах буюу ирүүлэх ёстой. Сургуульд суурилсан үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүй эсвэл гүйцэтгээгүй сурагчдад анхаарах буюу сайжруулах шаардлагатай зүйлийн талаар бичсэн шаардлага хангахгүй байгаа талаар захидал хүргүүлнэ. Эдгээр асуудлыг шийдвэрлэж чадаагүй сурагчдын сургуулийн элсэлтийг цуцлах боломжтой.

Хугацаа сунгуулах хүсэлтийн маягтыг 76-р хуудасны *Хавсралт 1*-ээс үзнэ үү.

АйБи үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүй буюу гүйцэтгээгүй тохиолдолд

Хугацаа сунгаагүй тохиолдолд, хугацаанд нь буюу төлөвлөсөн өдөр АйБи үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүй эсвэл гүйцэтгээгүй сурагчдын ажлыг ирүүлээгүйтэй адилтган тооцож үнэлнэ. АйБи үнэлгээний даалгаврыг ирүүлээгүйгээс үүсэх үр дүн гүйцэтгэх захирлын шийдвэр эсвэл IBO-д оруулсан ажлын өмнөх хуулбарт үндэслэн тооцож үнэлэх үнэлгээгээр тодорхойлогдоно, эсвэл тухайн бүрэлдэхүүн хэсэгт F дүн өгснөөр тухайн хичээлд N үнэлгээтэй гэж тооцогдоно. N үнэлгээ авсан сурагчийн Диплом авах боломж буурна.

- Бүх сурагч АйБи-аар үнэлүүлэх ажлаа багшийнхаа мэдээлсэн огноо болон цагт ирүүлэх ёстой.
- Өөрсдөөс нь шалтгаалахгүй нөхцөлд байгаа сурагчид АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагчтай аль болох түргэн уулзах ёстой. Өвчин тусах эсвэл гэмтэл бэртэл авах, ойрын хамаатны нас баралт эсвэл оршуулга, эмнэлэг, шүүхэд зайлшгүй оролцох гэх мэт байдлыг горилогчийн хяналтаас гадуур нөхцөл байдал гэж үзнэ.

АйБи суралцагчдаас өгөх зөвлөгөө

Таны хамгийн сайн зөвлөгчид бол дээд ангийнхан тань юм. АйБи 11 болон 12 дугаар ангийнхан 10 дугаар ангийнхандаа юу хэлэх бол? Тэд бол танд АйБи хөтөлбөрийн талаар чин сэтгэлээсээ зөвлөгөө өгч чадах жинхэнэ холбоотнууд юм.

Багш нар магадгүй дараах зүйлсийг хэлэх байх:

- Хөгжилтэй байгаарай! Дипломын хөтөлбөр нь хүнд хэцүү бус, сорилтот байх ёстой.
- Сайн идээрэй. Хангалттай унтаж, дасгал хөдөлгөөн хий. Найз нөхөд, гэр бүлийнхэнтэйгээ цагийг өнгөрөө: энэ бол бүхэлдээ тэнцвэртэй байхын тухай юм.
- Асуулт асууж, хичээлдээ оролц: хэрэв хийвэл гэрийн даалгавар хурдан бас амархан байдаг.
- Бид чамд тусална. Бид бүгд хамтдаа гэдгийг сана. Багш нар болон дипломын хөтөлбөрийн Зохицуулагчтайгаа ярилц!
- Тогтсон хугацаанд багтааж сур. 12-р анги хүртлээ хүлээх хэрэггүй.
- Баярын өдрүүдийг ажлын ба тоглох цагуудад хуваа. 11-р ангийн зун ажил ихтэй байх болно, гэхдээ та 5-р сард 12-р ангиа төгсөх болно. Хэрэв та сайн сурч чадвал их сургуулийн 1-р курсийн кредит тооцуулах боломжтой: энэ нь нэг зунтай дүйцэхүйц үнэ цэнэтэй юм!
- Уран бүтээлч, эрдэмтэн, дэлхийг удирдагч, ялагч бүхэн нэгэн цагт бидэн шиг өсвөр насны хүүхэд байсныг санаарай.

Шинэ Үе сургуулийн АйБи дипломын хөтөлбөрийн төгсөгчдийн зөвлөгөө

Төгсөгч Бямбадоржийн Жавхлан

Цаг ашиглалтын талаар: Цагийг зөв ашиглахад зориулагдсан "Forest" нэртэй програмыг оллоо. Хэрэглэгч хичээл давтах гэх мэт хийх зүйлийнхээ үргэлжлэх хугацааг тохируулах бөгөөд виртуал мод таны суралцах хугацаатай хамт ургах болно. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараах холбоосоор орж үзнэ үү: <https://www.forestapp.cc>

Дээрээс нь чухал ойлголтуудыг жижиг нарийвчласан ажлаас ялган, хийх зүйлсээ эрэмбэлэх нь маш чухал бөгөөд хийх зүйлсийнхээ зорилгыг тодорхойлсон бол та өөрөө интернетээр орж, тэр сэдвээр илүү их судлах боломжтой болно.

Өөрийгөө хөгжүүлэх нь: Хамгийн сайн зөвлөгөө бол та зорилгодоо хүрэхийн тулд үргэлжлүүлэн урагшлах хэрэгтэй. Хувь хүний хөгжлийн талаар зөвлөмж болгосон хэд хэдэн ном байдаг бөгөөд миний хувьд ["АМЖИЛТТАЙ ХҮМҮҮСИЙН 7 ДАДАЛ"](#) номыг санал болгож байна.

Үр дүнтэй суралцахын тулд: Эргэн тойрныхоо зүйлд сатааралгүй зөвхөн гэрийн даалгавар дээрээ анхаарлаа төвлөрүүлэх нь надад их тустай байсан.

Үүнийг хэрэгжүүлэхэд хэцүү тул та миний хэлсэн дээр Forest програмыг туршиж үзээрэй.

Их сургуульд өргөдөл гаргах нь: Коллежид өргөдөл гаргахад танд одоо, эсвэл ойрын ирээдүйд тулгарч болох асуудалд найрсгаар туслалцаа үзүүлэх онлайн бүлэг байдаг.

Энэ нь [ApplyingToCollege](#) (өөр нэр A2C) нэртэй reddit-ийн дэд бүлэг юм. Тэд Discord чатаа зохион байгуулж байгаа бөгөөд олон тооны шаардлагатай нөөц, мэдээллийг эндээс олж авах боломжтой болно.

Төгсөгч Цэрэнгийн Түвдэн

Цаг ашиглалтын талаар: Яг одоогийн цаг үед нэн тэргүүнд анхаарч байгаа зүйлийн дагуу л ажилла. Өдөр бүрийн цаг тутамд ямар нэгэн ажил, үүрэг даалгавар өгөхийг хичээх хэрэггүй. Тэднийг тогтвортой хурдаар гүйцэлдүүлэхийг хичээ.

Өөрийгөө сайжруулах: Өөрийгөө сайжруулах нь ердөө л шинэ зүйлийг сурч, өдөр тутмын амьдралдаа хэрэгжүүлэх явдал юм. Хувь хүний хөгжлийн ном унших нь нэг сонголт байж болох ч түр зуурын урам зориг хурдан арилдаг тул би үүнийг маш үр дүнтэй гэж хэлэхгүй. Бага зэрэг дасгал хийх, унших, хичээл дээрээ бодит анхаарлаа төвлөрүүлэх нь ахлах сургуулийн сурагчдад сайнаар нөлөөлдөг.

Мэргэжлээ сонгох: Хэрэв та багаасаа мөрөөдлийнхөө ажил мэргэжлийг тодорхойлсон, одоо ч гэсэн тэр мөрөөдөлдөө хүрэхийн тулд суралцаж байгаа хүмүүсийн нэг бол та маш сайн байна гэсэн үг! Бусад хүмүүсийн хувьд мэргэжлээ сонгох нь аймшигтай байж магадгүй, ялангуяа бид залуу хэвээр байгаа. Одоо ч гэсэн би бүрэн итгэлтэй биш байна. Хэрэв та өөрийн жинхэнэ сонирхдог салбарын ажилдаа ороогүй бол өдөр бүр 9-17 цаг хүртэл ажиллах нь амьдралаа өнгөрөөх тийм ч таатай арга шиг сонсогдохгүй байна. Одоохондоо би аль хэдийн коллежид сурч байгаа ч гэсэн хэсэг хугацаа байна гэж бодох дуртай. Миний хэлэх зүйл бол битгий яар, зөвхөн мөнгөний төлөө битгий хий.

Үр дүнтэй суралцахын тулд: Хичээлийн дараа номоосоо дахин нягтлан уншиж, хичээлийн үед аль болох идэвхтэй байхыг хичээгээрэй (энэ бол сэтгэл ханамжтай байх хамгийн сайн арга тул). Ямар ч хичээл амархан байхгүй ч тэд бас тийм ч хэцүү биш байх болно. Тиймээс, хичээлдээ анхаарлаа төвлөрүүлж, тэднийг ойлгохын тулд бүх хүчээ дайчлаарай.

Гадаадад суралцах: Гадаадад суралцахын тулд зөвхөн хүсэлтэй байхаас гадна тууштай шийдвэртэй байх хэрэгтэй. Та харийн нутгаас туршлага, мэдлэг олж авахын тулд гэр бүл, найз нөхөд, өссөн газраа (заримд нь байхгүй байж магадгүй, гэхдээ би ямар ч байсан ийм байдлаар бичлээ) орхих болно. Хүмүүстэй харилцах боломжтой, зөв газраа сонгосны дараа өөртөө анхаарал тавихад бэлэн байгаарай. Хэрэв та Японы Сайтамад ирвэл би энд байгаа гэдгийг санаарай.

Их сургуульд өргөдөл гаргах нь: Аль болох хурдан эхлээрэй. Танд таалагдах сургуулиудыг эрт сонгоод, эдгээр сургуулиуд шинээр элсэгчдээс юу шаардаж байгааг

олж мэдээд, хурдан хугацаанд бэлтгэж эхэл. Хэрэв таныг элсүүлж авахгүй бол үргэлжлүүлэн хичээгээрэй. Гэхдээ нэг номерын сонголт болон бусад сонголтууд ямар байхаас үл хамааран хөтөлбөр бүрийг нухацтай авч үзээрэй.

Төгсөгч Гэрэлмаагийн Төгөлдөр

Бүх зүйлд тохирох зөвлөгөө: Таны гар хийхийг хүссэн бүх зүйлийг хүч чадлаараа хий; Учир нь таны булшинд ажил, хэрэгсэл, мэдлэг, мэргэн ухаан байхгүй.

Математик HL түвшингийн хувьд:

- Цээжилж биш, ойлгож суралц.
- Өмнөх жилүүдийн шалгалтын материалуудыг ажилла.
- Сурах бичиг дээрх дасгалуудыг бүү орхи.
- Үүнд системтэй хандаж, нэрсийг нь сурч, холбоорой.
- Ухагдахуунуудыг сурсныхаа дараа дараагийн ухагдахуун руу шилжихээсээ өмнө тэдгээрийг өөрийн болгож, тоглож, бага зэрэг судлаарай.

Төгсөгч Батболдын Батбаатар

Дотоод шалгалтуудаа хийхдээ: Дотоод шалгалтдаа юу хийхээ, хаанаас эхлэхээ мэдэхгүй байгаа бол бусад хүмүүсийн дотоод шалгалтын ажлуудыг судлах хэрэгтэй. Интернетээр дүүрэн. Үүнийг хийснээр та өөрийн дотоод шалгалтын дагаж мөрдөх ерөнхий чиглэлийг олж авах боломжтой.

Гарын авлагыг хянан найруулах комисс

Энэхүү гарын авлагыг Шинэ үе сургуулийн АйБи дипломын хөтөлбөрийн багш нарын хамтын ажиллагааны хүрээнд бүтээсэн бөгөөд цаашид багш нартай хамтран ажиллах замаар нэмэлт өөрчлөлт оруулах болно. Гарын авлагыг сургуулийн захирал, АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч, АйБи дипломын хөтөлбөрийн хичээлийн багш нар жил бүр хянан засварлана. АйБи дипломын хөтөлбөрийн шинэ багш нарын чиг баримжаа үнэлгээний хувь хэмжээг тусгайлан оруулна.

Үнэлгээний журмыг хэрэгжүүлэх, үнэлэх, хянах

Хэрэгжүүлэх.

Журмыг хэрэгжүүлэхэд бүх багш нар оролцоно. Журмын талаар багш нарын хурлаар, үнэлгээний хугацаанд болон шаардлагатай бол хичээлийн жилийн туршид хэлэлцэнэ. Журмыг багш ажилчид болон эцэг эхчүүдэд хүргэнэ. Журмыг хөтөлбөрийн гарын авлага ба вэбсайтын шинэчилсэн мэдээллээр дамжуулан эцэг эхчүүдэд хүргэнэ.

Үнэлгээ ба хянан засварлах.

Үнэлгээний журмыг АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагч, сургуулийн удирдлага, багш ажилтнууд ажилчдын хурлаар жил бүр хянан засварлана.

Шинэ багш нарыг сургах.

Шинэ багш нар ажиллаж эхлэх үеэр энэхүү үнэлгээний журмыг танилцуулна. Шинээр ажилд орсон багш нарт үнэлгээний явцын танилцуулга, түүний дотор Шинэ Үе сургуулийн АйБи дипломын хөтөлбөрийн гарын авлагын хуулбарыг олгоно.

ХУГАЦАА СУНГУУЛАХ ХҮСЭЛТ – ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨР

Сурагчийн нэр:		Анги (зөвхөн нэгийг сонгоно уу)	10
Бүлэг:	Хичээл:		11
Багшийн нэр:			12

Үнэлгээний төрөл:

(зөвхөн нэгийг сонгоно уу)

☐ АйБи үнэлгээ**ЭСВЭЛ**☐ Сургуульд суурилсан үнэлгээ

Тухайн ажлын талаар тойм мэдээлэл (сэдэв, дүнгийн % гэх мэт.)

ДААЛГАВРЫН ЭЦСИЙН ХУГАЦАА: _____

Хэрэв боломжтой бол, энэ өдрийг хүртэл хичэн ажлын цахим нотолгоог хавсаргах. Хэрэв цахим нотолгоо байхгүй бол (ж/нь, ном дээрээ тэмдэглэсэн тэмдэглэл), байгаа бусад нотолгоог АйБи дипломын хөтөлбөрийн зохицуулагчид шууд өгөх.

ХУГАЦАА СУНГУУЛАХЫГ ХҮССЭН ШАЛТГААН:

- ☐ ЭМНЭЛЭГ (эмнэлгийн магадлагааны эх хувийг хавсаргана уу)
- ☐ ЧӨЛӨӨ (сургуулийн бичгийг хавсаргана уу)
- ☐ ЗӨВШӨӨРӨГДӨӨГҮЙ ЧӨЛӨӨ (сургуулиас бичгийг хавсаргах) - ирүүлээгүйтэй адилтган тооцно
- ☐ БУСАД (товч мэдээлэл өгнө үү - шаардлагатай бол нэмэлт мэдээллийг хавсаргана уу)

Сурагчийн гарын үсэг: _____ Date: ____/____/20____

Эцэг/эхийн гарын үсэг: _____ Date: ____/____/20____

АЙБИ ДИПЛОМЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЭЛСЭЛТИЙН ШАЛГАЛТЫН СЭДВҮҮД

АйБи уран зохиолын хичээлийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв

ЕРӨНХИЙ СЭДВҮҮД	ХОЛБОГДОХ ЗОХИОЛУУД
1. Зохиолыг уншиж, соёлын хам сэдвийн хүрээнд мэдэрч, тусган хүлээж авах 2. Зохиолчийн үг сонголт, уран дүрслэлийн учир холбогдлоор далд утгыг тайлбарлах 3. Зохиолын сэдэв, гол санааг тайлбарлах 4. Зохиолын орчныг орон, цагийн дүрслэлээр ялган таних 5. Зохиолын дүрийн үг, үйлдлээс зорилгыг тодорхойлох 6. Шүлэглэсэн зохиолын шад, холбоцыг таних 7. Уншсан зохиолын сэдэв, гол санаа, дүрээс төрсөн мэдрэмж, сэтгэгдлээ илэрхийлэн бичих 8. Уншсан зохиолын гол санааг алдагдуулахгүй үйл явдлыг товчилж бичих 9. Уншсан зохиолын үйл явдлыг өөрийн үгээр ойлгомжтой ярих 10. Зохиолыг уншиж өгүүлэгдэхүүний бүтэц, холбоо хамраалыг дүрийн үйлдлээр тайлбарлах 11. Зохиолын орчин, нөхцөл байдал нь зохиолын сэдэв, утгыг тодруулахад нөлөөлж байгааг тайлбарлах 12. Зохиолын дүрийн шууд ба шууд бус тодорхойлолт (үг, үйлдэл, бодол санаа)-оос дүрийн зан төрхийг тодорхойлж, үнэлэх 13. Зохиолын уран дүрслэлийн учир холбогдлоор далд утгыг тайлбарлах 14. Уншсан зохиолд дүр, орчин нэмэх, харилцан яриа оруулах зэргээр үйл явдлыг дэлгэрүүлж бичих 15. Зохиолын үйл явдлыг ярихдаа зохиолын үг хэллэг, уран дүрслэлээс эшлэл авч, сонирхол татаж, сэтгэлд хүрэхээр ярих 16. Зохиолын утга санааг бүрдүүлэхийн тулд сэдвийг хэрхэн хөгжүүлснийг задлан шинжлэх 17. Уншсан зохиолын дүр, орчныг өөрчлөх буюу өгтлөл, өгөөдөл ашиглан, үйл явдлыг өрнүүлэн богино өгүүллэг зохиох 18. Зохиолын өнгөрснийг дурсах, ирээдүйг зөгнөх үйл явдлын үүргийг тайлбарлах 19. Зохиолын орчин, нөхцөл байдал нь сэдэв утгыг тодруулахад нөлөөлж буйг шинжлэх 20. Зохиолын үйл явдлын шугам хоорондын холбоо хамаарлыг тайлбарлах (өнгөрснийг дурсах, ирээдүйг зөгнөх гэх мэт)	Монгол ардын үлгэр домог, зүйр үг, оньсого таавар зэрэг ардын аман зохиолууд Данзанравжаа Гурван сүлжээ сургаал Хуульч Сандаг -Салхинд хийссэн хамхуулын хэлсэн үг Дашдоржийн Нацагдорж -Миний эжий Пунцагийн Бадарч -Есөн эрдэнийн орон Жамбын Дашдондог - Аранзал зээрд Сэндэнжавын Дулам -Нүүдлийн цай Загдын Түмэнжаргал - Монголын тал нутаг Пүрэвийн Хорлоо-Алт, Мөнгө хоёр Данигайн Давааням -Зүрх цагаан Чадраабалын Лодойдамба -Шаргачин Лувсангийн Одончимэд - Хүүхдийн бор Лодонгийн Түдэв - Хорвоотой танилцсан түүх Зурагтай танилцсан минь Лакшмийн соёрхол Шидэт бийр Ас-Синдбад хааны үлгэр Оскар Уайлд “Тосгоны овгор” Изобел Финн”Маш залхуу цох” Б.Ринчен “Шүхэрч Буняя” Л.Түдэв “Эрээн цоохор” Ц.Түмэнбаяр “Цагаан сүүний домог” Д.Нацагдорж “Хуучин хүү” Г.Мэнд-Ооёо “Нутаг гүйсэн унаганы дууль” П.Пүрэвсүрэн “Бурханбогд аав хоёр” Д.Нацагдорж “Миний нутаг” Д.Пүрэвдорж “Чингис” Т.Галсан “Жирмийн сүлжээ” Д.Цоодол “Харамчийнхны дууль” Д.Нямаа “Шөнийн талд адуу янцгаана” Д.Сумьяа “Монгол шагай” Ц.Дамдинсүрэн “Зугаацахаар мордсон нь” Д.Цэвэгмид “Алагдай аварга” Ү Чэнь-энь “Тансан ламын баруун этгээдэд зорчсон тэмдэглэл” Я.Кавабата “Ангийн даргын мөрдлөг” Э.Хэмингуэй “Өвгөн тэнгис хоёр” Ж.К.Роулин “Харри Поттер” МОНГОЛ АМАН ЯРУУ ЕРӨӨЛ, МАГТААЛ ЭРИЙН САЙН ХАН ХАРАНГУЙ Б.Ринчен МОНГОЛ ХЭЛ С.Дулам ХҮМҮҮН БИЧИГ О.Дашбалбар ӨВӨГ ДЭЭДСЭЭСЭЭ БИД ЭХ ОРНОО ХҮЛЭЭЖ АВСАН ЧИНГИСИЙН ЕСӨН ӨРЛӨГТЭЙ ӨНЧИН ХӨВГҮҮНИЙ СЭЦЭЛСЭН ШАСТИР Б.Явуухулан ТЭХИЙН ЗОГСООЛ Д.Намдаг ҮРЭГДСЭНИЙГ ХҮЛЭЭГЧ Ж.Барамсай ЦҮНХТЭЙ ИНЭЭД П.Лувсанцүрүн УСНЫ ЭРГҮҮЛЭГ БУЮУ БОРЗООНЫ ЯВДАЛ БАДАРЧНЫ ҮЛГЭРЭЭС Ч.Ойдов ДАЛАН ХУДАЛЧ

21. Уншсан зохиолын сэдэв, утга санаа, дүр, дүрслэлээс сонгон, баримт ашиглан дүгнэх 22. Бие даан уншсан зохиолыг бусдад унших хүсэл төрөхүйц, сонирхолтой арга хэлбэрээр танилцуулан илтгэх 23. Зохиолд дэвшүүлсэн асуудал, хам сэдвийн хүрээнд санаа бодлоо илэрхийлэн мэтгэлцэх 24. Зохиолын хэл найруулга, уран дүрслэл, яруу хэрэглүүр, бичил дүрслэлийн уншигчдад үзүүлэх нөлөөг задлан шинжлэх 25. Өөр өөр цаг үед бичигдсэн зохиолоос уншиж, хам сэдвийн хүрээнд тусган эргэцүүлэх замаар үндэсний ижилсэл, үнэ цэнт зүйлсээ ойлгох	Хомер "ОДИССЕЙ" ШИДЭТ ХҮҮРИЙН ҮЛГЭР ГЭСЭР ЖАНГАР ЧИНГИСИЙН ЭР ХОЁР ЗАГАЛЫН ТУУЖ Сөнидийн Гилүгэдэй баатрын харуулсан шүлэг Мандухай сэцэн хатны тангаргийн шүлэг Цогт тайжийн хадны бичиг Б.Лхавгасүрэн "Боржигины бор тал" Д.Нямсүрэн "Дөрвөн цаг" Б.Ринчен "Нууцыг задруулсан захиа" Ж.Лхавга "Эвэр" (богино өгүүллэг) Д.Мягмар "Үер" (туужаас) Ч.Лодойдамба "Алтайд" (бэсрэг романаас) Тэмүжиний уг гарал ба бага насны үе Тэмүжинд Чингис хаан цол өргөмжилсөн нь Жамухын дарагдсан нь Өэлүн эхийн магтаал Тэмүжиний залбирал Хөхөчосын сургаал Ж.Саруулбуян "Бодончар богд" өгүүллэг Д.Намсрай "Жамухын өчил" өгүүллэг Д.Нацагдорж "Хөдөө талын үзэсгэлэн" өгүүллэг Д.Нацагдорж "Ламбугайн нулимс" өгүүллэг Д.Равжаа "Үлэмжийн чанар" шүлэг Б.Явуухулан "Хар ус нуурын шагшуурга" шүлэг Д.Равжаа "Дөрвөн улирал" шүлэг Д.Нацагдорж "Дөрвөн цаг" шүлэг Д.Равжаа "Саран хөхөөний намтар"

***АйБи дипломын хөтөлбөрийн элсэлтийн ярилцлагын сэдэв**

Ярилцлага англи хэл дээр явагдана.

Үргэлжлэх хугацаа: 10-15 минут

1. Өөрийгөө танилцуулах
2. Хүсэл эрмэлзэл
3. Суралцах хэв маяг
4. Ирээдүйн зорилтууд
5. Ирээдүйн ажил мэргэжил
6. Хүмүүстэй харилцах чадвар
7. Өөрийн давуу талууд ба сайжруулах шаардлагатай талууд
8. АйБи хөтөлбөрийн үнэт зүйлс
9. Энэхүү хөтөлбөр болон ажилтнуудаас хүлээж буй зүйл

АйБи биологийн хичээлийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв

1. Амьд биеийн ангилал зүй
2. Эст бүтэц
3. Эсийн мембранаар бодис зөөвөрлөгдөх үзэгдэл
4. Амьдралын молекулууд
5. Энзим
6. Ургамлын хооллолт
7. Амьтны хооллолт
8. Ургамлын зөөвөрлөлтийн тогтолцоо
9. Амьтны зөөвөрлөлтийн тогтолцоо
10. Эмгэг төрөгчид ба дархлаа
11. Амьсгал ба хийн солилцоо
12. Ялгаруулах тогтолоо

13. Зохицуулга ба хариу үйлдэл
14. Гомеостаз
15. Ургамлын үржил
16. Амьтны үржил
17. Удамшил
18. Вариаци ба шалгарал
19. Амьд бие ба орчин
20. Биотехнологи

АйБи химийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв

1. Атомын бүтэц, үелэх хандлага
2. Моль ба стехиометр
3. Давс гарган авах, цэвэрлэх арга
4. Ион ба хийг таних
5. Бодисын төлөв, төлөвийн шилжилт, диффуз
6. Химийн холбоо
7. Химийн урвал, урвалын дулаан
8. Химийн урвалын хурд, тэнцвэр
9. Цахилгаан хими
10. Бодисын ангилал - оксид, хүчил, давс, суурь
11. Органик хими - Бүтэц, байгуулалт
12. Органик хими - Изомер, нэршил

АйБи физикийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв

ЕБС-ийн 6-10-р ангийн физикийн хичээлийн стандарт агуулгын хүрээнд Ай-Би физикийн элсэлтийн шалгалт авна. Үүнд дараах бүлэг болон нэгж сэдвүүд хамрагдана.

1. Хэмжилт
  - 1.1. Утгат цифр ба утгат орон
  - 1.2. Уламжлалт болон үндсэн нэгжүүдийн шилжүүлэг
  - 1.3. Багажны хэмжилтийг зөв унших
  - 1.4. Багажны хуваарийн үнэ
  - 1.5. Бодисын нягтыг тодорхойлох
  - 1.6. Бодисын эзэлхүүнийг тодорхойлох
  - 1.7. Биеийн хөдөлгөөний хурд, хурдатгал ба замыг тооцоолох
  - 1.8. Биеийн хөдөлгөөний, байршлын болон харимхайн энергийг тооцоолох
2. Молекул физик ба дулаан
  - 2.1. Бодисын агергат төлөв ба хувирал
  - 2.2. Бодисын дулаан баланс
  - 2.3. Хайлах ба царцахын дулааны тоо хэмжээ
  - 2.4. Буцлах ба конденсацлахын дулааны тоо хэмжээ
  - 2.5. Шатахын дулааны тоо хэмжээ
  - 2.6. Хийн даралт ба температур
3. Цахилгаан соронзон
  - 3.1. Цахилгаан цэнэг
  - 3.2. Гүйдлийн хүч
  - 3.3. Цахилгаан хэлхээ
  - 3.4. Хэрэглэгчийн цуваа ба зэрэгцээ холболтын гүйдлийн хууль
  - 3.5. Хүчдэл ба цахилгаан хөдөлгөгч хүч
  - 3.6. Хэрэглэгчийн цуваа ба зэрэгцээ холболтын хүчдэлийн хууль
  - 3.7. Дамжуулагчийн эсэргүүцэл
  - 3.8. Омын хууль
  - 3.9. Жоуль-Ленцын хууль

- 3.10. Тогтмол соронзон ба түүний харилцан үйлчлэл
- 3.11. Тогтмол соронзоны соронзон орон
- 3.12. Цахилгаан соронзон ба түүний хэлхээ
- 3.13. Цахилгаан соронзон орны чиглэл
- 4. Оптик
  - 4.1. Гэрлийн цацраг ба сүүдэр
  - 4.2. Гэрлийн ойлт ба хугарлын хууль
  - 4.3. Толинд дүрс байгуулах, тольны томъёог хэрэглэх
  - 4.4. Линзэнд дүрс байгуулах, линзны томъёог хэрэглэх
- 5. Хэлбэлзэл ба долгион
  - 5.1. Хэлбэлзэх хөдөлгөөний үе ба давтамжийг тооцоолох.
  - 5.2. Дууны чанга сул ба бүдүүн нарийнийг ялгах
  - 5.3. Дууны хэлбэлзэлийг дүрслэн зурах.
  - 5.4. Долгионы томъёог хэрэглэх.
  - 5.5. Долгионы үзэгдлүүдийг таних.

АйБи математикийн хичээлийн элсэлтийн шалгалтын сэдэв

- 1. Квадрат тэгшитгэл тэнцэтгэл биш
- 2. Илтгэгч ба логарифм тэгшитгэл тэнцэтгэл биш
- 3. Систем тэнцэтгэл
- 4. Функцийн тодорхойлогдох муж, утгын муж
- 5. Урвуу функц
- 6. Функцийн композици \давхар функц\
- 7. Хольцийн бодлого
- 8. Гурвалжны шинж чанар, талбай олох
- 9. Дараалал, арифметик ба геометр прогресс
- 10. Комбинаторик, Магадлал

АйБи математикийн HL түвшний хичээлийн элсэлтийн шалгалт - Сэдэв

1. Язгуур ба радикалууд.

- Ø Илэрхийллийг хялбарчлах
- Ø Хуваарийг иррационалиас чөлөөлөх

2. Шинжлэх ухааны тэмдэглэгээ (стандарт хэлбэр).

- Ø Тоонуудын стандарт бичлэг ба аравтын бутархайн хоорондох хувиргалт
- Ø Тоог стандарт бичлэгээр тооцоолох (тооцоолууртай эсвэл үгүй)

3. Тоо тоолол (систем)

- Ø Бодит тоон олонлогийн дэд олонлог
- Ø Рационал тоон олонлог

4. Алгебрийн илэрхийллийг хялбарчилах.

- Ø Төсөөтэй гишүүдийн эмхтгэл
- Ø Хаалттай илэрхийллийг хялбарчлах
- Ø Зэргийн чанар

5. Шугаман тэгшитгэл ба тэнцэтгэл биш.

- Ø Хоёр талдаа хувьсагч, хаалт ба / эсвэл бутархай агуулсан шугаман тэгшитгэл
- Ø Шугаман тэнцэтгэл биш
- Ø Хоёр хувьсагчтай хоёр шугаман тэгшитгэлийн системийг бодох, орлуулах, график аргыг ашиглан шийдвэрлэх

6. Модуль буюу абсолют утга.

- Ø Тооны абсолют утгыг олох
- Ø Абсолют утга бүхий энгийн тэгшитгэлийг шийдвэрлэх

7. Гишүүнчилэн үржих

- Ø Хаалт задлах (хоёр шугаман илэрхийлэл)
- Ø Квадратуудын ялгаварын томьёо
- Ø Бүтэн квадратын томьёо
- Ø Хаалттай илэрхийллийг хялбарчлах

8. Үржигдэхүүн болгох

- Ø Квадратуудын ялгавар
- Ø Бүтэн квадрат
- Ø Голын гишүүнийг хуваах(салгах) замаар гурван гишүүнтийг үржигдэхүүн болгон задлах
- Ø Квадрат гурван гишүүнтийг үржигдэхүүн болгон задлах (хураангуйлах арга)

9. Квадрат тэгшитгэл ба тэнцэтгэл биш.

- Ø Квадрат тэгшитгэлийг үржигдэхүүн болгон задлах аргаар шийдвэрлэх
- Ø Квадрат тэгшитгэлийг бүтэн квадрат ялгах аргаар шийдвэрлэх
- Ø Томьёог ашиглан квадрат тэгшитгэлийг шийдвэрлэх
- Ø Нэг шугаман тэгшитгэл ба нэг квадрат тэгшитгэлийн системийг шийдвэрлэх
- Ø Квадрат тэнцэтгэл бишийг шийдвэрлэх

10. Томьёоны хувиргалт.

11. Алгебрийн ижил ба ялгаатай хуваарьтай бутархайг нэмэх ба хасах.

12. Төсөөгийн шинжүүр

- Ø Төсөөтэй гурвалжнууд
- Ø Тэнцүү гурвалжнууд

13. Координатын геометр.

- Ø Хавтгай дахь хоёр цэгийн хоорондох зай
- Ø Дундаж цэгийн томьёо
- Ø Шулуун шугамын градиент (налалт)
- Ø Шулуун шугамын тэгшитгэл
- Ø Параллель ба перпендикуляр шулуунуудын дүрмүүд
- Ø Тэнхлэг огтлол
- Ø Графикийн огтлолцлын цэгийг олох алгебрийн аргууд

14. Пифагорын теорем.

- Ø 2 ба 3 хэмжээстийн хэрэглээний бодлого бодох

15. Тригонометр.

- Ø Тэгш өнцгийн тригонометр (синус, косинус, тангенс)
- Ø Синусын дүрэм
- Ø Косинусын дүрэм
- Ø Тригонометрийг ашиглан асуудал шийдвэрлэх

16. Статистикийн өгөгдлийг илэрхийлэх, тайлбарлах.

- Ø Ангилал ба салангид өгөгдлийг эрэмбэлэх
- Ø Төвийн хандлагатай хэмжигдэхүүн (арифметик дундаж, медиан, моод, далайц)
- Ø Бүлэглэсэн салангид өгөгдөл (дундаж, медиан, моод, далайц, хуримтлагдсан давтамж)
- Ø Давтамжийн хуримтлагдсан муруй

Ашигласан материалын жагсаалт

AQA website: <http://www.aqa.org.uk/subjects/drama/a-level/drama-2240/why-choose> (last accessed August 2017)

Australian Psychological Society. <https://www.psychology.org.au/studentHQ/studying/> (last accessed August 2016)

Barden, Thomas E. Why Study Literature at All?
<http://www.poynette.k12.wi.us/faculty/sdobb/into.%20why%20study%20lit%2010.pdf> (last accessed August 2016)

International Baccalaureate Organization (2014). Programme Standards and Practices.
<https://www.ibo.org/globalassets/publications/become-an-ib-school/programme-standards-and-practices-en.pdf> (last accessed July 2018)

International Baccalaureate Organization (2016). General Regulations: Diploma Programme.
<https://www.ibo.org/globalassets/publications/become-an-ib-school/dp-general-regulations-sept-16-en.pdf> (last accessed July 2018)

Roopak, rtaneja00@gmail.com. *Top Global University Ranking by Ib Requirements*.
www.gotouniversity.com/universities-academics-requirements/ib.

Stamford University Department of Physics.
<https://physics.stanford.edu/undergraduate-program/why-study-physics> (last accessed August 2016)

Study in Holland: <https://www.studyinholland.nl/> (last accessed February 2018)

UCAS website: <https://www.ucas.com/> (last accessed February 2018)

Career advice. Retrieved March 11, 2021.
<https://www.indeed.com/career-advice/career-development/career-advice-for-college-students>

Mathematics Analysis and Approaches Guide 2021.
https://drive.google.com/file/d/1G_L_QtSu18X70rd08uIXaIKYD4Ux_IDW/view?usp=sharing

International Baccalaureate Organization (2021). *Mathematics Analysis and Approaches Guide 2021*. Retrieved March 11, 2021 from
https://drive.google.com/file/d/1G_L_QtSu18X70rd08uIXaIKYD4Ux_IDW/view?usp=sharing

Queensland Academy for Science Mathematics and Technology (2021). *IBDP assessment guidance handbook 2021*. Retrieved April 8, 2021.

International Baccalaureate Organization (2019). *DP General Regulations*. Retrieved April 8, 2021.

International Baccalaureate Organization (2017). *DP Grade Descriptors*. Retrieved April 8, 2021.

International Baccalaureate Organization (2015). *DP: From principles into practice*. Retrieved April 8, 2021.

International Baccalaureate Organization (2018). *Diploma Programme Assessment Procedures*. Retrieved April 8, 2021.

International Baccalaureate Organization (2010). *Guidelines for developing a school assessment policy in the Diploma Programme*. Retrieved April 8, 2021.

SUS IB DP Handbook 2020-2022 (2021).

**СБД, 1-р хороо, Юнескогийн гудамж-12
Шинэ Үе сургууль, АйБи Оффис**

**АйБи дипломын хөтөлбөр
Гарын авлага 2021-2023**